Denne udgave af Selvevalueringen på

Børneskolen Bifrost

er revideret 5.september – 2026

Selvevalueringen revideres efterår'26

Hvis der ønskes yderligere uddybning, kontaktes skolen via info@bifrost.dk

Annie Jeppesen, Skoleleder

Danmarks Privat-skoleforening

Selvevaluering

1.Motivation og baggrund
Børneskolen Bifrost har tilrettelagt sin undervisning ud fra en klar pædagogisk profil, som indebærer særlig vægt på at inddrage eleverne i tilrettelæggelsen af undervisningens indhold gennem løbende idéudvikling og evaluering. Skolens undervisning er fra børnehaveklassen – 9. klassetrin tilrettelagt som en blanding af klassisk undervisning og tværfaglige projekter. Et af de bærende elementer i de tværfaglige projekter er den konstruktive dialog med eleverne, som har direkte indflydelse på, hvilke temaer og emner der skal tages under behandling. Skolen tilstræber på denne måde at gøre elevernes egen motivation, lyst til læring og refleksion over læringsprocessen til et af de bærende elementer i den projektbaserede del af undervisningen.

2.Formål og forudsætninger
Det overordnede formål med skolens pædagogiske profil er at medvirke til, at eleverne får gode forudsætninger for at agere i og bidrage til et levende, identitetsskabende og demokratisk fællesskab.
Derudover er det en specifik målsætning med undervisningsformen, at eleverne ved afslutningen af deres skolegang kan afgrænse et problem, administrere egen arbejdstid, sætte og opfylde mål, perspektivere det tema, som de arbejder med, og i øvrigt indgå konstruktivt i dialog og samarbejdsrelationer.

Kilde: "Trivsel og alsidig udvikling" af Skolens rejsehold

Kapitel 1	Skolens profil
Kapitel 2	Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen
Kapitel 3	Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse
Kapitel 4	Elevens alsidige udvikling
Kapitel 5	Frihed og folkestyre
Kapitel 6	10. klasse
Kapitel 7	Specialundervisning
Kapitel 8	Dansk som andetsprog
Kapitel 9	Elevens videre forløb i uddannelsessystemet
Kapitel 10	Skolelederens kvalitetssikring og udvikling af undervisning
Kapitel 11	Sammenfatning af skolens selvevaluering

Skolens profil

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 1

Skolens profil - Kapitel 1

Kapitel 1 Skolens profil	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 1.a Skolens værdigrundlag/ formål / profil	**Formål** Børneskolen Bifrost er en skole - hvor børnene kan udvikle sig til kloge og handledygtige mennesker, dvs. mennesker som har livsmod og livsglæde - hvor børnene får indsigt i naturens og kulturens sammenhænge, så de kan være med til at handle ansvarligt og realisere et godt liv både nu og i fremtiden - der respekterer det enkelte menneskes ret til det bedst mulige liv i forhold til både forudsætninger og fællesskabet. **Værdierne** Æstetik (forstået som involvering og kvalitet) Dialog og åbenhed Nærvær og samvær Selvforvaltning og medbestemmelse Udfordring og refleksion Professionalisme **Børneskolen Bifrost arbejder med…** - aktiv involvering - sammenhæng mellem ”mig og verden” - det at kunne forestille sig, at ting kan forandres	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	I sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling tages stilling til, om skolens værdigrundlag/ formål / profil skal justeres eller ændres	Skolelederen	Skolens værdigrundlag / formål /profil evalueres løbende i forhold til skolens samlede praksis	April 2025	April 2028	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	- med udgangspunkt i at være formålsrettet – være målrettet - at forstå, at vi som mennesker er med til at skabe verden, os selv og vor egen personlighed - at erkende at man er hovedaktør i sit eget liv - livsglade mennesker, der har livsmod og livsvilje **Børneskolen Bifrost bygger på…** - glæde - sanselighed - omverdensforståelse - fantasi - nysgerrighed - 'hånd og ånd' – tanke og handling i forening - mangfoldighed og virksomhed - tid og rum - medansvar og medbestemmelse **Profil – læringssyn** Den pædagogiske udfordring ligger i ikke at begrænse børnenes muligheder for læring og dermed alsidig udvikling. Børn er af natur nysgerrige. De har lyst, mod og vilje til at udforske og dermed blive klogere på sig selv og deres omverden. Menneske- og læringssynet på Bifrost tager afsæt i glæden ved at være, opleve, undre sig, lære og skabe, vi har således et dannelsesideal. Mennesket søger efter sammenhæng og mening. Undervisning i fagrækken referer derfor til et overordnet emne, da virkeligheden netop ikke er opdelt i fag. Æstetiske læreprocesser tager således udgangspunkt i involvering og mening og udvikler på samme tid både bløde og hårde kompetencer. Der lægges lige vægt på viden, færdigheder, værdier og holdninger i læreprocesserne. Omdrejningspunkterne i 'den kvalitative læreproces' er **oplevelse**, **dialog**, **det gode arbejde** som rummer bevidsthed om alle faser fra idé, beslutning, planlægning, udførelse, formidling og ikke mindst refleksion og værdsættelse – og **nødvendig indsigt** inden for områderne natur og kultur/ samfund. Mennesket er på forskellig vis medskaber af store og små fællesskaber. Når vi erkender, at vi med vores tænkning og handling er med til at skabe fremtiden, kan vi tage stilling til, hvordan vi træffer de bedst mulige og bæredygtige beslutninger indenfor både natur- og kulturområdet. Barnets selvværd og kompetence til at være et aktivt ansvarligt menneske skabes af personlig erfaring og indsigt – guidet af kompetente voksne. En undrende, spørgende og undersøgende								

	tilgang på livets vej. Vi betyder hver især noget – og er en del af et større fællesskab. **Se yderligere på <u>bifrost.dk</u>** ”Værdier for Børneskolen Bifrost” ”Visionen for Børneskolen Bifrost” ”Virksomhedsplanen for Børneskolen Bifrost” ”Pixibog om Bifrost” ”Alsidig udvikling - lærernes fokus” ”Hvordan oplever børnene vores Bifrost-værdier?” ”Undervisningsmiljøvurdering” ”Struktur og organisering på Bifrost” **Omdrejningspunkter i den kvalitative læreproces, jf. pæd. profil:** ”Demokratisk handlekompetence på Bifrost” ”Æstetiske læreprocesser på Bifrost – At sige ja” ”Det gode arbejde på Bifrost – fra yngste til ældste” ”AHA… Resonansbund for evaluering på Bifrost” ”Arbejdsmodel for yngste og mellemtrin på Bifrost” ”Arbejdsmodel for ældste trin på Bifrost” ”Overgang fra Bikuben til yngste trin” (på vej) ”Overgang fra yngste til mellemtrin” (på vej) ”Overgang fra mellemtrin til ældste trin” **Konkrete eksempler fra hverdagen** Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk-musisk hovedområder, se under fanen ’Selvevaluering’ Se desuden: -”Afsluttende projektprøve på Bifrost” -”Emneinformation”, der præsenterer formål og indhold om emnerne på alle trin jf. helhedslinjen. **Desuden kan der ses yderligere information** ”Info-folder om livet på Bifrost” ’Sagt om Bifrost’ ’Året der gik´								

	'Artikler', se fx "Tydelige værdier letter samarbejdet" og "Bifrost bygger bro til fremtiden" i Frie skoler Facebook Børneskolen Bifrost								
Kapitel 1.b **Skolens samlede antal elever**	I 2025 var der 192,1 årselever. Elevantallet pr. 5/9 2026 var 190 børn Bifrost er en pædagogisk profilskole. Det indebærer, at Bifrost-børnenes forældre er enige i værdigrundlag og læringssyn. Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. Børnenes læringsforudsætninger ligger inden for en naturlig spredning.	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder	-	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 1.c **Skolens samlede antal lærere**	Skolens samlede antal lærere: - antal lærere pr. 5. september2025: 20 fastansatte - antal fuldtidsstillinger i 2025: 19,4 årsværk Bifrost er en pædagogisk profilskole. Det indebærer, at Bifrost-lærerne er enige i værdigrundlag og læringssyn.	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder	-	April 2026	April 2026	-
Kapitel 1.d **Undervisning på klassetrin**	**Ugentlig undervisning** finder sted i tidsrummet kl. 8-14 for alle børn, uanset på hvilket klassetrin, de går. **Dertil kommer anden skoletid:** Nedenstående aktiviteter varetages af læreruddannet personale: - 3 dage hvert år, hvor samtlige børn er på Livø - Inspirations- og vidensture ud over fastlagt skoletid fx i forbindelse med emne, UU, virksomhedsbesøg/praktik - ture/aktiviteter med samarbejdsøvelser for ældste trin - 2 årlige rejser med fokus på hhv. historisk-politiske forhold og en med bæredygtighed i centrum for både 8. og 9. klasse -tilbud om lektiecafé om eftermiddagen efter kl. 14 for alle børn, 0.-9. klasse - tilbud om aktiviteter efter kl. 14 for 0.-9. klasse fx sløjd og madlavning - tilbud om kor/samspil eftermiddage efter kl. 14	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens undervisning på trin evalueres løbende i forhold til skolens samlede praksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

- tilbud om valgfag for 8. og 9. klasse efter kl. 14

Klasserne er opdelt i trin (afdelinger):
Yngste 0.-1.-2. klasse
Mellem 3.-4.-5. klasse
Ældste 1 6.-7. klasse og
Ældste 2 8.-9. klasse

Vi skelner mellem fag-faglig og tværfaglig undervisning.

De fag-faglige fag
I de fag-faglige timer skelnes mellem faste skemalagte fag og aktuelle fag med periodevis læsning.

Yngste trin – faste fag-faglige timer
Dansk, engelsk, matematik, idræt, musik, leg og læring

Mellemtrin – faste fag-faglige timer
Dansk, engelsk, matematik, idræt, musik

Ældste trin – faste fag-faglige timer
Dansk, engelsk, tysk, matematik, fysik/kemi, idræt, musik (6. kl.)

De aktuelle fag-faglige timer læses, når det er relevant i forhold til trinnets emne. Det er fx håndværk og design, billedkunst, madkundskab, samfundsfag, historie, biologi, geografi, kristendomskundskab. Indholdet i fagene matcher ministeriets beskrivelse af Fælles mål.

De tværfaglige fag
Den tværfaglige undervisning og –læring kaldes på yngste- og mellemtrin 'værksteder' og på ældste trin 'projekt'. Her anvendes færdigheder og viden fra hele fagrækken.

Til samtlige undervisningsforløb udarbejdes undervisningsplaner med beskrivelse af formål, fag-faglige mål, bløde kompetencer (personlige og sociale kompetencer), struktur og evaluering.

Se yderligere bifrost.dk
"Info-folder om livet på Bifrost"
"Struktur og organisering på Bifrost"

	”Fagområderne Naturvidenskab, Humanisme og Praktisk-musisk” ”Det gode arbejde på Bifrost – fra yngste til ældste” Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk-musisk hovedområder, se fanen ’Selvevaluering’								
Kapitel 1.e **Skolens organisering**	1 klasse pr. årgang á max 23 børn Klasserne er opdelt i trin (afdelinger): Yngste 0.- 1.- 2. klasse Mellem 3.- 4.- 5. klasse Ældste 1 6.- 7. klasse Ældste 2 8.- 9. klasse **Helhedslinjen** Når vi organiserer os og arbejder på yngste og mellemtrinnet, som vi gør, er det, fordi vi vil noget med de unge mennesker på ældste trin. Vi ønsker, at de både er forundrings- og forandringsparate samt medansvarlige for deres eget liv og de fællesskaber, de er med i – både de nære fællesskaber og de lokale, nationale og globale. Vi skal passe på hinanden og vores jordklode. Verdensborger i både projekter og studieture. Vi har derfor i vores udskoling fokus på: - medborgerskab og bæredygtighed, deltage i/skabe sociale events, dvs. være kulturskabere - projektarbejdet, musiske udtryk, formidling og debat anvendes som afsæt til tiltag uden for Bifrost fx læsebrev, dvs. deltage i demokratisk debat og være kulturskabere - evnen til at bidrage til fællesskaber med initiativ, god stemning og handling - selvevaluering og ressourceprofil - brobygning til ungdomsuddannelser - samarbejde med virksomheder, der har fokus på innovation og bæredygtighed. Ture og rejser er derfor en naturlig del af arbejdsprocessen for 8. og 9. klasse. Det indebærer fx en ’primitiv’ tur med fokus på det sociale felt, tillidsøvelser osv. Overnatning kan være på Ørre Hede. I efteråret tager begge klasser på studietur, hvor fokus er på historisk-politisk stof. Dette kan fx være Berlin eller Bruxelles. I foråret rejser begge klasser igen på studietur. Her er fokus på at hente inspiration og derefter arbejde med Bifrosts værdigrundlag og overordnede målsætning på et personligt, samfundsmæssigt og global plan. Dette er	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2027	Skolelederen	Skolens organisering evalueres løbende i forhold til skolens samlede praksis	April 2024	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

optakt til året Afsluttende projekt-prøve. Destinationen kan være såvel ind-land som udland, afhængig af det valgte emne, som der skal arbejdes videre med.

Nedenfor præciseres, hvordan vi strukturer og organiserer skolegangen.

Skolens undervisnings-struktur/kultur

I de fag-faglige fag undervises børnene som udgangspunkt klassevis af en linjefagsuddannet lærer. Hvis indholdet inviterer til at lave oplæg, aktiviteter og evaluering kan det gøres for hele trinnet på en gang, i mindre klassehold, på tværs af fx to klasser.

I de tværfaglige timer ('værksteder' på yngste og mellemtrin og 'projekt' på ældste 1 og 2) arbejder børnene med egne temaer/problemstillinger på tværs af alder og modenhed inden for trinnet. Værksteds- og projektlærerne er ligeledes linjefagsuddannede.
I arbejdet lægges der ligeværdig vægt på viden, færdigheder, værdier og holdninger, hvilket leder frem til en præsentation af:

Skolens pædagogiske struktur

Rammen for alt skolearbejde er et overordnet emne, jf. verden ikke er delt op i fag og vores ønske om at skabe sammenhæng og mening. Der skal være en rød tråd i børnenes skoleliv og læring. Emnet foldes ud i temaer, som vi fordyber os i. Emnet varer flere måneder.
Emnets vinkles derfor i henholdsvis oplevelse/involvering, fag-faglighed og tværfaglighed:

<u>Oplevelse/involvering</u>

Provokation/ konfrontation/ inspiration ind i emnet/temaet

Det er fx oplæg, udflugter, gæstelærer, fest, drama, musik, skulptur osv. Formålet er via oplevelser at involvere børnene både fælles og individuelt. Involveringen fastholdes gennem forskellige typer af samtaler (dialogen) samt faserne i "Det gode arbejdsforløb".

F<u>ag-faglige aktiviteter (kurser)</u>

Vi skelner mellem faste ugentlige fag/kurser og aktuelle fag/kurser, der periodelæses, se nedenfor.
I kurserne får børnene viden og færdigheder. Kurserne har to formål. Dels giver de børnene viden og færdigheder inden for fagene, altså en faglig indsigt og kunnen. Dels uddyber de emnets/temaets indhold.

Viden og færdigheder giver børnene mulighed for bl.a. at arbejde selvstændigt i de tværfaglige værksteds- og projekttimer.

- Faste kurser: Faglige metoder, discipliner, begreber - dvs. fagets kerneområder. De skemalagte ugentlige timer er dansk, matematik, musik, idræt, sprog, fysik/kemi.

- Aktuelle kurser: Indhold der er relevant i det aktuelle emne/tema. Faglige metoder, discipliner, begreber - dvs. aktuelle fags kerneområder.
Det kan være biologi, geografi, historie, billedkunst, fysik, kemi, sløjd, husgerning, filosofi, samfundsfag osv.

Tværfaglige aktiviteter (værksted og projekt)
Fag-faglig viden og færdigheder anvendes i en undrende og undersøgende tilgang for at skabe sammenhæng og forståelse af natur og kultur-forhold indenfor emnets ramme. Med dette afsæt diskuteres og udvikles også værdier og holdninger.

På yngste- og mellemtrin arbejdes tværfagligt i tre faste værksteder, der repræsenterer de tre overordnede faglige hovedområder: humanisme, naturvidenskab og praktisk/musisk:

- læse/skrivestue
- laboratorium
- atelier

Erfaringerne i at arbejde med de tre typer metoder og viden videreudvikles på ældste trin. Her arbejdes problemorienteret og tværfagligt med individuelle temaer/projekter.

Se yderligere bifrost.dk
"Struktur og organisering på Bifrost"
"XYZ – De ubekendte i virksomheden, Ledelse"
"Ledelse for læring – kap. i norsk bog"
"Fagområder Naturvidenskab, Humanisme og Praktisk-musisk fagområde"
"Arbejdsmodel for yngste og mellemtrin på Bifrost"
"Arbejdsmodel for ældre trin på Bifrost"
"Overgang fra Bikuben til yngste trin" (på vej)
"Overgang fra yngste til mellemtrin" (på vej)
"Overgang fra mellemtrin til ældste trin"

	”Det gode arbejde på Bifrost – fra yngstes til ældste” ”Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost” Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab, Humanisme og Praktisk-musisk hovedområder, se fanen ’Selvevaluering’ Se i øvrigt under fanen ’Artikler’, fx ”Tværfaglighed er vores kronjuvel” ”Trivsel og alsidig udvikling” (Case 25) af Skolens Rejsehold ”Fleksibel skole” af Per Fibæk Laursen ”Projektarbeid etter Bifrost” – kapitel i norsk lærebog ”Æstetiske læreprocesser”, kapitel i Kvanbog, dansk lærer-uddannelse ”Projektundervisning året rundt” i Privatskoleforeningen ”Skolen i vidensamfundet” – Søren Brøndum (rektor Herning Seminarium) ”Bifrost bygger bro til fremtiden” i FSL-bladet								
Kapitel 1. f Prøver	Vi er en helt prøvefri skole. Vi afholder ikke nationale test samt FP9. Vi vurderer og evaluerer børnenes udvikling på anden vis. Se nedenfor. **Se yderligere på hjemmesiden:** ”Bifrost - En karakterfri skole” - artikel ”Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost” ”Livet efter den karakterfri skole” (artikel) ”Bifrost bygger bro til fremtiden” i FSL-bladet (artikel)	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skolelederen	Godkendt som prøvefri skole	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 1.g Slutmål	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. Vi har desuden en overordnet læseplan omkring natur/kultur samt for bløde kompetencer. **Se yderligere bifrost.dk** ”Læseplan – overordnet – natur – kultur” ”Læseplan for bløde kompetencer” Eksempler på fagenes undervisningsplaner på Bifrost, se fanen ’Selvevaluering’ Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk-musisk hovedområder, se fanen ’Selvevaluering’	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens slutmål evalueres løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Fra ministeriet: https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/faelles-maal https://emu.dk/grundskole								
Kapitel 1.h **Delmål**	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. **Se yderligere bifrost.dk** "Læseplan – overordnet – natur – kultur" "Læseplan for bløde kompetencer" Eksempler fra fagenes undervisningsplaner på Bifrost, se fanen 'Selvevaluering' Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk/musisk hovedområder, se fanen 'Selvevaluering' Fra ministeriet: https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/faelles-maal https://emu.dk/grundskole	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens delmål evalueres løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Vurdering – kap.1 **Kvalitetsevaluering af skolens profil**	**Konklusion:** Valg af evalueringsmetode og handleplan ses som to sider af samme sag. Valget er afhængigt af aktuel opgave. Der er således tale om en kombination af kvalitative og kvantitative evalueringsmetoder, samt nærvær og tilstedeværelse. Udgangspunktet er, at vi er i proces og derfor aldrig er færdige med at forholde os til fortolkningen af vores værdigrundlag. Fastholdelse og udvikling af vores værdier er således den overordnede målsætning. 'Oversættelsen' af værdier til praksis og erkendelse af betydningen af vores erfaring kommer til udtryk gennem den daglige undervisning, indholdet på møder, skriftlige udtryk fra både børn og voksne, samtaler i pauserne, valg af overordnede emner, udvalgsarbejde, pæd. udviklingsarbejde om fx læringsteorier og hjerneforskning, konferencetimer med gæster, sprogbrug og valg af tilgang til mødet med hinanden og undervisningen. **Handleplanen** kan derfor overordnet ses som en konstant udfordring i forhold til at vurdere, om vi gør det, vi tror, vi gør:	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Kvalitetsevaluering af skolens profil vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om skolens profil	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	- Researchplaner, valg af emne og formulering af emneinfo. Udfordringen er involvering af alle lærere og dermed af alle faglige kompetencer. Området er prioriteret både i pædagogisk udviklingsarbejde, på lærerrådsmøder og på trinmøder. Det gælder såvel konkret fordybelse i det påtænkte emne som forståelse for nødvendigheden af ejerskab af emnet og faglig research - Undervisningsplaner. Udfordringen er at formulere de tænkte og planlagte vinkler, jf. interne krav til hvad planerne skal indeholde - Dagsorden på lærerrådsmøder. Udfordringen er at lægge hovedvægten på værdibaseret indhold og strukturere mødet med afvekslende tilgange, afvikling af mødet og opfølgning - Pædagogisk udviklingsarbejde. Udfordringen er at afbalancere indholdet mellem indhold, der styrker bevidstheden om værdigrundlaget/læringssyn/helhedslinje, trivsel og relationer og kommende research på fælles emne - 'Åbendørs politik'. Udfordringen er, at 'lytte til græsset der gror', timing og vinkling. Det gælder i forhold til selv at indlede en samtale/sparring, til at være en konstruktiv samtalepartner, til at fange/modtage en andens invitation. Det gælder ledelse-medarbejdere og medarbejdere imellem. Samt i forhold til forældre og eksterne samarbejdspartnere - Undervisning – med sammenhæng mellem idé, beslutning, planlægning, udførelse og evaluering. Udfordringen er at følge med i, hvordan stemningen, relationerne og indholdet kommer til udtryk samt hvordan struktur og læringsmiljø understøtter dette - Pauserne. Udfordringen er at skabe pauser, der giver god energi, godt humør og fællesskab.					skal justeres eller ændres.			

Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2

Kapitel 2.a Evalueringsmetoder
Kapitel 2.b Inddragelse af elever i evaluering
Kapitel 2.c Inddragelse af forældre i evaluering
Kapitel 2.d Samarbejdet mellem lærerne og videndeling
Kapitel 2.e Underretning om standpunkt og udbytte af undervisningen
Kapitel 2.f – 2.j Elevernes faglige standpunkt

Her og nu situation
Evaluering
Resultat af evaluering
Nye mål
Handleplan

Kapitel 2.a Evalueringsmetoder. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.a Evalueringsmetoder	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal	Punk-tet	Dead-line for	Ansvarlig for evalu-eringen af	Status på	Evalue-ringen af	Punk-tet eva-lueres	Andet

		punktet evalueres?	evalueres pt. (Ja / Nej)	evaluering af punktet (dato)	punktet (navn / initial)	evalueringen	punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	næste gang (dato)	
Indledning	**Faglig progression og udvikling** **Hvordan følger vi som ledelse elevernes faglige niveau og udvikling?** Alle lærere på Bifrost er uddannede lærere, dvs. de er fagspecialister og underv ser inden for deres linjefag eller særlige faglige kompetenceområder. Det er af- gørende for os, at lærerne har indgående kendskab til Fælles Mål (fagets formå kompetenceområder og – mål) og kan omsætte disse til konkret undervisning, eleverne opnår de faglige mål. Alle lærerudarbejdede undervisningsmaterialer og undervisningsplaner er til- gængelige på Teams, hvor både ledelse og kolleger har adgang. Dette sikrer ger nemsigtighed og mulighed for faglig sparring. Faglighed, undervisningens indhc og anvendte materialer indgår desuden som faste temaer i medarbejderudvik- lings-samtaler mellem medarbejder og ledelse. Den faglige praksis udvikles og kvalificeres løbende gennem pædagogiske udvik lingsforløb, hvor lærerne samarbejder på tværs af fag og trin. Her drøftes blanc andet undervisningens kvalitet, differentiering, evaluering, progression og ele- vernes læringsudbytte. Tilsvarende indgår faglige drøftelser som en naturlig de af arbejdet i skolens fagudvalg. Ledelsen har adgang til dokumentation vedrørende alle elevers faglige udvikling Faglærerne beskriver løbende elevernes faglige niveau, arbejdsindsats, udvik- lingspunkter og eventuelle særlige indsatser i forbindelse med udviklingssamta ler (skole-hjem-samtaler) og den generelle opfølgning. Som en del af den pædagogiske ledelse deltager ledelsen løbende i undervisnir gen gennem observation af hele eller dele af undervisningsforløb. Formålet er a								

	opnå indsigt i undervisningspraksis, elevernes deltagelse og læringsudbytte sam at understøtte den fortsatte faglige udvikling. Skolens læsevejleder gennemfører i forbindelse med udviklingssamtalerne i bå efterårs- og forårsperioden relevante test og analyser bl.a. Hogrefe. Resultaterr bearbejdes og formidles til faglærerne sammen med konkrete anbefalinger til den videre undervisning. Ledelsen modtager sammenfattende tilbagemeldinge og har samtidig adgang til de samlede testresultater og anbefalinger. Ledelsen følger desuden elevernes faglige arbejde gennem blandt andet gen-nemlæsning af udvalgte rapporter og større opgaver, særligt på de ældste klas-setrin. Dette giver mulighed for at vurdere elevernes faglige niveau og deres evne til at anvende og omsætte kundskaber i praksis. Der arbejdes løbende med mundtlige fremlæggelser og præsentationer på alle trin som en del af dokumentationen af elevernes læring og kompetenceudvik-ling. Vi ser som ledelse tilfældige fremlæggelser. Evaluering af undervisningen sker både som selvevaluering og gennem dialog mellem elev og lærer samt diverse skriftlige opgaver. Her vurderes såvel arbejd processen som det faglige resultat. Denne dokumentation er ligeledes tilgænge lig for ledelsen og indgår i skolens samlede kvalitetsarbejde. Når eleverne afslutter 9. klasse, udarbejder faglærerne faglige udtalelser, hvor elevens faglige niveau beskrives med afsæt i de formuleringer og niveauangivel ser, der knytter sig til karakterskalaen. Udtalelserne giver dermed et klart billed af elevens faglige standpunkt og progression. Alle udtalelser gennemlæses af le delsen, og eventuelle spørgsmål eller uklarheder drøftes med den relevante fag lærer. Skolens undervisning og faglige praksis evalueres systematisk mindst hvert treo år som led i skolens Selvevaluering. Evalueringen gennemføres både fælles, ind viduelt, på trin og i fagudvalg med henblik på fortsat kvalitetsudvikling. Kompetenceudvikling prioriteres højt. Lærerne deltager løbende i efteruddan-nelse, både inden for deres fagområder og inden for pædagogiske og didaktisk emner fx differentiering og DLD. Efteruddannelsen kan gennemføres for hele fagudvalg eller som videndeling og opfølgning, når enkelte lærere har deltaget eksterne kurser og uddannelsesforløb.								

Bifrost deltager gerne i forsknings- og udviklingsprojekter, som kan bidrage til skolens fortsatte faglige og pædagogiske udvikling.

Skolen følger også elevernes videre uddannelsesforløb. Gennem opfølgningsmø der med ungdomsuddannelser modtager vi tilbagemeldinger om, at tidligere Bi rost-elever generelt klarer sig godt fagligt og studiekompetencemæssigt. Dette er blandt andet blevet bekræftet af uddannelsesvejledere fra gymnasiale uddan nelser i forbindelse med informationsmøder for skolens forældre.

Læringskurver, evaluering og faglig opfølgning
Som en del af skolens systematiske arbejde med elevernes læring og faglige ud vikling gennemføres der som nævnt i forbindelse med udviklingssamtalerne (skole-hjem-samtaler) i både efterårs- og forårsperioden en række dansksprog- lige og læsefaglige test, herunder testmaterialer fra Hogrefe samt https://web-proever.gyldendal.dk/dansk-7-9/. Testene bidrager til et kvalificeret grundlag fo at følge den enkelte elevs faglige progression og understøtter skolens løbende vurdering af, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. To gange årligt får vi som ledelse en opdatering af læsevejlederen på klassebasis mht. status og udvikling.

Efter hver testperiode gennemgår læsevejlederen resultaterne sammen med klassens dansklærere. På baggrund af analyserne drøftes elevernes udvikling, o der udarbejdes eventuelt anbefalinger til undervisningsdifferentiering, målret- tede indsatser eller særlige opmærksomhedspunkter i den videre undervisning

Elevernes læring, udvikling og trivsel følges løbende gennem et tæt samarbejde mellem lærere, vejledere og ledelse. Klassens lærere mødes som udgangspunkt ugentligt på trinmøder, hvor der drøftes undervisningens indhold, elevernes læ ringsudbytte samt trivsel og deltagelsesmuligheder. Skolens læsevejleder delta ger efter behov i disse møder. Ledelsen deltager både uanmeldt og efter behov

Hvis en lærer på et tidspunkt i skoleåret bliver opmærksom på en elev, hvis læ- ringsudvikling giver anledning til faglige overvejelser, bringes dette op på trinm der og/eller i Vejledergruppen. Dette kan føre til yderligere undersøgelser, sup- plerende testning eller konkrete anbefalinger til undervisning og støtte, så ele- vens læring og udvikling bedst muligt understøttes.

Dansklærerne indgår desuden i skolens fagudvalg, hvor der arbejdes med udvik ling af undervisning, evaluering, fagdidaktik og læring. Der er også fagudvalg i

matematik, engelsk, tysk og idræt. Formålet er at styrke den fælles faglige forst
else og sikre en løbende kvalitetsudvikling af undervisningen.

Differentiering og målrettede indsatser
For at styrke mulighederne for undervisningsdifferentiering og målrettede indi
duelle indsatser er der i to danskmoduler (2x90 min.) ugentligt tilknyttet to ud-
dannede dansklærere i alle klasser. Afhængigt af klassens/holds/individuelle be
hov kan skolens læsevejleder eller LST-vejleder (læse- og skriveteknologivejle-
der) også tilknyttes. Denne organisering giver øgede muligheder for at tilpasse
undervisningen til den enkelte elevs læringsforudsætninger, faglige niveau og
udviklingsbehov.

På matematikområdet gennemføres særlige indsatser gennem skolens faste ma
tematikklubber. Her kan matematiklærerne arbejde målrettet med mindre gru
per af elever eller med individuelle forløb, der enten understøtter elever med
behov for ekstra støtte eller giver mulighed for yderligere faglige udfordringer.

I øvrige fagområder, fx engelsk, iværksættes målrettede indsatser efter behov.
Disse planlægges og gennemføres fleksibelt med afsæt i konkrete faglige vurde
ringer af den enkelte elev eller elevgruppe.

Faglærerne har ansvaret for løbende at følge op på effekten af de iværksatte in
satser. Opfølgningen sker gennem observationer, evalueringer og dialog med
eleverne og gennemføres efter behov i samarbejde med relevante vejledere og
leder. Alle iværksatte indsatser noteres på Teams, hvor også Vejledergruppen o
Ledelsen også har adgang og følger med.

De samlede indsatser drøftes desuden løbende i skolens Vejledergruppe, hvor
skolens vejledere og en repræsentant fra ledelsen deltager fast. Dette sikrer
både faglig sparring, tværgående koordinering og systematisk opfølgning på ele
vernes læring, udvikling og trivsel.

I hhv. skolens Pædagogiske Udvalg og Trinkoordinatorudvalg bliver udfordringe
og problemstillinger også fremført og behandlet. Ledelsen deltager i begge ud-
valg.

Som led i skolens fortsatte udviklingsarbejde deltager Bifrost desuden i et ph.d.
projekt om differentiering med fokus på højtbegavede og højtpræsterende ele-
ver. Projektet har særlig opmærksomhed på danskfaget og på, hvordan

undervisningen kan understøtte både faglig udvikling og inkluderende lærings-fællesskaber.

Skolen deltager også i det 3-årige nationale forskningsforløb vedr. talblindhed.

Fremlæggelser en kompetence på Bifrost

Fremlæggelser som dokumentation for elevernes læring og faglige udvikling
Gennem fremlæggelser på alle klassetrin synliggøres elevernes evne til at anvende deres kundskaber, dvs. både viden, færdigheder og kompetencer. Fremlæggelserne giver eleverne mulighed for at formidle deres læring, reflektere ov egen arbejdsproces og demonstrere, hvordan de omsætter faglig viden i praksi

Yngste trin
På yngste trin deltager eleverne i *Aktuelt*, hvor de øver sig i at stå frem foran er gruppe og præsentere noget, de har med hjemmefra, som relaterer sig til det fælles emne. Formålet er at udvikle elevernes evne til at afgrænse indholdet, fo berede et kort oplæg, tale tydeligt og sikkert foran andre samt formidle relevar viden til fællesskabet.

Mellemtrinnet
På mellemtrinnet fremlægger eleverne deres værkstedsarbejde i grupper. Her præsenterer de formålet med deres arbejde, de valg og beslutninger, der er tru fet undervejs, arbejdsprocessen samt det færdige resultat.
Eleverne skal kunne strukturere og disponere deres præsentation, anvende rel vante materialer og digitale hjælpemidler, herunder præsentationsværktøjer som PowerPoint, samt samarbejde om fordelingen af indholdet. Efter fremlæggelsen deltager de øvrige elever med spørgsmål og kommentarer. Dermed udv ler eleverne både deres formidlingsevner og deres evne til at give og modtage konstruktiv feedback.

Ældste trin
Fra 6. klasse gennemfører eleverne individuelle fremlæggelser af ca. 30 minutters varighed. Her forventes det, at eleven selvstændigt kan planlægge, struktu rere og gennemføre en længere faglig præsentation.
Fremlæggelsen omfatter:

- begrundelse for valg af eget tema i relation til det fælles emne
- temaets problemformulering
- indsamling og bearbejdning af relevant viden og data på tværs af fag

	• vurdering af kilders relevans og troværdighed • konklusion • perspektivering af temaet i relation til det overordnede emne • et musisk udtryk, der formidler elevens budskab gennem fx billedkunst, håndværk og design eller andre kreative udtryksformer. Eleverne bygger her videre på de undersøgelses- og formidlingskompetencer, som er udviklet gennem værkstedsarbejde og projekter på de tidligere trin. Som afslutning på fremlæggelsen faciliterer eleven en faglig debat blandt sine trinkammerater på baggrund af 2-3 forberedte spørgsmål. Eleven fungerer som ordstyrer og skal kunne understøtte en saglig dialog med afsæt i faglige argumenter og begrundelser. Fremlæggelsen afsluttes med feedback og feedforward fra både lærere og medelever fra trinnet. Herefter gennemføres en skriftlig og mundtlig evaluering, hvor eleven sammen med vejlederen reflekterer over arbejdsprocessen, produktet, fremlæggelsen og de læringsmål, der skal arbejdes videre med i kommende forløb. **Afsluttende projekt i 9. klasse** I forbindelse med det afsluttende projekt i 9. klasse udvides fremlæggelsen til 4 minutter. Her demonstrerer eleven i endnu højere grad evne til fordybelse, selvstændighed, faglig refleksion og formidling. Fremlæggelserne giver lærerne værdifuld indsigt i elevernes faglige niveau, arbejdsmetoder og evne til at anvende viden på tværs af fagområder. De udgør derfor et vigtigt supplement til den øvrige evaluering og kan bidrage til at identificere behov for yderligere støtte eller særlige faglige udfordringer.								
Kapitel 2.a Evalueringsmetoder til systematisk iagttagelse af elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen	**Evalueringsmetoder** På Bifrost ser vi hvert barn som et (oprørsk) subjekt med medansvar for egen læring og baserer størstedelen af den løbende evaluering på kvalitativ/formativ evaluering, hvor dialog altid i et eller andet omfang indgår. Valg af evalueringsværktøj og -metode kombineres med samtaler i relation til udvikling af personlige, sociale og faglige/tværfaglige kvalifikationer og kompetencer. Evalueringen sker på trin, i klasser, i grupper, med det enkelte barn, på lærerrådsmøder, pædagogiske udviklingsmøder, forældremøder o.l.	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evalueringsmetoder til systematisk iagttagelse af børnenes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Mundtlighed går altid foran skriftlighed. I takt med barnets modenhed indføres skriftlig selvevaluering. Se yderligere kap. 2.b. **Kvalitative/formative** evalueringsmetoder er fx hverdagsevaluering, feedback i læringsproces, historiefortælling, værdsættende undersøgelser, undervisningsiagttagelse, kan – kan næsten, klasseparlament om udvalgt problemstilling. Disse evalueringsværktøjer lægger til grund for fx udarbejdelse af udtalelser/planer med personlig, sociale og faglig/tværfaglig evaluering og formulering af nye mål, som anvendes i elevsamtaler og skole/hjem-samtaler. Forskellige evalueringsmetoder indgår også i forbindelse med udarbejdelse af arbejdsseddel, selvevaluering, klasseregler/aftaler, observationer og refleksioner ved fremlæggelser, klassemøder samt trinmøder/fællessamling. Der suppleres med **kvantitative/ summative** evalueringsmetoder, når det skønnes nødvendigt. Det gælder både i den almindelige undervisning og i forhold til børn med særlige udfordringer (Se yderligere kapitel 7). Der er en konsekvent mundtlig overlevering af børnenes standpunkt fra lærer til lærer, når der sker skift mht. bemanding og hvilket trin (afdeling) børnene går på. **<u>Evaluering af faglige forløb:</u>** Der er en klar prioritering af, at faguddannede lærere underviser i deres linjefag. Det er for at sikre, at den faglige tilgang, forståelse og børnenes læring er bedst mulig. Evaluering er en integreret del af vores forståelse af en god læringsproces. Lærerens valg af evalueringsform – både undervejs som afsluttende – sker i takt med planlægning af undervisningsforløbet. Lærerne udarbejder således til samtlige forløb **en skriftlig undervisningsplan**, der dels sikrer, at læreren er bevidst om pædagogiske og indholdsmæssige ramme for forløbet og dels giver både børn og forældre et indblik i: **Formål** – hvorfor er indholdet relevant, set i forhold til værdigrundlag, emnet, fag-faglighed **Faglige mål** – hentes fra læseplanen, hvad skal børnene præsenteres for og forventes at kunne efter, at forløbet er færdigt **Bløde kompetencer**: Forandrings-, lærings-, relations- og meningskompetencen **Struktur** – hvordan skal forløbet være? Fællesoplæg, debat, aktiviteter, fælles/gruppe/ individuelt. Hvad er tidsrammen for arbejdsforløbet? Evt. deadlines				evalueres løbende i forhold til skolens samlede praksis			

	Værdsættelse af forløbet, jf. valg af formål, faglige mål, bløde kompetencer og struktur. Her beskrives, hvordan der evalueres undervejs og afrundes forløbet individuelt og fælles, mundtligt/ skriftligt. Mundtlige og skriftlige evalueringer supplerer hinanden på alle trin. Mundtligheden er med til at skabe et fælles sprog og forståelse. **Se yderligere bifrost.dk** "Organisering af evaluering og specialundervisning" "Læseplan – overordnet – natur – kultur" "Læseplan for bløde kompetencer" "Det gode arbejde på Bifrost – fra yngste til ældste" "AHA – resonansbund for evaluering på Bifrost" Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk/musisk hovedområder, se fanen 'Selvevaluering' "Læseplan – faglige mål" - se Fra ministeriet: https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/faelles-maal https://emu.dk/grundskole								
Vurdering – Kap. 2.a Kvalitetsevaluering af skolens brug af evalueringsmetoder	Vurderingen er, at den løbende og afsluttende evaluering af børnenes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen og læringsprocessen står mål med, hvad der kan forventes i folkeskolen. Dette er også målet med kvalitetsevalueringen. Valg af **evalueringsmetode** træffes afhængig af fokus. Kvalitetsevaluering af skolens brug af evalueringsmetoder er alle professionelle Bifrost-voksnes ansvar. Overordnet set er det lederens ansvar, at Bifrost systematisk anvender og udvikler evalueringskulturen. Hertil anvendes kvalitative evalueringsmetoder: - Samtaler og møder med faglærere, trin, special klublærere, lærerrådsmøder - Opfølgning på aftaler om principper og strukturer for evaluering på Bifrost - Deltagelse i møder hvori PPR er involveret – og andre eksterne samarbejdspartnere - Involveres i sparring og møder omkring børn med særlige udfordringer - Ugentlige trinmøder, hvor trinnets faste lærere har et forum til at tale om børnenes faglige standpunkt og generelle udbytte. Se evt. kap. 2d - Info og adgang til faglærere og vejlederudtalelser fra 0.-9. klasse - Info og adgang til resultater af kvantitative (summative) test. Se evt. kap. 7	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af skolens brug af evalueringsmetoder vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om skolens evalueringsmetoder skal justeres	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Informationer og indtryk resulterer i punkter til en dagsorden enten med enkelte lærere, trin eller lærergruppen som helhed fx lærerrådsmøder og pædagogiske udviklingsmøder. Handleplanerne handler således om at skabe øget opmærksomhed og bevidsthed om de valgte fokusområder i relation til skolens profil. Mht. konkrete fokusområder, se konklusionen kap. 1					eller ændres.			

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 2.b Inddragelse af elever i evaluering. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.b Inddragelse af elever i evalueringen	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evaluering	Evaluering af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 2.b Inddragelse af eleverne i evalueringen	Inddragelse af børnene i evaluering af såvel deres indstilling, indsats og resultat er en naturlig del af et godt arbejdsforløb på Bifrost. Det sker - Dagligt i forhold til aktuelle aktiviteter barn-barn, barn-voksen i alle fag og på alle klassetrin - Klassevis og barn-voksen efter et arbejdsforløb - Trinvis efter et emne - Afrunding af timen, hvor klassen samles og evaluerer, hvad der har været fokus på, hvad der skal fortsættes med, hvad der på individ-niveau er lært. Børnene er hovedpersoner og indgår altid i evaluering af deres læring og egen/klassens/trinnets undervisningsforløb. Der skelnes mellem faglige og tværfaglige forløb:	Ved ændring. Mindst hvert 3. år.	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens inddragelse af børnene i evalueringen evalueres løbende.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

Systematisering af selv-evaluering i fag-faglige forløb
Se kap.2a i forhold til **faglige forløb**.
Dertil kommer eksempler på, hvordan evalueringen indgår i den faglige planlægning inden for naturvidenskabelig, humanistisk og praktisk/musisk hovedområde, hvilket der kan ses eksempler på under fanen 'Selvevaluering' på hjemmesiden.

Systematisering af selv-evaluering i tværfaglige forløb
Det er i mødet mellem barnet og den voksne læreruddannede vejleder at ny indsigt og erkendelse italesættes og nye mål formuleres. Det er lærerens opgave at påtage sig hovedansvaret for denne proces.
Nedenfor uddybes evaluering i forbindelse med formidlings/videndeling af det **tværfaglige arbejde**:
Det tværfaglige arbejde gør det muligt for børnene at anvende deres faglige viden og færdigheder for at skabe sammenhæng og forståelse af emnet, jf. virkeligheden ikke er fagopdelt. Det tværfaglige arbejde er dermed afgørende for barnets udbytte af skolearbejdet – både aktuelt og i forhold til det videre livs- og uddannelsesforløb efter Bifrost.

På yngste og mellemtrin arbejdes fast i tre forskellige værksteder, hvor børnene erfarer tre metoder og tre typer viden, der hver især bidrager til øget forståelse:

Laboratorium: Naturvidenskabelig metode og viden. Som videnskabsmanden, der arbejder med hypotese, gentagne forsøg, fejlkilder og konklusion. Her skabes en model af virkeligheden/om naturen.

Læse/skrivestuen: Samfundsvidenskabelig metode og viden, som ligger mellem naturvidenskabsmandens og kunstnerens tilgang. Børnene prøver både at undersøge og tolke, hvad der sker. Det handler både om fakta-informationer, fiktion. Her skabes en anden type forståelse af virkeligheden

Atelier: Metode og viden fra humaniora. Der arbejdes som kunstneren med pensel, blyant, sav, kniv, computer eller …. Barnet skaber sit eget 'billede' og bevæger sig mellem indtryk og udtryk.

Indholdet i disse tre værksteder skal ses i relation til børnenes modenhed, jf zonen for nærmeste udvikling. Børnene arbejder på tværs af alder og klassetrin i disse daglige værkstedstimer, hvilket giver mulighed for, at de kan inspireres af

	hinanden og giver en anden form for selvindsigt og evalueringstilgang. Dertil kommer fremlæggelsen som er en naturlig del af enhver arbejdsproces og udover vidensdeling og debatforum et refleksionsrum, der giver barnet respons og evaluering igennem 'andres øjne'. **Arbejdssedlen på mellemtrinnet** er en skriveramme bygget op over følgende vinkler, der lægger op til bevidsthed om eget arbejde og er baggrund for at kunne evaluere: **Nyt mål** - Mål fra sidste forløb, der skal fokuseres på **Beslutning** - Hvorfor vil du gerne arbejde med dette mini-tema? - Hvad har inspireret dig til at vælge dette mini-tema? - Hvad vil du undersøge og finde ud af? **Planlægning** - Hvilke opgaver vil du lave i de tre værksteder? - Hvilke redskaber og teknikker vil du bruge? - Om du vil arbejde alene eller ej – og hvorfor? - Hvordan ser din tidsplan ud? **Udførelse** - Beskriv hvad du har gjort i værkstederne. - Skriv hvad du har gjort i din fremlæggelse. - Hvilke nye idéer og ny viden har du fået, mens du har arbejdet med dit mini-tema? **Værdsættelse og evaluering** - Hvad synes du om dit arbejde og hvorfor? **Interesse** - Læs din "Beslutning". Hvordan gik det i forhold til den? **Resultatet** - Hvordan gik det i de tre værksteder – og hvorfor? - Fortsætter du med opgaven, indtil du har fundet det bedste svar? - Hvor har du vist størst opfindsomhed?							

	- Hvad har du lært? - Har du nået dit mål i dette arbejdsforløb? **Arbejdsplads** - Hvad er en god arbejdsplads for dig - Vælger du en god arbejdsplads - Hvor og hvornår kan du bedst koncentrere dig? **Orden** - Hvordan er det gået med at holde styr på dit arbejde? (notater, skitser, billeder, fakta, kladder, renskrift, rapport, penalhusting, computer, ledninger…) - Hvordan er det gået med at rydde op, der hvor du har arbejdet? (atelier, vask, laboratorium, sløjd, musik, læse/skrivestue, bibliotek, computer, ledninger, bord/stol,…) **Tid** - Hvordan brugte du din tidsplan i hele forløbet? Koncentration og fordybelse - Hvordan er din evne til selv at gå i gang med arbejdet? - Hvordan reagerer du, hvis du bliver forstyrret? - Evt. hvordan er din evne til at deltage i et samarbejde? - Hvordan er din brug af vejledning? **Fremlæggelse** - Hvordan, synes du, din fremlæggelse gik? - Hvordan har du det med at fremlægge for kammeraterne? - Hvordan er du blevet bedre til at fremlægge? - Hvilke spørgsmål fik du efter fremlæggelsen - Hvilke kommentarer fik du efter fremlæggelsen? - Hvordan er du til at stille spørgsmål og give kommentarer til andre? **Nyt mål** - Hvad vil du forbedre i næste arbejdsforløb? Barnets skriftlige besvarelse af arbejdssedlen danner udgangspunkt for en samtale med en af værkstedslærerne. På yngste trin er der en mundtlig evaluering efter hver opgave, barnet har lavet i hvert værksted. Denne samtale har							

vinkler, der svarer til mellemtrinnets arbejdsseddel, hvorved mundtlighed og bevidsthed bygges op fra barnet begynder på Bifrost.

Erfaring i at arbejde med de tre 'værksteds'-metoder og erkendelse af de tre videnformer danner baggrund for, at den unge fra ældste trin udvikler arbejdsmetoder til et selvstændigt, tværfagligt og problemorienteret projektarbejdsforløb. Konkret betyder det, at den unges dataindsamling skal indeholde de tre forskellige metoder og typer viden og som samlet giver en bredere helhedsforståelse af problemfeltet.
Den skriftlige projektrapport indeholder således resultatet af en tværfaglig dataindsamling, som den unge skal være bevidst om.
For at højne indsigten i projektarbejdet skal den skriftlige rapports kognitive indhold sanseliggøres i et musisk udtryk. Det tilhørende musiske udtryk viser dermed en personlig indsigt og evne i at forme og videregive et budskab.
Indsigt i arbejdsproces
Strukturen i det enkelte barns arbejdsproces fastholdes af værksteds-arbejdssedler samt på ældste trin gennem Guldrandede papirer for projektarbejde.
Udfordringerne i det enkelte barns arbejdsproces øges, jf. barnets modenhed indenfor personlige, sociale og faglige kompetencer.
Se yderligere bifrost.dk, "Det gode arbejde på Bifrost – yngste til ældste trin".
Formålet er også at styrke børnenes bevidsthed om, at et godt arbejdsforløb kræver involvering og stillingtagen i forskellige faser:
idé – beslutning – planlægning – udførelse – formidling - værdsættelse/evaluering.
Formidling, vidensdeling og –forståelse, ny indsigt og erkendelse
Det tværfaglige arbejde i hhv. værksteder og projekter skal altid præsenteres for det øvrige trin, dvs. børnene fra yngste trin lærer at stå foran 40-60 kammerater.
På yngste trin har børnene effekter med, der er relevante for det pågældende tema, Aktuelt. Dvs. børnene er i gang med at lære at afgrænse temaet og at perspektivere temaet. Disse effekter viser barnet frem for trinnet og lærer dermed at mærke, hvordan det føles, inden 'jeg' skal vise frem, at tale højt og tydeligt, at vide hvad der skal siges – med hjælp fra lærerne. Og at svare på spørgsmål, som er en del af bevidstheds- og evalueringsfasen.
På yngste trin viser børnene deres arbejde frem og får via kammeraternes reaktion et spejl på, hvordan andre oplever deres resultat.
På mellemtrinnet lærer børnene færdigheder i forbindelse med formidling. Det gælder både i relation til præsentation og ordstyrerrollen. Samt hvad det indebærer at være tilskuer. At være aktiv lytter og forholde sig til såvel indhold, form, struktur og den personlige udvikling, der præsenteres og opleves. Denne

bevidsthed og evne til at give konstruktive spørgsmål og kommentarer er en naturlig del af dette trin og Bifrost-livet – og formålet.
I forbindelse med værkstedsarbejdet fremlægger børnene hele eller dele af arbejdsforløbsforløbet for hele eller dele af trinnet. Der afsluttes med udtrykket 'spørgsmål og kommentar'.
På ældste trin formidler børnene deres resultat og lægger op til debat på baggrund af denne vidensdeling. I debatten er barnet både deltager og ordstyrer. Her møder barnet reaktioner fra såvel børn som voksne: uddybende spørgsmål, kommentarer, nye pointer osv.
Efter formidling og debat følger en mundtlig evaluering, hvor trinnet udtrykker sig om barnets resultater, formidling og proces.

Selvevaluering
Næste fase er en skriftlig selvevaluering, som barnet laver ud fra fastsætte vinkler:
Såvel den mundtlige som den skriftlige vejleder & selv-evaluering af arbejdsforløbet tager afsæt i fire vinkler, som i børnenes bevidsthed bygges op fra 0. klasse. Målet er, at disse fire vinkler er en naturlig del af de ældste børns tilgang til selvevaluering efter et arbejdsforløb:

A. Det faglige indhold i din undersøgelse
B. De færdige produkter: Din rapport og dit musiske udtryk
C. Arbejdsprocessen
D. Fremlæggelsen

Nedenfor bliver områderne uddybet.

A. Det faglige indhold i din undersøgelse
- Havde du valgt de relevante fag? Anvendte du andre fag? Kunne have anvendt andre fag?
- Har du opnået ny faglig viden og færdighed?
- Har du udvalgt et relevant indhold?
- Hvordan har du arbejdet tværfagligt?
- Hvad skal du tænke på fremover?

B. De færdige produkter: din rapport og dit musiske udtryk
- Hvordan har du opnået kvalitet og originalitet i produkterne?
- Hvad kunne du have valgt anderledes?
- Hvordan er du tilfreds?
- Hvad skal du tænke på fremover?

C. Arbejdsprocessen: Her skal du evaluere på følgende del-områder:

Selvstændighed og initiativ
- Hvordan har du selv gået i gang med arbejdet?
- Hvordan har du søgt/forsøgt at klare vanskeligheder på egen hånd?
- Hvordan har du gennemført opgaver og løst problemer på selvstændig vis?
- Hvordan har du kontrolleret dine "resultater" kritisk?
- Hvad skal du tænke på fremover?

Koncentration og fordybelse
- Hvordan har du udvist fordybelse i arbejdet med en opgave eller et problem?
- Hvordan har du bevaret koncentrationen, indtil du har fundet en løsning?
- Hvordan undgår du at lade dig forstyrre?
- Hvordan har du fundet eller skabt fornuftige arbejdsmiljøer?
- Hvad skal du tænke på fremover?

Opfindsomhed
- Har du fået nye og anderledes idéer til, hvordan opgaven kan løses? Hvilke?
- Har du fået lyst til at eksperimentere? Med hvad?
- Hvordan har du bidraget med personlige synspunkter:
*i inspirationerne
*i arbejdet med fælles problemformulering
*under debat
*med kommentarer efter fremlæggelser
- Hvad skal du tænke på fremover?

Interesse
- Hvordan har du udvist aktivitet og engagement i arbejdet?
- Hvordan har du holdt fokus i oplæg?
- Har din interesse afspejlet sig i en nysgerrig og spørgende adfærd?
- Hvad skal du tænke på fremover?

Samarbejde
- Har du haft en solidarisk og ansvarlig holdning til fællesskabet og samarbejdet?
- Har du haft et godt samarbejde med din vejleder? Hvordan har du taget initiativ til møder og mails? Hvordan har du anvendt vejlederens kommentarer, forslag, rettelser?
- Har du været aktiv under de fælles dialoger (fælles problemformulering og temaforslag)?

- Har du udvist initiativ til at bringe arbejdet videre i form af handlinger, forslag og konstruktiv kritik?
- Har du været hjælpsom og ønsket at alle når det bedste?
- Hvad skal du tænke på fremover?

Planlægning og overholdelse af aftaler
- Har du overholdt mødetiderne?
- Hvordan har du overholdt deadlines og dine aftaler med vejleder?
- Hvordan har du styr på udleverede materialer?
- Hvordan har du udarbejdet en arbejds- og tidsplan?
- Hvordan har du vekslet mellem hjemmearbejde og på-skolen-arbejde?
- Hvad skal du tænke på fremover?

Krav til egen indsats
- Hvordan har dine krav til arbejdet været (for lave, realistiske, for høje …)?
- Er der synlighed af kvalitetskrav i arbejdsprocessen?
- Har du løst opgaverne så godt som muligt?
- Hvad skal du tænke på fremover?

D. Fremlæggelsen
- Opnåede du det du ville?
*overskuelighed
*struktur
*disposition
*selvstændighed
*og kommentarer fra tilhørerne
- Hvad skal du tænke på fremover?

Se yderligere bifrost.dk Fx "AHA… Resonansbund for evaluering" s. 31.
Barnets vejleder evaluerer ud fra samme vinkler og disse to skriftlige evalueringer set fra såvel barnets som lærerens (red. vejlederens) side danner udgangspunkt for en samtale, der munder ud i en fælles forståelse for, hvad barnet har lært i forløbet og hvad der i næste forløb skal sætte fokus på. Når alle børn har fremlagt, vurderer og diskuterer trinnet, hvad man i fællesskab har fundet frem til. Vi kalder denne type evaluering for 'perspektivering'.
Se bifrost.dk "Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost"

Forældresamtaler, i forberedelsen den/de årlige forældresamtaler evaluerer børnene selv deres trivsel og udvikling mht. personlige, sociale og faglige/tværfaglige kompetencer. Dette begynder med Smileyer i 0. klasse og uddybes med større skriftlighed i takt med børnenes modenhed.
Denne erfaring og proces kulminerer på ældste 2, hvor de unge mennesker

	formulerer deres egen refleksions-rapport, der danner baggrund for selve forældresamtalen, som de også selv skal vise, at de kan være ordstyrer i. **Forberedelse til samtale og udvikling af ressourceprofil** gøres via refleksionsspørgsmål indenfor områderne: -personlige kompetencer -sociale kompetencer -faglige kompetencer (alle fag og projekt) Spørgsmålene til de tre områder er inspireret af GROW modellen, der består refleksioner omkring Goal, Reality, Options og Will: **Goal**: (Mål) - Hvilken person vil du gerne være? - Hvad vil du gerne lære? **Reality**: (Virkeligheden eller den nuværende situation) - Hvilke styrker og udfordringer har du? - Hvorfor ønsker du dig disse mål? **Options**: (Muligheder) - Hvad kan du selv gøre, og hvad skal andre hjælpe dig med? - Hvem skal hjælpe dig? - Hvad kan forhindre dig i at gøre det? **Will**: (Vilje) I hvor høj grad vil du? - Hvor stor en betydning har det for dig, at det lykkes - hvad er dine kriterier for succes? - Hvornår vil du gå i gang med dine mål? - Hvad vil der ske, hvis det ikke lykkes? Se yderligere info om udskoling på bifrost.dk 'Ny udskoling' **Studieparat på ungdomsuddannelse** Dertil kommer at børnene fra 7. klasse også skriftligt forholder sig til UU's krav til unge, der er studieparate: **Personlige kompetencer** - Møder til tiden (om morgenen og efter pauser) - Tager vare på sig selv (søvn, mad, hygiejne) - Modtager kollektive beskeder (oplæg, opgaver, deadlines) - Medbringer relevant materiale (orden i tingene) - Forbereder sig til undervisningen (hjemmearbejde, kender sit skema, fundet ting frem efter pausen) - Er motiveret for at gennemføre en uddannelse								

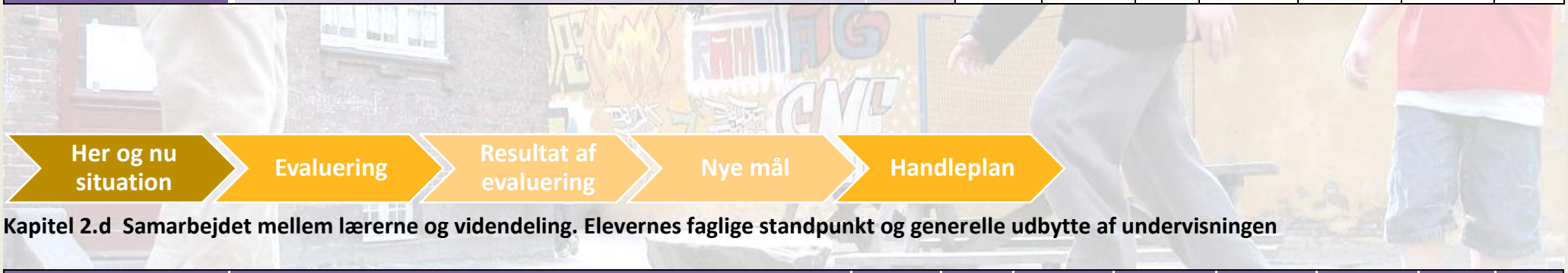
	- Modtager og omsætter konstruktiv kritik - Arbejder selvstændigt **Sociale kompetencer** - God til at arbejde sammen med andre - Opsøger hjælp, når der er brug for det - Bidrager konstruktivt til fællesskabet - Kan indgå i sociale relationer **Faglige kompetencer** - Kan læse og forstå instruktioner - Er på henholdsvis 8. og/eller 9. klasses niveau i dansk, matematik, engelsk, fysik og tysk - IT på brugerniveau								
Vurdering – kap. 2b Kvalitetsevaluering af skolens inddragelse af eleverne i evalueringen	**Formålet** med inddragelse af barnet i evalueringen er dels at styrke evnen til selvforvaltning, herunder selvindsigt, ønsker/ambitioner og fastsættelse af mål/fokuspunkter og bidrag til/modtagelse af fællesskabet. Gennem **kvalitative evalueringsmetoder** så som bevidste observationer, samtaler, skriftlige evalueringer og mundtlige evalueringer samt åbne læringsmiljøer kan alle børn og voksne til alle tider vurdere den enkelte lærers og trins inddragelse af eleverne i evalueringen – i samtlige faser af arbejdet. Både børn og voksne kan altid komme i kontakt med andre partnere på Bifrost, hvis der er behov for at få sparring eller debatteret vurderinger. Ønsket om at hvert barns involvering og læring øges og evnen til selvforvaltning styrkes er **målet**. Realiseringen af øget selvindsigt sker i høj grad gennem evaluering i samtlige fag både mht. faglige/tværfaglige, personlige og sociale kompetencer. I forhold til opfølgning på undervisningsplanernes forventninger vurderes det, at de stemmer overens med, hvad der foregår. I tilfælde af, at lærerne vurderer, at hele klassen, grupper eller et enkelt barn har brug for uddybning af fx en faglige disciplin tages der skridt til at følge op herpå. Det kan være i klassen eller i et specialundervisningstilbud, jf. vores klubber og lektie-café efter skoletid. **Resultatet** af hvordan elevernes inddragelse kommer til udtryk er forskellig fra barn til barn, da børnenes ressourcer og situationer er forskellige. Vi følger op på, at alle børn er i udvikling.	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Kvalitetsevaluering af skolens inddragelse af børn i evalueringen vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

Kapitel 2.c Inddragelse af forældre i evaluering. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.c Inddragelse af forældre i evalueringen	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 2.c Inddragelse af forældre i evalueringen	**Udgangspunktet** Inden barnets skolestart informeres forældrene om skolens pædagogiske profil, helhedslinje og hverdag. Det sker både via skriftlighed, personlige møder og fælles arrangementer. Det danner grundlag for at involvere forældrene i arbejdet med at udvikle og evaluere barnets personlige, sociale og faglige/tværfaglige kompetencer. **Inddragelse og medansvar** Undervejs gennem hele skoleforløbet uddybes værdigrundlaget på forskellig vis, da det danner retning og ramme for skolelivet og samarbejdet. - Der holdes minimum en årlig **forældresamtale**, hvor der tales om barnets trivsel og udvikling samt aftales fokuspunkter indenfor de personlige, sociale og faglige/tværfaglige kvalifikationer og kompetencer. Fokuspunkterne noteres. Oftest holdes to samtaler á 30 minutter, hhv. efterår og forår. Der kan efterfølgende informeres/kommunikeres via intra, telefonsamtaler eller møder. Der kan således afholdes møder efter behov. Behovet kan vurderes af barnets lærere, som af forældre, skolens ledelse, PPR og andre samarbejdspartnere.	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens inddragelse af forældrene i evalueringen evalueres løbende	April 2026	April 2029	Se bif-rost.dk hvor punktet uddybes

	- Forældrene informeres via skriftlige **emneinformation og undervisnings-planer**, hver gang et nyt forløb igangsættes i klassen/for barnet - Klasselærere og **faglærere sender løbende info-breve** til forældrene - **Projekt-vejlederudtalelse** sendes hjem til forældrene efter samtale med barnet **- Afsluttende evaluering af emner** sendes også til forældrene både i trin-breve og fælles Nyhedsbreve **-** Der afholdes **forskellige møder**: klasseforældremøder, trin-forældremø-der, temaforældremøder, hvor lærerne fx præsenterer baggrunden for undervisningen både i forhold til vores værdigrundlag emnet og faglige mål, læsestrategier, arbejdssedler, projektarbejdet, SSP, Livet efter Bifrost eller gæstelærere deler deres viden og holdninger med os fx hjerneforsk-ning Der tages referat fra møderne. Referatet ligger på intra. Der vil typisk være info fra mødet i det fælles Nyhedsbrev for skolens for-ældre Forældrene informeres og inviteres således til at reagere på oplæg og evaluering på forskellig vis. **Se yderligere bifrost.dk** "Dagsordner fra møder" (på vej)								
Vurdering – kap. 2c Kvalitetsevaluering af skolens inddragelse af forældrene i evaluerin-gen	**Formålet** med inddragelse af forældrene i evaluering af deres barns fag-lige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen er at skabe de bedst mulige udviklingsbetingelser via involvering og medansvar. Gennem **kvalitative evalueringsmetoder** så som 'Den åbne dørs politik' kan alle forældre til alle tider komme i kontakt med samtlige medarbej-dere på Bifrost. **Kvantitative evalueringsmetoder** anvendes også. Det kontrolleres, at alle forældre kommer til **samtale om deres barn**. Det er afgørende vigtigt, at alle forældre hvert år deltager i møder omkring deres barn. Der følges op på aftaler om fokuspunkter.	Hvert år	Ja	April 2027	Sko-lele-de-ren	Kvalitets-evaluering af skolens inddra-gelse af forældre i evaluerin-gen vurde-res i sam-menhæng med for-årets ordi-nære generalfor-samling. Her tages stilling til,	April 2026	April 2027	Se bif-rost.dk hvor punk-tet ud-dybes

	Der lægges mærke til, hvilke familier der er repræsenteret til **fælles forældremøder**. Det kontrolleres, at der er ført referat. **Resultatet** af hvordan forældrenes inddragelse kommer til udtryk er forskellig fra familie til familie, da deres prioritering og ressourcer er forskellige. Vi følger op på, at alle forældre på et eller andet niveau er involveret.					om der skal justeres eller ændres noget.			

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 2.d Samarbejdet mellem lærerne og videndeling. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.d Samarbejdet mellem lærerne og videndeling	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 2.d Samarbejdet mellem lærerne og videndeling	Samarbejde og vidensdeling sker fra forskellige vinkler: **Ugentligt møde** Hver 2. mandag holdes ½ times fællesmøde for samtlige lærere og medarbejdergrupper på skolen med orientering om børn, trinarbejde, henvendelser, møder, oplæg o.l. Herefter følger 1½ times møde, hvor trinlærerne planlægger arbejde og evaluerer børn, sociale og faglige/tværfaglige forhold samt aftaler nye tiltag. Fx er der på alle trinmøder et punkt, der hedder 'alle børn'. Hver 2. mandag er der trinmøde i 2 timer.	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder	Samarbejdet mellem lærerne og vidensdeling evalueres løbende	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

Lærerrådsmøder
Dertil kommer lærerrådsmøder cirka hver 3. uge, hvor dagsordenen primært bygges op om teori-praksis erfaringer/teori/ visioner, der er relevant for vores helhedslinje og fælles udvikling af Bifrost. Det kan også være oplæg og debat fra kurser, som lærere har deltaget i fx De store læser, matematikvanskeligheder, læringsstile.

Pæd. udviklingsarbejde
Pædagogisk udviklingsarbejde udgør for samtlige lærere pr. år 30 timer. Her er lærergruppen samlet og lærer hinanden bedre at kende og øger evnen til samarbejde. Her inspireres med ny viden og indsigt om teori holdt op mod praksis og værdigrundlaget for Bifrost. Det kan være fx være eksekutive funktioner, hjerneforskning, læringsteori, faglig læsning, æstetiske læreprocesser, læringsmiljø, ordblindhed.

Udvalg – faste og ad hoc
I forhold til daglig praksis evalueres også i særlige udvalg, fx specialundervisningen i klubregi, se kap. 7.
Andre faste udvalg er fx planlægning af motionsdag, researchudvalg til skoleårets fællesemne, pædagogisk udviklingsarbejde. Skolelederen deltager i de fleste udvalg.

Der nedsættes også udvalg med et særligt formål, fx bygge- og indretningsudvalg i forbindelse med ombygning af skolen med afsæt i medborgerskab, verdensborger, bæredygtighed og innovation.

Forældresamtalen
I forbindelse med den årlige/halv-årlige forældresamtale udarbejder samtlige faglærere en udtalelse, der tager afsæt i de faglige mål, jf. Fælles mål samt forslag til fokusområder, hvor barnet, lærere og forældre skal styrke indsatsen.

Daglig evaluering
Børnenes anvendelse af den faglige viden og færdigheder i hhv. værksteder og projekt giver fra et andet afsæt lærerne indsigt i, i hvilken udstrækning det fag-faglige er blevet en del af det enkelte barns beredskab.
Da lærerne primært er knyttet til ét trin og fx matematiklæreren også er laboratorielærer kan vurderingen af netop anvendelsesværdien af fagundervisningen afkodes i børnenes undersøgelse, færdige resultat og formidling. Fx hvis børnene har brug for måleenheder i laboratorieundersøgelsen, vil notater og rapport afsløre barnets personlige og faglige

	færdigheder og forståelse. Der er også indbyrdes mellem lærerne en daglig uformel overlevering og samtale om børns trivsel og udbytte af undervisningen. **Se yderligere på bifrost.dk** Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk/musisk hovedområder, se fanen 'Selvevaluering' "AHA.. resonansbund for evaluering på Bifrost" "Dagsordner fra møder" (på vej)								
Vurdering – kap 2.d Kvalitetsevaluering af Samarbejdet mellem lærerne og videndeling	**Formålet** med lærernes **samarbejde og vidensdeling** i forhold til evaluering af børns faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen er at skabe de bedst mulige udviklingsbetingelser. Der følges op på, at dagsordenernes indhold sikrer samarbejde og vidensdeling. Styrkelse af dels den enkelte lærers indsigt dels lærergruppens viden og bevidsthed om aktiv deltagelse i møder sker fx ved at inddrage Blooms taxonomi, teori om indsigt i, hvad 'jeg' bidrager med og hvad jeg ønsker af de andre samt læringsstil. Der følges op på, at evaluering af anvendt faglighed (værksteds- og projektlærere) formidles til relevante faglærere. **Resultatet** af hvordan samarbejde og vidensdeling kommer til udtryk er forskellig afhængig af involverede personer, indhold og mødeform. **Pædagogisk udviklingsarbejde**, de 30 timer der årligt afsættes til fælles udviklingstid for lærerkollegiet styrker også lærernes samarbejde og videndeling. Se yderligere kap. 10 mht. kommende fokus.	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Kvalitets-evaluering af samar-bejdet mellem lærerne og videns-deling vurderes i sammen-hæng med for-årets ordi-nære general-forsam-ling. Her tages stil-ling til, om der skal justeres eller æn-dres no-get	April 2026	April 2027	Se bif-rost.dk hvor punk-tet ud-dybes

Kapitel 2.e Underretning om standpunkt og udbytte af undervisningen. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.e Underretning om standpunkt og udbytte af undervisningen	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 2.e Underretning af elever og forældre om elevernes standpunkt og generelle udbytte af undervisningen	**Skole-hjem** I den årlige skole/hjemsamtale præsenteres det faglige og tværfaglige udbytte af undervisningen. Det gælder for samtlige fag. Dertil kommer præsentationen af barnets personlige og sociale kompetencer. Se yderligere Kap. 2.b Hvis det skønnes hensigtsmæssigt at holde en tættere kontakt til forældrene for at informere/aftale, hvordan barnets udvikling støttes bedst muligt, aftales flere møder, jf. opfølgning på aftalte fokuspunkter. Det kan være på skolen, via forældreintra, via telefonsamtaler eller kombinationer. Se yderligere kap. 2.c **Afslutningen af et undervisningsforløb** er altid en evaluering. Det er altid mundtligt og sommetider skriftligt. Det kan dels være direkte i relation til barnets egen oplevelse/resultat, dels være fælles for holdet/klassen, dels være via et fælles afrundingsbrev fra læreren. Dels på et trinmøde. Dertil kan komme mundtlige og skriftlige underretninger i løbet af et undervisningsforløb.	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens underretning af børn og forældre om børnenes standpunkt og generelle udbytte af undervisningen evalueres løbende	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Vurdering – kap 2.e Kvalitetsevaluering af skolens underretning af	**Formålet** med underretning til elever og forældre om elevernes standpunkt og generelle udbytte af undervisningen er dels at gøre barnet og	Hvert år.	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af skolens underretning af børn og	April 2026	April 2027	Se

elever og forældre om elevernes standpunkt og generelle udbytte af undervisningen	forældrene bevidste om, hvordan vi vurderer det samt at skabe de bedst mulige udviklingsbetingelser via involvering og medansvar. Se i øvrigt vurderingen efter kap. 2.a-b-c-d.					forældre om børnenes standpunkt og generelle udbytte af undervisningen vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget			bif-rost.dk hvor punktet uddybes

Kapitel 2.f – 2.j Elevernes faglige standpunkt. Elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte af undervisningen

Kapitel 2.f – 2.j. Elevernes faglige standpunkt	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 2.f Vurdering af elevernes generelle faglige standpunkt	Vurdering af elevernes generelle faglige standpunkt er, at de lever op til de krav, som stilles i folkeskolen, jf. vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens vurdering af børnenes generelle	April 2026	April 2029	Se bif-rost.dk

						faglige standpunkt evalueres løbende.			hvor punktet uddybes
Kapitel 2.g Vurdering af elevernes faglige standpunkt. Dansk	På baggrund af dansklærernes løbende evalueringer samt udtalelser i forbindelse med skole-hjem-samtaler er vurderingen, at børnenes faglige standpunkt i dansk lever op til, hvad Fælles mål lægger op til og kan dermed stå mål med, hvad man kan opleve i Folkeskolen.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens vurdering af børnenes faglige standpunkt i dansk evalueres løbende.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 2.h Vurdering af elevernes faglige standpunkt. Matematik	På baggrund af matematiklærernes løbende evalueringer samt udtalelser i forbindelse med skole-hjem-samtaler er vurderingen, at børnenes faglige standpunkt i matematik lever op til, hvad Fælles mål lægger op til og kan dermed stå mål med, hvad man kan opleve i Folkeskolen.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens vurdering af børnenes faglige standpunkt i matematik evalueres løbende.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 2.i Vurdering af elevernes faglige standpunkt. Engelsk	På baggrund af engelsklærernes løbende evalueringer samt udtalelser i forbindelse med skole-hjem-samtaler er vurderingen, at børnenes faglige standpunkt i engelsk lever op til, hvad Fælles mål lægger op til og kan dermed stå mål med, hvad man kan opleve i Folkeskolen.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens vurdering af børnenes faglige standpunkt i engelsk evalueres løbende.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 2.j Vurdering af elevernes faglige standpunkt. Historie. Hvis skolen er prøvefri i historie	Bifrost er prøvefri i samtlige fag og dermed også i historie. På baggrund af historie-lærernes løbende evalueringer samt udtalelser i forbindelse med skole-hjem-samtaler er vurderingen, at børnenes faglige standpunkt i historie lever op til, hvad Fælles mål lægger op til og kan dermed stå mål med, hvad man kan opleve i Folkeskolen.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens vurdering af børnenes faglige standpunkt i historie	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Kernestoffet i faget historie indgår ofte i aktuelle kurser og i værkstedsarbejde samt at historiske begivenheder og problemstillinger ofte er rammen for inspirationer samt projektarbejde. ”Den historiske dimension er altid særdeles velrepræsenteret i undervisningen, ingen elev forlader Bifrost uden indgående kendskab til det vidensfelt”. Maja Elmholdt, tidl. ekstern Tilsynsførende på Bifrost **Fag og emne** Vores valg af emner har næsten altid en kulturhistorisk ramme og et historisk perspektiv, jf. udviklingen af demokratisk handlekompetence. Se kap. 5 Det kan eksempelvis være emnet ’En digter med en malers vinger – Marc Chagall’, hvor der bl.a. er fokus på den russiske revolution og at være russisk jøde. Det kan være ’Riget i midten’ hvor der var fokus på Kinas historie. ’Billeder i en guldramme’ handler om den danske guldalder. ’Af jord er vi kommet’ handler bl.a. om kartoffeltyskerne på den jyske hede og historien på Herning-egnen. Emnet ’Hvad udad tabes, skal indad vindes’ tager afsæt i krigen 1864. Emnet ’Udsigt til Storm’ tager afsæt i Storm P’s livstid, dvs. 1900-tallet. Se uddybning nedenfor: Se yderlige diverse emneinformationer på **bifrost.dk** under fanen ’Bifrost’ fx: ”Havets Moder” – august 2024 ”På eventyr med H.C. Andersen” – august 2023 ”Yellow Submarine” – august 2022 ”Løvinden – Karen Blixen” – august 2021 ”Viva la Frida - Frida Kahlo” – august 2020 ”L’uomo universale - Leonardo da Vinci – august 2019” “Mangaens magi – august 2018” “Lyden af Louis – Armstrong – august 2017” ”We are all mad – Alice I Undreland – august 2016” ”Avec le Cour – Den lille Prins - august 2015” ”I Mandelas fodspor – august 2014” ”Af jord er vi kommet – august 2013” ”Udsigt til Storm – Storm P - august 2012” ”En digter med en malers vinger – Marc Chagall” aug2011 ”Fantásien” – Michael Ende – august 2010 ”Ekko fra en sommerfugl” – Inger Christensen, aug. 2009								evalueres løbende.

	”Riget i Midten” – august 2008 ”Du store verden” – august 2007 ”Tintin et moi” – august 2006 Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk-musisk hovedområder, se fanen ’Selvevaluering’								
Vurdering - Kap. 2.f – 2.j Kvalitetsevaluering af elevernes standpunkt	**Formålet** med evaluering af elevernes faglige standpunkt og generelle udbytte i relation til dansk, matematik, engelsk og historie er at styrke vores indsigt i børnenes læringskurve samt at skabe de bedst mulige udviklingsbetingelser. Det skabes i høj grad ved at anvende faguddannede lærere, der er engagerede i både børn og fag. Og som har overblik og indblik i Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som vi anvender som undervisningsplaner. Gennem **kvalitative evalueringsmetoder** som fx observationer, fremlæggelser og samtaler foretages kompetente vurderinger og evalueringer af det enkelte barns, klassers og trins standpunkter. Det vurderes, at emnet danner en rød tråd og bliver sammenhængskraft og meningsskabende for børnene. Det er skolens samlede vurdering, at de fag-faglige kvalifikationer øges gennem det tværfaglige arbejde. At de tværfaglige kompetencer netop udvikles ved, at børnenes faglige kvalifikationer anvendes til via emnet at få en større forståelse af ’mig og min omverden’. Herved bliver faglig indsigt nødvendig, hvilket også er en drivkraft i at dygtiggøre sig og opleve, hvordan fagene gør det muligt at udvide sin horisont og giver argumenter i såvel forståelse og debat. Den individuelle formidling /videndeling og efterfølgende samtale styrker også børnenes demokratiske handlekompetence og evne til nytænkning/kreativitet. Via formidlingen og reaktion på spørgsmål og kommentarer afslører barnet i høj grad ordforråd, indsigt i faglige sammenhænge og mulig faglig fordybelse. **Kvantitative evalueringsmetoder** som fx en læsetest anvendes også, når det er nødvendigt. Se kap. 7	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af børnenes standpunkt vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Se i øvrigt vurderingen efter kap. 2.a-b-c-d-e jf. Bifrost er prøvefri **Se yderligere Bifrost.dk** "Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost" Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk/musisk hovedområder, se fanen 'Selvevaluering'							

Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 3

Kapitel 3.a **Følges Fælles mål?**
Kapitel 3.b **Skolens egne undervisningsmål**
Kapitel 3.f – 3.h **Inddragelse af mål i den konkrete undervisning**
Kapitel 3.i – 3.j **Lever skolens op til målene?**

Her og nu situation

Kapitel 3.a Følges Fælles mål? Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse

Kapitel 3.a Følges Fælles mål?	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Indledning	**Fag på Bifrost** **Anvendelse af Fælles Mål i undervisningen** (fagets formål, kompetenceområder og –mål) Bifrosts faguddannede lærere planlægger og gennemfører undervisningen med afsæt i Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) for folkeskolen, som fremgår a EMU's vejledningsmateriale. For hvert fag tager undervisningen udgangspunkt i fagets formål, kompetenceområder og kompetencemål samt de tilhørende færdigheds- og vidensmål. På baggrund heraf sammensætter lærerne undervisningsforløb, der sikrer en systematis progression og en bred dækning af fagets indhold. Målet er, at eleverne gennem deres skoleforløb møder og arbejder med samtlige centrale områder inden for faget i overensstemmelse med Fælles Måls trinmål efter 2., 4., 6. og 9. klassetrin. Dette arbejde fremgår af lærernes undervisningsplaner, hvor de relevante mål fra Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) tydeligt kobles til de konkrete undervisningsforløb. Som dokumentation herfor henvises til tidligere fremsendte undervisningsplaner, hvor de faglige mål fremgår blandt de indledende sider. **Fag med selvstændig skemalagt klasseundervisning** Bifrost har selvstændig, klasseopdelt undervisning i følgende fag: • Dansk • Matematik • Engelsk • Tysk • Fysik/kemi • Musik • Idræt Undervisningen i disse fag planlægges og gennemføres direkte med afsæt i de respektive Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) og følger den progression, der er fastlagt for fagene mht. del- og slutmål. **Fag integreret i tværfaglige læringsforløb – eller fagligt emne eller Valgfag** Fagene:								

- Billedkunst
- Natur og teknologi
- Håndværk og design
- Madkundskab
- Historie
- Geografi
- Biologi
- Kristendomskundskab
- Samfundsfag

optræder ikke som selvstændige fag på elevernes ugentlige skoleskema. Fagenes formål kompetenceområder og – mål indgår i stedet i skolens tværfaglige undervisningsformer, primært gennem fagene **Kursus**, **Værksted** og **Projekt**.

Derudover introduceres alle emneforløb gennem faglige inspirationsforløb, hvor relevante faglige perspektiver bringes i spil og understøtter elevernes forståelse af emnet. I forbindelse med lejr/studieture arbejdes også med fx samfundsfag, historie, geografi og biologi.

Værksted (0.-5. klasse)
Fra 0. til 5. klasse indgår faget **Værksted** med seks klokketimer om ugen, fordelt på 1,5 t varighed.

Værksted er organiseret i tre læringsmiljøer:
Atelier
Atelier tager primært afsæt i billedkunst og arbejder med visuelle, æstetiske og kreative udtryksformer.
Laboratorium
Laboratorium bygger på fagene natur og teknologi, håndværk og design samt madkundskab. Her arbejdes undersøgende, eksperimenterende og skabende med naturfaglige og praktiske problemstillinger.
Læse-skrivestue
Læse-skrivestuen tager afsæt i dansk, historie og kristendomskundskab og fokuserer på sprog, fortælling, kultur, perspektivering og refleksion.

De tre værkstedsområder er inspireret af de tre videnskabelige tilgange og arbejdsforme
Eleverne møder hermed forskellige metoder til at undersøge, forstå og formidle viden, jf
humanistiske, naturfaglige og praktisk-musiske fag
De uddannede lærere planlægger undervisningen med afsæt i de relevante Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) for de fag, der indgår i det enkelte

værksted. Dermed sikres det, at eleverne over tid arbejder med alle kompetence områd og -mål inden for fagene. Se evt. værkstedsarbejdssedlen for Yngste trin.

Kursus
Som supplement til værkstedsarbejdet deltager eleverne i faget **Kursus**.
I 0.-1. klasse indgår Kursus som et ugentligt fag med fokus på de fagområder, der ikke op træder som selvstændige fag på skemaet. Indholdet planlægges med afsæt i Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) og knyttes til skolens overordnede emne, så eleverne oplever sammenhæng mellem de forskellige fag og deres anvendelse i praksis.
På 2.-6. klassetrin gennemføres Kursus én til to gange ugentligt i moduler af 1,5 times varighed. Også her planlægges undervisningen med afsæt i Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål) og med fokus på faglig progression og sammenhæng.

Projekt (6.-9. klasse)
På 6.-9. klassetrin indgår faget **Projekt** med seks klokketimer ugentligt fordelt på fire moduler af 1,5 times varighed.
Projekt er et tværfagligt fag, som primært tager afsæt i samfundsfag, historie og kristendomskundskab, men som også kan inddrage andre relevante fag afhængigt af det overordnede emne.
Formålet med Projekt er, at eleverne udvikler kompetencer og metoder inden for:

- fordybelse
- undersøgelsesarbejde
- problemorienteret læring
- tværfaglig anvendelse af viden
- kritisk refleksion
- mundtlig formidling og debat

Undervisningen tager udgangspunkt i et fælles emne, hvor eleverne arbejder med selvvalgte problemstillinger og lærer at undersøge, analysere og formidle komplekse sammenhænge.

Inden for projektmodulerne gennemføres både:

- problemorienterede projektforløb
- tværfaglige emneforløb
- valgfagsforløb
- fagfaglige forløb, inden for biologi og geografi

Skolen anvender blandt andet digitale fagportaler og undervisningsmaterialer fra relevante forlag som understøttelse og grundlag for den fagfaglige undervisning.

Gennem denne organisering sikres det, at eleverne møder alle fagenes centrale indholds
områder og opnår de kundskaber og kompetencer, der svarer til kravene i Fælles Mål (fa
gets formål, kompetenceområder og – mål) og dermed til skolens forpligtelse til at stå m
med folkeskolen.

Organisering af fag og undervisningstid
Vi vil gerne præcisere, at Bifrost i flere fag anvender et samlet undervisningstal over en
anden årrække end den organisering, der typisk ses i folkeskolen. Dette gælder blandt a
det engelsk, tysk og fysik/kemi.
Engelsk introduceres allerede i 1. klasse og påbegyndes i praksis gennem aktiviteter i bø
nehaveklassen (0.klasse). Tysk påbegyndes i det sidste kvartal af 5. klasse, mens fy-
sik/kemi indgår fra 6. klasse. Den tidligere introduktion betyder, at eleverne samlet set
modtager undervisning i disse fag over flere år, end hvad der normalt er tilfældet i folke-
skolen – men med et timetal, der cirka matcher folkeskolens.

Fag integreret i projekt- og valgfagsforløb
For en række fag, som ikke optræder som faste selvstændige fag på skemaet, tager un-
dervisningen ligeledes udgangspunkt i Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder o
– mål). Dette gælder blandt andet:

- Håndværk og design
- Madkundskab
- Geografi
- Biologi

Disse fag indgår i perioder som selvstændige faglige forløb inden for skolens projektun-
dervisning eller som valgfag. I sådanne perioder kan et fag være omdrejningspunkt for
alle ugens projektmoduler, svarende til fire moduler à 1½ time, i alt seks ugentlige unde
visningstimer. Denne organisering giver mulighed for faglig fordybelse og sikrer samtidig
at eleverne arbejder med fagets formål, kompetenceområder og -mål i overensstem-
melse med Fælles Mål.

De obligatoriske emner
Folkeskolens tre obligatoriske emner:

- Færdselslære
- Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab
- Uddannelse og job

indgår som en integreret del af undervisningen fra børnehaveklassen (0.klasse) til og me
9. klasse.
Emnerne behandles på tværs af flere fag og undervisningsformer, herunder dansk, idræt
kursusforløb og projektundervisning. Dette giver eleverne mulighed for at arbejde med
emnerne i forskellige faglige og praksisnære sammenhænge.

Skolen samarbejder desuden med en række eksterne ressourcepersoner og fagprofessio
nelle for at styrke undervisningen på disse områder. Det omfatter blandt andet samar-
bejde med fx sundhedsplejersken, kommunens UU-vejleder og Børns Vilkår, som bidrag
med specialiseret viden inden for henholdsvis sundhed, trivsel, uddannelse og karriere-
valg.

Herudover inddrages eksterne samarbejdspartnere efter relevans. Et eksempel er Børne
nes Trafikskole, som i foråret gennemførte undervisning for yngste trin om trafiksikkerh
og færdselsregler, herunder praktiske øvelser på en cykelbane. Sådanne aktiviteter bidra
ger til at omsætte undervisningens indhold til konkrete erfaringer og styrker elevernes
forståelse af emnernes betydning i hverdagen.

Samlet set sikrer denne organisering, at eleverne arbejder med både fagenes formål,
kompetenceområder og -mål på en måde, der understøtter sammenhæng, progression
og anvendelse af viden i praksis, samtidig med at undervisningen lever op til de krav og
formål, der er fastsat i Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og – mål).

Præcisering af Bifrosts anvendelse af Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder o
– mål)

Vores undervisning tager afsæt i fagenes formål samt de tilhørende kompetenceområde
og -mål. Derudover inddrager vi de obligatoriske kanonlister i dansk og historie samt op-
mærksomhedspunkterne i dansk og matematik.

De vejledende færdigheds- og vidensmål indgår som et centralt element i planlægninger
af undervisningen. De anvendte færdigheds- og vidensmål tydeliggøres i de undervis-
ningsplaner, som faglærerne udarbejder til de faglige forløb, der knytter sig til skolens
emnebaserede undervisning. På Bifrost arbejdes der gennem hele skoleåret med emner
som hver strækker sig over flere måneder, jf. ”Hogwarts”, ”Livet i Mumidalen” og ”Krible
Krable” på Yngste trin 2025-26.

Hver faglærer udarbejder en undervisningsplan for sit faglige forløb. Formålet er både at
sikre lærerens bevidsthed om fagets mål og skabe gennemsigtighed for børn, forældre,
kolleger og ledelse. Undervisningsplanerne danner samtidig grundlag for løbende evalue
ring af elevernes læring gennem mundtlige og skriftlige opgaver, test og andre relevante
vurderingsformer. Dette kan ske af læreren alene eller i samarbejde med eleverne og
eventuelt en vejleder. Hvert barns niveau og ønske om fremtidig indsats noteres løbend
og opdateres i forbindelse med de halvårlige udviklingssamtaler (skole-hjem-samtaler).
Alle klassens lærere og ledelse har adgang til disse vurderinger på Teams.

	Over en treårig periode skal faglærerne sikre, at alle færdigheds- og vidensområder sam tilhørende mål inden for fagets kompetenceområder behandles. Dette sker med afsæt i Fælles Måls trininddeling for henholdsvis 1.-3. klasse, 4.-6. klasse og 7.-9. klasse. Vi arbe der således hen mod slutmålene. Det skal samtidig præciseres, at faglærerne følger Fælles Måls (fagets formål, kompeten ceområder og – mål) klassetrinsinddeling i deres faglige planlægning, selvom eleverne i den daglige organisering er inddelt efter principperne om Vygotskys zone for nærmeste udvikling. Disse grupper er: • Yngste trin: 0.-2. klasse • Mellemtrin: 3.-5. klasse • Ældste 1: 6.-7. klasse • Ældste 2: 8.-9. klasse Sideløbende med de faglige forløb, der relaterer sig til de længerevarende emner, arbej- des der også fagfagligt med materialer såsom Alineas *Den Første Læsning* samt indhold fra forskellige fagportaler. Disse materialer understøtter progressionen i Fælles Mål (fa- gets formål, kompetenceområder og – mål). Som eksempler på, hvordan færdigheds- og vidensområder samt mål tydeliggøres i prak sis, kan der henvises til tidligere fremsendte undervisningsforløb i dansk og matematik. Undervisningen organiseres på en måde, der skaber sammenhæng og progression i bør- nenes læring. Vores udgangspunkt er, at verden ikke er opdelt i fagområder, men at fa- gene er skolens måde at strukturere viden på. Derfor tilrettelægges undervisningen, så børnene oplever, hvordan faglig viden og færdigheder kan anvendes i praksis. Dette sker blandt andet gennem værkstedsundervisning og projektarbejde, hvor kundsk ber fra forskellige fag bringes i spil i meningsfulde sammenhænge. Målet er, at børnene både udvikler faglige kompetencer og oplever relevansen af det, de lærer.								
Kapitel 3.a Følges Fælles mål? Børne- og Under- visningsministeri- ets Fælles Mål (fa- gets formål, kom- petenceområder	Vi følger Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetence- områder og -mål) er som undervisningsplaner. Se emu.dk **Til hvert forløb laves en konkret og uddybet undervisningsplan**: - **Formål**: Hvorfor er indholdet relevant, set i forhold i værdigrundlag, emnet og fag- faglighed - **Faglige mål**: Hentes fra "færdigheds- og vidensmål' - **Bløde kompetencer**: Forandrings-, lærings-, relations- og meningskompetencen	Hvert år	Ja	April 2027	Skole- lede- ren	Om Fælles mål føl- ges evalue- res løbende i forhold til sko- lens	April 2026	April 2027	Se bif ros t.d k hv or pu nk tet

og -mål) er som undervisningsplaner.	- **Struktur:** Hvordan skal forløbet være? Fællesoplæg, debat, aktiviteter, fælles/gruppe/individuelt - **Værdsættelse:** Hvordan afrundes forløb individuelt og fælles **Se yderligere** "Læseplan – faglige mål" - se Fra ministeriet: https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/faelles-maal https://emu.dk/grundskole -"Læseplan – overordnet – natur – kultur" -"Læseplan for bløde kompetencer" - Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i hhv. Naturvidenskab – Humanisme og Praktisk/musiske hovedområder, se fanen 'Selvevaluering'					undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet			uddybes

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 3.b Skolens egne undervisningsmål. Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse

Kapitel 3.b **Skolens egne undervisningsmål**	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 3.b **Skolens egne slutmål**	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner, se 3.a	Mindst hvert 3. år	Nej	April 2029	Skolelederen		April 2026	April 2029	
Kapitel 3.c **Skolens egne delmål**	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål,	Mindst hvert 3. år	Nej	April 2029	Skolelederen		April 2026	April 2029	

	kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner, se 3.a								
Kapitel 3.d Skolens egne undervisningsplaner	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner, se 3.a	Mindst hvert 3. år	Nej	April 2029	Skolelederen		April 2026	April 2029	
Kapitel 3.e Ændringer i skolens undervisningsmål	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner, se 3.a	Mindst hvert 3. år	Nej	April 2029	Skolelederen		April 2026	April 2029	
Vurdering - Kap. 3.b – 3.e Kvalitetsevaluering af arbejdet med skolens egne undervisningsmål	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål) er som undervisningsplaner, se 3.a	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af arbejdet med skolens egne undervisningsmål vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

Kapitel 3.f – 3.h Inddragelse af mål i den konkrete undervisning. Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse

Kapitel 3.f – 3.h. Inddragelse af mål i den konkrete undervisning	Indhold Skolens praksis her og nu Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
3.f. Inddragelse af mål i de humanistiske fag	Se 3.a Se konkrete eksempler på hjemmesiden, se fanen 'Selvevaluering': Formål, mål, opgaver og evaluering fra de humanistiske fag	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Om Fælles mål for de humanistiske fag følges evalueres løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
3.g. Inddragelse af mål i de naturfaglige fag	Se 3.a Se konkrete eksempler på hjemmesiden, se fanen 'Selv-evaluering': Formål, mål, opgaver og evaluering fra de naturfaglige fag	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Om Fælles mål for de naturfaglige fag følges evalueres løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
3.h. Inddragelse af mål i de praktisk /musiske fag	Se 3.b Se konkrete eksempler på hjemmesiden, se fanen 'Selvevaluering': Formål, mål, opgaver og evaluering fra de praktisk/musiske fag	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Om Fælles mål for de praktisk/musiske fag følges evalueres løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og retningslinjer fra ministeriet	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Vurdering - Kap. 3.f – 3.h	**Formålet** med skolens inddragelse af mål i den konkrete undervisning er at målrette	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af skolens	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk

Kvalitetsevaluering af skolens inddragelse af mål i den konkrete undervisning	undervisningen både i lærernes planlægning og gennemførelse, samt bevidstgøre såvel børn som forældre. Dette giver alle interessenter i undervisningen mulighed for at involvere sig, følge med og (re-)agere. Dertil kommer at præsentation af konkrete mål for alle undervisningsforløb på Bifrost er og skal være en naturlig måde at arbejde på, da lærerne er ansvarlige for, at deres undervisning lever op til forenklede Fælles mål. Da vi selv skaber undervisningsmaterialer, er det også nødvendigt at have overblik, der viser, hvilke fagområder børnene har haft, og hvilke de mangler. Via **kvantitative evalueringsmetoder** kan det sikres, at mål for den konkrete undervisning indkredses og fremgår både i forældreinformation og fx i børnenes arbejdshæfter. Dertil kommer gennemgang af børnenes arbejde, hvor det kan ses, hvordan målene kommer til udtryk. Gennem **kvalitative evalueringsmetoder** som fx samtaler og møder præsenteres og evalueres undervisningen og børnenes udbytte, herunder hvordan målenes effektueres. **Resultatet** af skolens inddragelse af mål i den konkrete undervisning er, at lærere, børn og forældre bliver endnu mere bevidste om mål for undervisningsforløbene, og dermed hvad barnet lærer. Samt hvad Fælles mål indebærer. **Mål og handleplan:** Øget synlighed af hvilke mål, der inddrages i undervisningsforløbene. Det gælder både i forældreinformation og i børnenes arbejdshæfter.						inddragelse af mål i den konkrete undervisning vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.			hvor punktet uddybes

	Og større tydelighed i børnenes hoveder ved præsentation af målene indledningsvis og forbindelse mellem mål og opgaver. Og afslutningsvis i forbindelse med evaluering af forløbet med øget fokus på sammenhængen mellem mål, arbejdsform, produkt og udbytte, jf. inddragelse af børnene i evaluering af undervisningen i kap. 2.b. Dette skabes i høj grad ved netop at anvende faguddannede lærere, som underviser i deres fag og som er fagligt og pædagogisk nysgerrige.								

Kapitel 3.i – 3.j Lever skolens op til målene? Undervisningens mål, tilrettelæggelse og gennemførelse

Kapitel 3.i – 3.j. Lever skolen op til målene?	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 3.i Lever mål op til det, der kræves?	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. Se 3.a., 3.f., 3.g., 3.h.	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Skolens undervisning lever op til Fælles mål, hvilket evalueres løbende i samtlige fag og i forhold til undervisningsplaner og gennemførelse af dem.	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 3.j Standpunktet på trinniveau til vurdering af undervisningen	I forbindelse med vores helhedslinje er fokus på den faglige sammenhæng fra trin til trin en naturlig del af planlægningen og	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Det evalueres løbende, hvordan skolen benytter sin viden om børnenes	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk

Krydshenvisning til kapitel 2.f, 2.g, 2.h, 2.i, 2.j	evaluering heraf både blandt faglærerne og blandt lærerne på de forskellige trin. Overlevering og samtale er kodeordet fra trin til trin i forbindelse med, hvordan vi benytter vores viden om elevernes standpunkt på de enkelte trinniveauer, i henholdsvis dansk, matematik og engelsk, og i vores vurdering og evaluering af, om undervisningen faktisk leder frem mod de fastlagte trinmål og slutmål. Det er en bestemt gruppe lærere, der er knyttet til hvert trin. Det er disse fag-lærere, der bl.a. på deres ugentlige møder evaluerer børnenes personlige, sociale og faglige standpunkt og udviklingskurve. Det gælder også i forhold til forældresamtaler. I forbindelse med trinskifte overleverer de forskellige faglærere deres vurdering af elevens udbytte af undervisningen til kollegerne på det nye trin. Dertil kommer samtalerne i løbet af skoleåret, hvor lærere på tværs af trin kan tale om børnene og give hinanden sparring. I forbindelse med forældresamtalerne formuleres fokuspunkter, som barnet i den kommende tid skal give ekstra energi og opmærksomhed, jf Fælles mål. Det					standpunkt på de enkelte trinniveauer, i henholdsvis dansk, matematik og engelsk. Og om undervisning faktisk leder frem til mod de fastlagte del- og slutmål, jf Fælles mål.			hvor punktet uddybes

	kan indebære special undervisning, jf. kap. 7. På ældste 2 præsenteres alle Fælles mål i fagene, og eleverne er med til at vurdere, om og hvordan de lever op til dem. Og om der evt. skal gøres en ekstra indsats på enkelte afgrænsede fagområder.								
Vurdering - Kap. 3.i – 3.j **Kvalitetsevaluering af om skolen lever op til målene**	**Formålet** med at kvalitetsevaluere om skolen lever op til målene er at skabe de bedst mulige udviklingsvilkår for eleverne og undervisningsvilkår for lærerne. **Evalueringsmetode og handleplan** ses som to sider af samme sag. Evaluering af børnenes mål-opfyldelse kommer til udtryk i fx individuelle skriftlige evalueringer af børnenes afleveringer, i fag-udtalelser til forældresamtaler, i vejlederudtalelser. Dertil kommer de mundtlige evalueringer. Disse processer kombineret med faguddannede lærere og et godt forældresamarbejde igennem hele skoleforløbet sikrer bedst muligt, at skolen lever op til målene. Dette indebærer et øget fokus på slutmål jf. Kompetencemål for eleverne på ældste 2. **Resultatet** er, at lærerne i samtlige undervisningsforløb har en høj bevidsthed om, hvilke faglige mål, der sættes fokus på. Det	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af om skolen lever op til målene vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	kommer som nævnt også skriftligt til udtryk, jf. involvering af børn og forældre. Skolen lever op til målene og har således i samarbejde med forældrene givet mulighederne for, at hver elev på bedste vis er studieparat og har personlige, sociale og faglige forudsætninger for at være aktive borgere i et folkestyre. Det gælder både i processen trin for trin og ved afslutningen af 9. klasse. En høj bevidsthed om og inddragelse af skolens mål i vores undervisning og samvær skaber også en læringskultur, der giver lærerne sikkerhed for, at eleverne er klædt bedst muligt på til livet efter Bifrost. Det indebærer ligeledes, at skolen skaber en klar sammenhæng mellem, hvad vi siger, og hvad vi gør. Ifølge undersøgelse af, hvad tidligere Bifrost-børn siger om udbyttet af deres skolegang på Bifrost fremgår det, at de undervisningens formål samt mål og gennemførelse hænger sammen. **Ledelsen** Alle lærere er fagspecialister og underviser i deres linjefag. Det er afgørende vigtigt, at alle lærere har styr på Fælles Mål, og hvordan de nås.								

	Ledelsen har adgang til alle børns papirer vedrørende alle fag, hvori faglærerne skriver om børnenes faglige niveau, indstilling mm., jf. udviklingssamtaler. Ledelsen overvære løbende undervisningen. Læsevejlederen tager i forbindelse med udviklingssamtaler (skole/hjem) efterår og forår en række tests, analyser dem og giver tilbagemelding & anbefaling til faglærerne. Ledelsen får et summery – og har adgang til samtlige testresultater/anbefalinger. Ledelsen læser tilfældigt udvalgte rapporter på ældste trin og kan bl.a. se anvendelse af kundskaber. Vi overvejer tilfældige fremlæggelser på alle trin. Både barn og lærer (vejleder) laver en (kryds-)evaluering af såvel proces som resultat, dette har vi også adgang til. Vi ser og evaluerer lærernes arbejde mindst hver tredje år, jf. Selvevaluering. Det sker både individuelt, på trin og i fagudvalg. Mht. faggruppen, så ser vi på det samlede antal timer i hele skoleforløbet. Timerne er organiseret, så det for os giver mening og en rød tråd i								

	børnenes læring, jf. verden er ikke delt op i fag, det er en skoleting, så børnene skal se nytten af kundskaber – i værksteder og projekt. Lærerne får efteruddannelse – dels fagligt og pædagogisk. Der følges op i fagudvalg. Vi deltager gerne i forskningsforløb. Vi har opfølgningsmøder med fx gymnasiet, hvor vi hører, at Bifrost-børnene klarer sig rigtig godt. Uddannelsesvejlederen fra Herning Gymnasium har også holdt forældremøde på Bifrost, hvor hun fortalte det. **Se yderligere på bifrost.dk:** - "Sagt om Bifrost", hvor tidligere Bifrost-elever udtaler sig - "Hvordan oplever børnene vores Bifrost-værdier" - "Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost", se eksempler på faglige og tværfaglige udtalelser - Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskabelig – Humanistisk og Praktisk-musisk hovedområde, se fanen 'Selvevaluering'								

Elevens alsidige udvikling

Kapitel 4

Kapitel 4.a – 4.c Elevens alsidige udvikling

Her og nu situation | Evaluering | Resultat af evaluering | Nye mål | Handleplan

Kapitel 4.a – 4.c Elevens alsidige udvikling

Kapitel 4.a – 4.c. Elevens alsidige udvikling	Indhold Skolens praksis her og nu Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner.	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 4.a Elevens alsidige udvikling i fagene	Elevens alsidige udvikling refererer til personlige og sociale kompetencer. Værdigrundlag og læringssyn på Bifrost har et dannelses og udviklingsperspektiv. Det betyder, at al vores virke er bygget op omkring, at alle børn udvikler sig alsidigt i og bidrager til de fællesskaber, de er en del af. På Bifrost er de personlige og sociale kompetencer ligeværdige med de faglige/tværfaglige kompetencer. Udvikling af alle kompetencer indgår i lærernes tilrettelæggelse af undervisningen i alle fag, da det er en del af vores læringssyn.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Barnets alsidige udvikling i fagene evalueres løbende i forhold til skolens	April 2026	April 2029	Se bif-rost.dk hvor punktet uddybes

	Visionen på Bifrost handler om at skabe visionære mennesker. Værdigrundlaget på Bifrost og det afledte læringssyn lægger dermed op til opmærksomhed og bevidste valg omkring alsidig udvikling. Hele skolens virke foregår under denne paraply – så 'alsidig udvikling' er et aktivt ønske fra forældre, medarbejdere, ledelse og bestyrelse. Og dermed også tilgangen på et individuelt, team og organisatorisk niveau. Se fx bifrost.dk "Året der gik", der beskriver, hvad der bl.a. sker i løbet af et år. **Byggesten for alsidig udvikling** Nedenfor opremses centrale begreber og syn på, hvad der er nødvendigt for barnets alsidige udvikling på Bifrost: - Glæde - Sanselighed - Omverdensforståelse - Fantasi - Nysgerrighed - Hånd og ånd - Mangfoldighed og virksomhed - Tid og rum - Medansvar og medbestemmelse. Se yderlige uddybning på bifrost.dk , se fanen 'Om Bifrost', "Alsidig udvikling – lærernes fokus" Visioner og forståelse af centrale forhold kombineres med nærvær og empati. **At blive set og mødt giver tryghed** Bifrost er ikke større, end at det er muligt for alle voksne at kende alle børn ved navn og have et indtryk af barnets personlighed. Børnene kender stort set også hinanden på tværs af trin. På trinnet kender alle børn hinanden. At man 'findes og har et navn' er stærkt medvirkende til at skabe den tryghed, der er nødvendig, for at man kan være åben og modtagelig for nye indtryk og dermed forudsætningen for mod og vilje til alsidig udvikling. **Relationen til de voksne er afgørende** De voksne omkring hvert barn har således et indgående kendskab til barnet. Viden om at relationen er afgørende for trivsel, læring og alsidig udvikling understøttes bl.a. prik-tester, hvor barnets lærere med 'grøn-gul-rød' hver især og sammen analyserer og vurderer relationerne barn-voksen.				undervisningspraksis og anbefalinger fra ministeriet: 1.lysten til at lære 2.lære på forskellige måder 3.lære sammen med andre			

Der er grundlæggende forhold i læreres praksis, som får relationerne til børnene til at blomstre.
- Tydelighed
- At vise sig selv som menneske
- At vise menneskelig interesse
- Udtrykke forståelse
- Humor
- Konsekvens
- Positive forventninger
- Ofte ignorering af negativ adfærd
- Meget positiv opmærksomhed
- Anvisning af handlingsalternativ

(Kilde: Louise Klinge Nielsen).

Den gode relation ses som glæde hos både børn og lærere ved undervisningen og en fælles optagethed af undervisningens indhold, dvs. et stærkt fundament for succesfulde læringsprocesser og børnenes alsidige udvikling fagligt såvel som i forhold til livsduelighed.
Hvert barn skal således have mindst en voksen, som de har et godt og fortroligt forhold til.

Udvidede relationer
Man lærer sammen med andre - ved at efterligne, tale sammen, eksperimentere, give hinanden respons, reflektere og prøve sine overvejelser af på andre.
Uanset om "man" er barn på yngste trin, mellemtrinnet, ældste trin eller på ungdomsuddannelsen, behøver man andre som stilladser i sin læreproces, jf. oplæg v. Elsa Munck Carlsen om eksekutive funktioner. Det gør vi også som voksne i vores samarbejde. Forpligtende læringsfællesskaber gælder både for børn og voksne. Vores læringssyn gælder mennesker – ikke udelukkende børn.

Nye forskningsresultater dokumenterer, at undervisningens struktur og børnenes læreprocesser skal tilrettelægges, så det bliver muligt at **lære sammen**.

"Forskning viser, at fællesskab og relationer er helt afgørende for elevernes læring. Identitet, selvværd og læring går gennem andre børn og voksne. Børn ved det tilsyneladende intuitivt, for mangler de en adgang til fællesskabet, er det en barriere for læring. At arbejde med læring og læringslyst er også at arbejde med betingelser for læringsfællesskaber".
(Kilde: "Fælles viden – Fælles handling. Ja vi er klar!" – et fælles oplæg af KL, DLF, BUPL, Børne- og kulturchefforeningen, Skolelederne og Skole og Samfund, 2009)

Betingelser for læringsfællesskaber handler også om, hvordan læreren leder undervisningen. I nogle klasser vil det være en udfordring, for andre er det blot en styrkelse af den klassekultur, som man har i forvejen: et inkluderende fællesskab, hvor børnene lærer, fordi der er noget, der fænger.

Dialog er nødvendig som aktivitet, hvis læring skal forankres. Dialogen er hos os et omdrejningspunkt i alt samvær og læring.
"Dialog om læringsmål giver resultater. Forskning viser, at tydelige forventninger, målrettet undervisning, konsekvent opfølgning af elevfremskridt og aktiv elevinvolvering fremmer læring."
(Kilde: KL: Nysyn på folkeskolen, 2010).
En af betingelserne for læringsfællesskabet er valg af metoder, hvor lærernes refleksion over under-visningen giver argumentet for, hvorfor der vælges, som der gør. Metodefrihed bliver til metode-*ansvarlighed* i didaktikkens maskinrum, hvor overvejelser over mål, børnenes læringsforudsætninger og forforståelse omsættes til didaktisk design, differentiering og grundlag for hvert barns alsidige udvikling, jf. vores undervisningsplaner til samtlige undervisningsforløb.
Læreren er den største enkeltfaktor for børnenes læring i skolen, børnenes relation til læreren smitter af på deres forhold til faget. Læreren nærmest inkarnerer faget.
Børnene må også lære at lære *sammen*. Deres behov for at være aktive deltagere skal tilgodeses, så de fastholder sig selv og hinanden i læringen. Deres egne kompetencer skal vitaliseres og bruges, når først læreren har introduceret og forklaret, og alle i fællesskab har talt om mål og vurdering af kvalitet.
Sidegevinsten ved læringsfællesskaber er, at læreren får tid til de børn, behøver særlig læreropmærksomhed.
Det udvidede relationsbegreb - børn lærer sammen - supplerer klasseundervisning og individuelle læreprocesser, så fokus fastholdes på stoffet og læringsmålene.

Bifrost handler både om læring OG dannelse. Det vil sige, at barnets alsidige udvikling sker i samspil mellem undervisning i fagene og skolens aktiviteter i øvrigt. Altså i de forpligtende fællesskaber og de læringsmiljøer de indgår i.

Læseplan for bløde kompetencer er særlig udviklet for Bifrost. Formålet er styrke bevidstheden om børnenes alsidige udvikling.
Udviklingen af bløde kompetencer skal inddrages og begrundes i:

- valg af indhold

- arbejdsform
- opgaveformulering
- materialevalg
- problemløsning
- evaluering

De bløde kompetencer udgør fire vinkler på personlige alsidig udvikling:
Relationskompetencer
Det er gennem samspillet med de sociale omgivelser og tilhørsforholdet til den sociale sammenhæng, at den enkelte får mulighed for at udvikle disse kompetencer og den nødvendige refleksion.
Forandringskompetencer
Ved forandringskompetence forstås, at man har mod på forandring. Kulturen lægger op til udveksling og forandring af viden, nye måder at se, forstå og perspektivere den gældende viden på.
Læringskompetencer
Ved læringskompetencer forstås motivation til at lære. Kompetencen udvikles gennem kravet om fortsat at lære, dvs. opnå viden, at forholde sig til viden og at uddrage den informationsmængde, der er nødvendigt.
Meningskompetencer
Livslang uddannelse er grundlæggende betinget af det enkelte individs lyst og motivation til at lære og til at udvikle sine evner. Det er den individuelle vilje, motivation og parathed til at indgå i og være en del af en løbende kvalifikations- og kompetenceudvikling, der er drivkraften. Der er udelukkende tale om et indre plan. Det handler om den personlige- og subjektive mening, der forbindes med handlinger og færdigheder. Det er selvværdet og tilliden til egne muligheder.

Det er altså vores opgave at skabe rum for, at børnene kan udvikle sig til kompetente mennesker. De skal have mulighed for at udvikle en vifte af kompetencer.
Som kompetenceudviklende skole tør vi satse på alle lag i kompetencerne:
- **færdigheder**
- **kundskaber/viden**
- **holdninger og værdier**

Der er ikke tale om adskilte pædagogiske mål, men om eksplicitte aspekter ved den pædagogiske proces. Dermed lægges der vægt på den personlige stillingtagen i de faglige færdigheder.
Der lægges vægt på kundskab som en refleksion, der er forbundet med både

faglige og sociale relationer, og der lægges vægt på, at den enkelte formidler sine egne holdninger, værdier og fortolkninger.
Der er tale om læring til i bredere betydning, dvs. at der skal skabes et socialt- og kulturelt miljø, der lægger op til den kundskab at kunne forholde sig til tingene, krav om, at børn ikke kun lærer "lektien", men forholder sig til den og tænker videre selv.
Udviklingen af de bløde kompetencer ligger oven over, uden om, ved siden af, midt i arbejdet med fagrækken.

Emnet - meningsskabelse
En del af rammen for at kunne udvikle sig alsidigt er, at arbejdet skaber sammenhæng og mening. Det handler både om den lille og store mening. Den lille 'her og nu' og den store eksistentielle mening.
På Bifrost arbejder vi altid ud fra et emne. Emnet danner en rød tråd i og ramme for skolearbejdet.
Det første emne i skoleåret er fælles for alle trin. Åbningen af emnet er fælles for børnene på tværs af alder og klasser. Det giver mulighed for mesterlære og et tolerance- og fagligt perspektiv på, hvordan tilgangen er forskellig for de forskellige børn og 'aldre'. Herefter fortsætter inspirationsfasen målrettet trinnene.
Ex. på alsidig udvikling i helhedslinje i emnet 'Af jord er vi kommet'
Fra ét konkret og nært tema på yngste om hedens dyr til mellemtrinnets overordnede tema "Ind i landskabet" om opmærksomheden mellem hvad der er hhv. natur og kultur og videre til ældste trins forskellige vinkler på menneske- og samfundssyn. Se problemformuleringen nedenfor i dette kapitel og emneinfo på bifrost.dk
Børnene arbejder således med en vinkling på emnet, der matcher deres personlige udviklingstrin.

I forhold til fagene er der dels kernestof, dels emnerelateret indhold og bearbejdning. Fagene giver børnene viden og færdigheder, så de kan fordybe sig i relevante temaer, der udspringer af emnet. Og præsentere og diskutere denne nye indsigt med deres kammerater – og ad den vej være i alsidig udvikling, både mht. metode og indsigt.

Børnenes alsidige udvikling sker i alle fag, da det er et krav på Bifrost, at der i samtlige undervisningsforløb er indtænkt udvikling af bløde kompetencer. Nedenfor præsenteres uddrag af undervisningsplanerne. Disse samt opgaveoversigt, eksempel på opgaver og evaluering kan ses uddybet på hjemmesiden under fanen 'Selvevaluering'.

Fx matematik 2. klasse
Emne: Af jord er du kommet Tema: Hedens dyr og planter
Opstart: August 2013

Formål

Lyngen er et pragtfuld tæppe skrev H. C. Andersen efter han i 1860 var på besøg i Jylland. Han var tydeligvis meget betaget af dette landskab med det store bare udsyn. Det er netop denne sanselige oplevelse, vi håber, at børnene har fået første skoledag på heden ved Præstbjerg.
For heden *er* helt speciel, og derfor må vi passe godt på den! Her er jorden sur og tør – og alligevel sker der en forvandling i august og september, når hedelyngens brunlige stængler blomstrer i de smukkeste lilla nuancer. Men det er ikke kun på grund af det smukke lyng, vi skal værne om heden. Her lever der nemlig også en masse dyr, der netop elsker den natur, der kun findes på heden.
I det første tema vil vi på yngste trin koncentrere os om de dyr og planter, der vokser på heden. I dette hæfte er det selvfølgelig set ud fra en matematisk vinkel, og det faglige fokus vil hovedsagligt handle om areal og mønstre.

Faglige mål:
Opg. 1 – Hugormens mønster
Opg. 2 – Gæt et dyr der lever på heden
Opg. 3 – Honningbiernes bo
Opg. 4 – Er du ligeså dygtig som bien?
Opg. 5 – Hjælp honningbien
Opg. 6 – Grævlingens jagt efter regnorme
Opg. 7 – Hvor meget hede er der?
Opg. 8 - Tegn selv et landkort

Fagudtryk fra læseplanen:
Aritmetik
- Addition (med tier overgang)
- Tælle tern (kardinaltal)
- Geometri
- Fortsætte et påbegyndt mønster
- Find selv på et mønster (isometrisk papir)
- Geometriske figurer (bla. 6-kanten)
- Den rette vinkel
- Areal (snak om km^2)

Algebra

	- Afsætte givne koordinater i koordinatsystem **Personlige mål:** *Gøre sig klar* – Finde sin plads hurtigt; i kredsen og ved bordet. Finde sine ting hurtigt; i mappen og i penalhus. *Oplæg* – Spørge hvis der er noget der undre en eller hvis der er noget man ikke forstår. Komme med kommentarer til oplæggets indhold og deltage i den fælles dialog. *Selvstændigt arbejde* – Have overblik over arbejdssedlen (skrive dato). Have styr på arbejdstiden - hensigten er, at børnene når en side i hæftet i hver time. *Fremlægge* – Fortælle de andre hvordan man har lavet en opgave, hvad man har tænkt - hvor det var svært og hvordan man løste problemet. **Struktur og evaluering:** Alle opgaver gennemgås og diskuteres fælles. De fleste opgaver laves derefter individuelt. Nogle opgaver løses fælles i klassen og nogle i grupper. Hver times arbejdsproces og tematiske opgave evalueres mundtligt og nogle opgaver fremlægges af børnene. Sideløbende med den tematiske matematik arbejdes der i talhæfter med færdighedsopgaver. Eksempler på opgaver, evaluering med et barn, evaluering med klassen, lærerens evaluering af forløbet samt fotos fra processen ses på bifrost.dk, fanen 'Selvevaluering', matematik 2. klasse 2013-14.(Naturvidenskabelig fagområde) De følgende eksempler er også uddrag. **Fx fysik/kemi 6. klasse** **Faglige mål** Målet med " Af jord er vi kommet" er, at børnene skal tilegne sig viden om heden og de kemiske og biologiske forhold som her har afgørende betydning. Undervisningen skal desuden lede frem mod, at børnene tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at - benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser - kende til vigtige stoffer og materialer og deres egenskaber - beskrive hovedtræk af nitrogens kredsløb i naturen - læse og forstå informationer i faglige tekster							

- anvende fagsprog

Sociale mål
- Lære lokalet og faget at kende
- Deltage aktivt i undervisningen
- Være positivt indstillet på samarbejde/gruppearbejde
- Bidrage med kommentarer

Personlige mål
- Være undervisningsparat
- Være aktivt deltagende
- Være ansvarlig

Undervisningen kræver også en udvikling af de bløde kompetencer. Der stilles krav til selvstyring og ansvarsfølelse. Det udmærkes specielt i arbejdet med forsøgene. Valg af samarbejdspartnere. Indstillingen til arbejdet. Og en kritisk stillingtagen til både egne og andres konklusioner af resultater.

Fx dansk, 0. klasse
Emne: Af jord er vi kommet
Tema: Hedens dyr
Børnene i 0.klasse har allerede nu en begyndende interesse for skriftsproget. De legelæser, -skriver, -staver og stiller i det hele taget mange spørgsmål omkring bogstaverne.
Børn skal motiveres til læsning. De skal udvikle et godt sprog og opleve, at tekst er nedskrevet tale og at læsning er spændende og nyttigt.
I Bikuben (førskolen red.) var meget af arbejdet rettet mod bogstavindlæring – det arbejde vil jeg nu forsøge at videreudvikle med udgangspunkt i små tekststykker om hedens dyr.
Vi skal i undervisningen benytte mange forskellige former for sprog. Vi skal tegne, male, forme, synge, bruge kroppen og så skal vi sammen lytte til den gode fortælling. Undervisningen i dansktimerne vil være præget af mange og hyppige aktivitetsskift. Til slut vil jeg evaluere heftets indhold med det enkelte barn.
Ud over danskheftet vil børnene også få et bogstavhefte, som vi også skal arbejde med.

I arbejdet med børnene vil jeg lægge vægt på, at de får gode arbejdsvaner i timerne. Derfor skal børnene lære at:

- Lytte til hinanden
- Deltage i fællesanliggender
- Acceptere hinandens forskelligheder
- Være gode ved hinanden
- Tage ordet efter tur
- Holde arbejdsro
- Holde orden i mappe og kasse
- Hjælpe hinanden

Fx engelsk 8. klasse
Over There – Across Time
Formål
Hvordan var det for vores forfædre at rejse ud i verden og bosætte sig i fremmede egne. Hvorfor gjorde de det? Hvad oplevede de? Og hvordan er det for nutidens migranter, når de vælger at forlade alt og rejse til et nyt land? Hvordan omstiller de sig til deres nye liv? Hvad vil det sige at være migrant?
Med dette kompendium får I indsigt i netop disse spørgsmål samtidig med, at I arbejder med det engelske sprog. Fokus er især på udvikling af jeres kommunikative evner og jeres ordforråd i et aktuelt tema.

Struktur
Der arbejdes selvstændigt, parvis, i grupper og på klassen. Forløbet forventes at vare et par måneder.

Værdsættelse
Evalueringen foregår på flere planer: efter opgaver, ved timens afslutning i kredsen, og ved forløbets afslutning hvor der evalueres skriftligt og mundtligt, både individuelt og på klassen.

Indhold:

Silent settlers
- digtlæsning og analyse
- læsning > sagprosa
- klassediskussion
- opgave med talord
- grammatik > verber
- gruppediskussioner
- hangman > nøgleord
- visualisering af nøgleord via internet

	– tekstforståelsesopgaver > mundtligt I grupper se mere på **bifrost.dk** **Faglige mål:** *Kommunikative færdigheder* - forstå hovedindholdet af lydmedier, hvor forskellige sociale og regionale sproglige variationer forekommer - redegør for erfaringer, følelser, holdninger og viden i forbindelse med samtaler og debatter om emnet - læse, forstå, referere og arbejde selvstændigt med skrevne tekster inden for flere forskellige genrer og teksttyper i et dagligdags sprog inden for emnet og dets problemstillinger - uddrage og anvende informationer fra forskellige medier og informationskilder inden for emnet - udtrykke oplevelser, fantasi, følelser og viden i en sammenhængende, skriftlig form *Sprog og sprogbrug* - udtrykke sig uformelt mundtligt og skriftligt - anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd inden for området og dets problemstillinger - anvende synonymer og omskrivninger, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt - have en udtale, der ligner britisk og amerikansk sprogtone - anvende viden om centrale grammatiske områder, herunder ordklasser, verbernes former og funktioner samt præpositioner, når fokus er på den sproglige form - anvende retstavning og tegnsætning så præcist, at meningen bliver tilstrækkelig tydelig *Sprogtilegnelse* - anvende kommunikationsstrategier, først og fremmest omskrivning, brug af overbegreber og synonymer samt kropssprog og mimik - udnytte computerens muligheder i forbindelse med informationssøgning - anvende ordbøger og grammatiske oversigter - bruge stavekontrol hensigtsmæssigt - gennemføre en aktivitet individuelt og i par- og gruppearbejde *Kultur- og samfundsforhold*							

	- benytte og vurdere informationer fra engelsksprogede kilder til at belyse et emne fra flere sider. **Personlige mål:** *Relationskompetencer, hvor I får mulighed for udvikle jeres evner til at* - reflektere, handle og agere - lever jer ind i forskellige situationer - placere jer selv i et "indre" forhold til andre mennesker - uddrage vigtige sociale erfaringer, der kan skabe personlighedens kerne - vise åbenhed *Forandringskompetencer, hvor I får mulighed for at udvikle jeres evner til at* -vise åbenhed over for læring - vise empati - kunne skifte synspunkt og se tingene på nye måder - udveksle og forandre viden - være kreative og skabende - reflektere, fortolke, uddrage og dermed vurdere - vise ansvarsfølelse, beslutsomhed og udholdenhed - vise nysgerrighed, opfindsomhed, fleksibilitet og omstillingsevne *Læringskompetencer, hvor I får mulighed for at udvikle jeres evner til at* - indhente, skabe, omfortolke og bearbejde viden - forholde sig til viden - vise nysgerrighed og til at undres, begejstres - vælge og udvælge *Meningskompetencer, hvor I får mulighed for at udvikle jeres evner til at* -vise selvværd og selvtillid - vise rummelighed, indfølingsevne - sætte sig mål - skabe sammenhæng - forholde sig, fordybe sig, reflektere, fortolke, uddrage og vurdere - vise selverkendelse og selvrespekt **Fx Idræt, Kidsvolley 6. klasse** **Faglige, personlige og sociale mål** - indgå i og skabe forskellige idrætslige lege sammen med andre							

	- udføre handlinger med forskellige boldtyper med såvel hænder som fødder, som slagredskaber - deltage i regelbaserede holdidrætter og små- og minispil - forstå egen rolle og eget ansvar i regelbaserede idrætsaktiviteter - forstå betydningen af fairplay. Ovenstående præsenterer formål og mål i faglige sammenhænge. Nedenfor sættes fokus på tvær-fagligt arbejde. **"Trivsel og alsidig udvikling"** i **forhold til læring** – under dette kapitel blev Bifrost præsenteret i forbindelse med regeringens rejsehold, der gav folkeskolen et 360 graders eftersyn. Se artiklen på bifrost.dk, der handler om, hvordan faglighed anvendes ind i tværfaglighed (værksted og projekter) og netop understøtter børnenes alsidige udvikling. Læringssynet på Bifrost er således en del af forudsætning for, at børnene har en alsidig udvikling. **Projektarbejdet – fagene anvendes** **Fx uddrag af projektarbejdet på hhv. Ældste 1 og Ældste 2 i emnet 'Af jord er vi kommet':** **Fælles problemformulering Æ1:** Istiderne har ændret på landskabet, som har haft indflydelse på, hvordan den "unaturlige natur" ser ud i dag. Gennem lang tid har mennesket ændret naturens gang og ødelagt jorden. Derfor forsøger mange at gøre en forskel for at genopbygge "det tabte land". Altid har vi søgt efter bedre levevilkår, deriblandt kartoffeltyskerne, som kom til heden omkring 1800-tallet, hvor det meste af verden var i gang med at blive koloniseret. Hvert samfund har forskellige vækstvilkår, og derfor findes der klasseforskelle. - Hvilken indflydelse har kolonisering haft? - Hvilke konsekvenser har klasseforskelle? **Fælles problemformulering Æ2:** Vi stammer alle fra naturen, men vi har ændret og formet på den efter vores behov. Det har fået store konsekvenser. Mennesket har en trang til at bestemme, hvilket ud over miljøproblemer kommer til udtryk i samfundsmæssige uligheder.							

Vi har altid haft en evne til at tilpasse os og finde på løsninger, og det vil der være behov for i fremtiden.
"Vi vil alle gerne tilbage til naturen, bare ikke til fods"

- Hvordan vil vi være mennesker?
- Hvordan udvikler vi os uden at gøre skade?

Herefter vælger de unge mennesker deres eget tema, som de fordyber sig i og sætter op mod den fælles problemformulering. Der blev valgt temaer som fx Menneskets evolution, Teknologiske løsninger ift. Genbrug, Naturkatastrofer, Truede dyrearter, Forurening, Genmanipulation, Konkurrencegenet, Udkantsdanmark, Migration, Naturens design, Verdens undergang mfl.

Undersøgelsen af det selvvalgte tema skal opfylde visse fastlagte kriterier, der tager afsæt i værkstedsarbejdet fra yngste og mellemtrinnet. De tre værksteder repræsenterer arbejdsmetoder og viden fra hhv. en naturvidenskabelig, en humanistisk og samfundsvidenskabelig vinkel.

For at højne indsigten i projektarbejdet skal en skriftlig rapport opfylde bestemte fastlagte kriterier, og et tilhørende musisk udtryk vise en personlig indsigt og evne til at forme og videregive et budskab. Det musiske udtryk er en sanseliggørelse af det kognitive indhold. Altså en ikke-skriftlig måde at gengive sit tema på og formidle et budskab.

Målet med det musiske udtryk er altså at udtrykke projektarbejdets kerne i et andet sprog end den skriftlige, saglige rapport – den såkaldt objektive del. Dvs. der altid er en praktisk/musisk arbejdsdel i projektforløbet for alle børn.

Formidling
Rammen og kriterierne for valg af individuelt tema er Den fælles problemformulering. Styrken i de mange temavalg er, at der åbnes mange forskellige måder at anskue samme problem på, og at det kan føre til ny indsigt. De unge mennesker skal erfare fællesskabets betydning ved, at andres undren og andres spørgsmål kan udvide ens egen personlige tænkning og give nye perspektiver. I fremlæggelsen præsenteres undersøgelsen: ens indsigt, overvejelser, tanker og budskab. Den enkelte lægger efterfølgende op til og er ordstyrer på trinnets debat, som altså sker på baggrund af den viden og den provokation, der præsenteres for at få kammeraterne til at tage stilling til fx dødsstraf, genteknologi/manipulation, kunstig intelligens, jødeforfølgelse, racisme, psykoanalyse, jordens oprindelse, Warhol, Kvium, energiformer/misbrug.

Den fælles problemformulering bliver derved belyst fra mange forskellige vinkler. Ens egne holdninger og handlemuligheder bliver synliggjort, og ikke mindst får man diskuteret konsekvenser af den nye indsigt i forhold til natur/kultur-dimensionen – og herunder på et personligt- mellemmenneskeligt- og globalt plan.

Ex. på individuelt tema, problemformulering og debat-spørgsmål:

Individuelt tema:

"Udkants-Danmark"

Individuel problemformulering:

Den rådne banan, Lars tyndskids mark, taberland, knoldesparker city, bøhlandet også bedre kendt som udkants-Danmark. Engang var befolkning spredt jævnt ud over landet, men flere mennesker søger mod byerne, hvor der er bredere udvalg af uddannelser, arbejdspladser, oplevelser og fritidsaktiviteter. Det betyder, at der kommer masser af liv i byerne, men at udviklingen går i stå de steder, hvor der bliver affolket.

- Hvad skal vi gøre for ændre på den ulige befolkningsfordeling? Og hvad sker der, hvis vi ikke gør noget?

- Hvilke konsekvenser har urbaniseringen national og internationalt?
- Hvem udvikler udkants-Danmark, og hvad bliver der gjort politisk?

Diskussion med trin-kammerater

- Hvad kan vi gøre for at "redde" Udkants-Danmark, og skal vi gøre noget?
-Tror I, at Herning er Udkants-Danmark om 25 år?

Dialog og fremlæggelse

Samtaler forstærker vores relationer og indsigt i hver enkelt af os. Hver gang vi åbner munden, fortæller vi noget om, hvem vi er. At turde udtrykke sig og kunne gøre det nuanceret bygges op fra 0. klasse. At bruge tid til at indkredse, dels hvad der skal vises og siges og debatteres, dels i hvilken rækkefølge og hvordan og ikke mindst tid til at øve sig. Herunder også vise det for en voksen, der kan vejlede barnet/børnene, inden man tager kammeraternes tid er en naturlig del af faserne i et godt arbejdsforløb på Bifrost. Vi opfordrer også til, at barnet holder generalprøven hjemme foran forældrene. At lytte til sin stemme, at finde ordene, have orden i materialer og effekter, at tale ud til publikum, at håndtere situationen med at stå foran et publikum og præstere, osv. læres ved at gøre det kombineret med viden om, hvordan man kan gøre det. Reaktionen fra kammerater og lærer efter en fremlæggelse er også en

spejling af, hvordan andre oplever, hvad man havde tænkt og planlagt. Samtidig med at det også sætter barnets viden i spil. Herved tydeliggøres at viden ikke er en statisk størrelse, men afhængig af vinkling, metode, kilder mm.
At være aktiv og bidrage til fællesskabet ved at dele sit arbejde med kammeraterne giver tillid både til egne evner og fællesskabet. Dertil kommer selvværd, der vokser af at opdage og opleve ens livsduelighed.
Denne arbejdsform fordrer altså alsidig udvikling både mht. personlighed, social forståelse, faglig/tværfaglighed.

Empati og spørgsmål
Det handler også om er være bevidst om, hvilken type spørgsmål vi stiller, og hvad vores (andres) intension med spørgsmålet er: Handler det om at påvirke, orientere, undersøge eller forandre. Det gælder både for børn og voksne. At være aktiv lytter under et oplæg kræver mental rettethed og vilje til at involvere sig. Det gælder også i den efterfølgende debat. Indlevelse i stoffet, måden det præsenteres på, personens evne til at præsentere er opgaver, der påhviler tilhørerne.

'Kunsten at stille udfordrende spørgsmål er mindst lige så vigtig som kunsten at give klar svar… gode spørgsmål er spørgsmål, som frembryder dilemmaer, undergraver indlysende eller kanoniske 'sandheder' eller tvinger os til at lægge mærke til inkongruenser'. (Kilde: Jerome Bruner)

Undervisning med anerkendende pædagogik
Vi søger hele tiden bevidst at opbygge et læringsmiljø, hvor vi har respekt for hinandens forskellige holdninger og meninger – og intensioner.
Vores måde at lytte til hinanden og tale sammen har afgørende betydning for, hvilken baggrund vi har for at vælge reaktion. Det kræver selvindsigt.
At bygge videre på styrker kræver en anerkendende udforskende indstilling.
Anerkendelse bygger på den grundholdning, at den anden har ret til at mene, hvad han/hun mener, og at blive set og hørt som den, han/hun er. Der kræver opmærksomhed både i det fælles og individuelle forum. Blandt både børn og voksne.
I forhold til at skabe et læringsmiljø for alsidig og anerkendende udvikling er vi opmærksomme på:

Fælles forhold
- fælles oplevelser og erfaringer
- fælles samtaler som baggrund for afklaring af begreber, konkretisering og definering af centralt indhold
- fælles arbejde i klassen med væsentlige dele af indholdet

- fælles arbejde med planlægning, gennemførelse og vurdering af indhold, gruppedannelser og arbejdsform som led i udvikling af kvaliteten i undervisningen

Den Enkelte person
- den enkeltes oplevelse af fællesskab, mening og sammenhæng i undervisningen
- den enkeltes forståelse, oplevelse af personlig værdighed og anerkendelse
- den enkeltes forståelse, oplevelse af personlig værdighed og anderkendelse
- den enkeltes mulighed for at bruge egne erfaringer og møde nye udfordringer i par- og gruppearbejde
- den enkeltes mulig for egenvurdering og vurdering fra læreren som led i ansvarliggørelsen for egen læring
(kilde: Skoleledelse og den nye folkeskolelov, Ole Harrit)

Hver dag i alle fag – 'kreds'
At indlede hver time med at sidde i kreds giver mening, fordi alle kan se hinanden, lytte og afkode hinanden. At sidde i kreds er en del af vores skolekultur. Det er et forum til, at læreren kan fortælle, hvordan timens program og forventninger er. Det er her, børnene kan fortælle om oplevelser, involvere sig i præsentationer og undervisning. Oftest afrundes timen også i kreds, da det ligeledes er samtaleforum for at evaluere timens indhold, egen og klassens læring, opsamling på timen og hvad der skal arbejdes videre med.

"3 positive og en kradser"
At have forskellige måder at kommentere og inspirere er væsentligt. Det danner et samtale- og evalueringsskelet for læringskulturen og den enkeltes alsidige udvikling. Det kan fx være at give hinanden "3 positive og en kradser" efter en præsentation (inspiration fra Helle Bjerregaard). Det medvirker til, at børnene netop har en udviklingsvinkling og -perspektiv på deres udtryk og måde at opfatte hinandens ytringer på.
Anerkendelse er netop ikke ensbetydende med 'roseklub', værdsættelsen og evnen til at tænke og formulere sig anerkendende kræver vaner, træning og rammesætning fra de voksnes side.

Forældresamtaler
I forbindelse med forældresamtaler evaluerer og formulerer barnets lærere hvilke fokus- og indsatsområder, de ønsker i den kommende periode, jf. vinklerne på forståelsen af barnets alsidige udvikling: personlig, social og faglig/ tværfaglig. Se kap. 2.b.

	Elevens alsidige udvikling består således af en treklang mellem personlige, sociale og faglige/ tværfaglige vinkler. Det er i høj grad via fællesskabet, at personligheden styrkes og dermed en alsidig udvikling finder sted. Der gøres således en bevidst indsats over for læringsmiljøet. Til alle læringsforløb i alle fag på alle klassetrin skal vores fag-faglige viden samt viden om de mange intelligenser, læringsstile og zonen for nærmeste udvikling indtænkes for at tilgodese differentiering og alsidig udvikling. Se yderligere bifrost.dk , se "Alsidig udvikling - lærernes fokus" Evnen til at få en idé, se verden/et problem på en ny måde er skabende virksomhed og vejen til alsidig udvikling, der kan manifestere sig i barnets tilgang til sig selv og sin omverden. Samværet og undervisningen skal derfor også understøtte dette dannelses og udviklingssyn. Se fx bifrost.dk , "Æstetiske læreprocesser på Bifrost – At sige ja" "Det gode arbejde – fra yngste til ældste" Debatter på værdier og holdninger på trin, i klassen, i mindre grupper og med den enkelte afledt af såvel oplevelser og situationer i pauser og faglige/tværfaglige forløb, vurderinger, evalueringer m.m. gør, at de voksne og Bifrost også er i alsidig udvikling. **Se yderligere bifrost.dk** "Trivsel og alsidig udvikling" – case 25 – fra regeringens rejsehold (art.) "Alsidig udvikling – lærernes fokus" 'Emneinformation' Eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskabelig, Humanistisk og Praktisk/musisk hovedområde, se fanen 'Selvevaluering' Eksempel på tværfaglige opgaver fra de tre trin, se fanen 'Selvevaluering' Se Facebook for Børneskolen Bifrost								
Kapitel 4.b Elevens alsidige udvikling i skolens aktiviteter i øvrigt	Tilgangen er den samme, som beskrevet under kapitel 4.a. En afgangsklasse formulerede den alsidige udvikling således: **Skoleliv fra begyndelse til slutning** I skolen fik vi muligheden for at udforske fantasiens farverige univers I skolen fik vi muligheden for at udtrykke egne meninger og holdninger	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Barnets alsidige udvikling i skolens aktiviteter i øvrigt	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

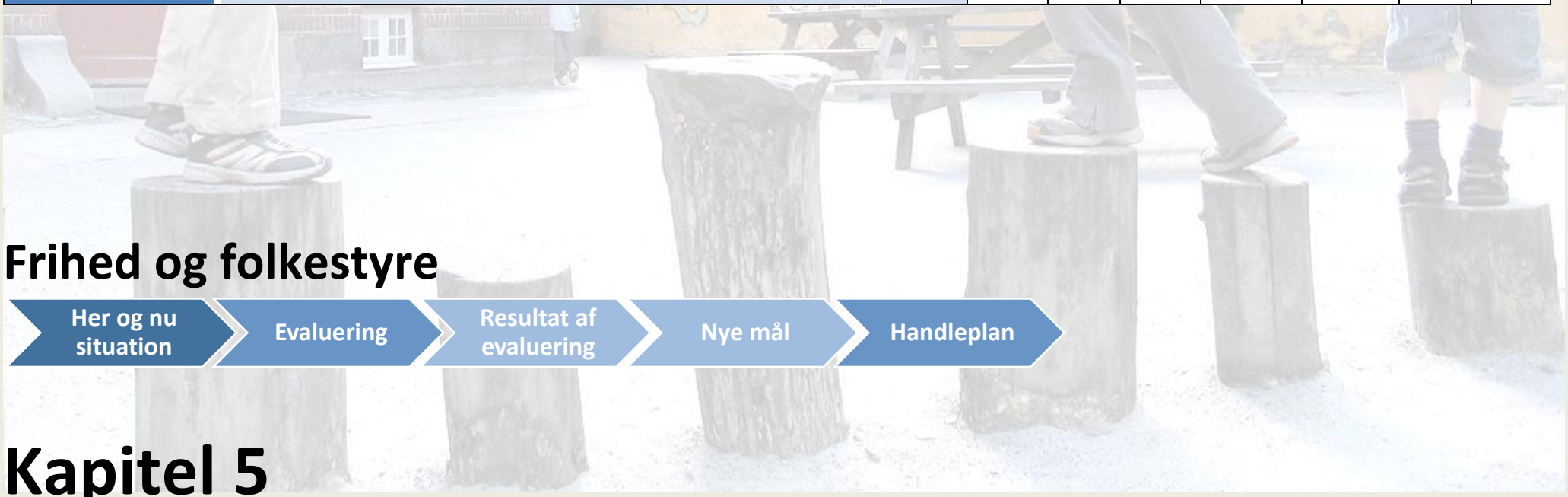
	I skolen fik vi bekræftet at livet er andet end matematikkens formler I skolen lærte vi at se verden i nye perspektiver I skolen lærte vi at respektere hinanden og samarbejde Hvad vi ikke vidste var, at alt dette en dag ville komme os til gode **Undervisnings- og læringsparat** Der er mange måder at lære på, hvis barnet har lyst til at lære. Motivationen til at involvere sig og lære noget selv og sammen med andre er afgørende. På Bifrost mener vi, at involvering hænger sammen med medbestemmelse og medansvar, altså muligheden for at få indflydelse på 'eget liv og læring' samt nødvendigheden af at indse/skabe mening i skolearbejdet og samværet. Udgangspunktet for al læring, incl. alsidig udvikling er oplevelsen. Indgangen til alle emne er oplevelsesfasen, hvorved børnene har mulighed for at opdage, hvad man kan involvere og fordybe sig i. Det indebærer også, at den sociale arv kan brydes, idet involveringen i emnerne ikke er afhængig af familieaktiviteter. Oplevelsen er både en personlig og fælles oplevelse, hvilket også giver børnene en fælles referenceramme i den efterfølgende involvering og yderligere kendskab til hinanden og det fælles bånd. I den forbindelse har kunsten en hovedrolle. **Anvendelsen af kunsten lægger op til 'alsidig udvikling' på mange kanaler** - Vi kan genkende noget fra os selv - Ufarligt at tale om fx billedet, det handler ikke om mig, men hvad jeg er optaget af – etiske og eksistentielle samtaler - Spørgsmål – undren – tilgang til livet, giver håb om en bedre verden/liv - Ingen "rigtige" svar – alle kan være med, fællesskab - Lytte til hinanden – måde at være sammen på, flere vinkler - Anerkendelse og værdsættelse af den enkelte, dit bidrag er væsentligt - Respekt og tolerance overfor forskellighed - Sproglig opmærksomhed, fra hverdags- til fagsprog - Ordforråd øges– vigtigt, når vi aflæser/tolker og taler med hinanden - Lægger op til undersøgelse og fordybelse, hvad vil jeg vide mere om - Lægger op til faglighed, nødvendig indsigt og kunnen - Lægger op til for-forståelse og sammenhæng, jf. virkeligheden ikke er delt op i fag - Muligheder for alle – fra konkret til filosofisk/abstrakt tænkning og tilgang **Aktiviteter på tværs af skema, alder, klasser og trin, der understøtter det enkelte barns og fællesskabets alsidige udvikling:** **- Fællesemner**, fx i begyndelsen af skoleåret, hvor oplevelsesfasen er fælles på tværs af klasser og trin				evaluer- es løbende i forhold til skolens undervisningspraksis og anbefalinger fra ministeriet: 1.lysten til at lære 2.lære på forskellige måder 3.lære sammen med andre			

	- Morgensang, daglig for alle **- Temadage** hen over skoleåret, fx skak, spil, kortfilmsfestival, motionsdage, deltagelse i Code of Care Chair, hvor børnene arbejder sammen på tværs af alder og hvor de ældste børn indgår som projektledere i aldersintegrerede grupper **- Fællesspisning**, hvor to klasser fra forskellige trin laver mad til hele skolen **- Musical** opført af Ældste 2, dvs. 8.-9.klasse i begyndelsen af skoleåret **- Kor**, et fælles skolekor **- Samspil** for forskellige grupper **- Lejr for alle fra 0.-9. kl.**, en årlig fast tradition og dage med optakt hertil **- Nytårs-emne eller sommer-emne**, et kort forløb på 2-3 dage **- Billedkunstens dag** - marts **- SFO-jul,** et aftenarrangement for alle **-Ud-af-huset-aktiviteter** som fx udstilling, foredrag, koncert, teater, naturoplevelse **- Lektiecafé og andre valgfag** efter skoletid Flere af disse traditioner er beskrevet, se yderligere bifrost.dk **Biråd** – er vores elevråd med repræsentanter fra 5.-9. klasse. Der holdes pt. møder hver 2. onsdag i ½ time. "Undervisningsmiljøvurderingen", fanen 'Selvevaluering' på bifrost.dk **Studie- og inspirationstur** for ældste 2, medborgerskabet og verdensborgeren i både projekter og rejser. Skolerejser med Bifrost er at betragte som undervisning, der er henlagt til et andet sted. Omdrejningspunkterne er, som i arbejdet på skolen, medborgerskab, bæredygtighed og innovation. Det er en enestående chance for at få en oplevelse, der rækker ud over, hvad nærmiljøet kan byde på. En skolerejse skal derfor have et sådant mål og indhold, at den kan forberedes og efterbehandles. Skolerejser tilrettelægges således, at klassens fællesskab styrkes og indeholder både kulturelle og interkulturelle udfordringer, samt udvikle mellemfolkelig forståelse. **De fysiske rammer** De fysiske rammer på Bifrost er et fælles læringsmiljø. De skal inspirere til nysgerrighed, involvering, læring, formidling – til et inspirerende samvær og læringsfællesskab. Se fotos i diverse skrifter. **Se yderligere på bifrost.dk**							

	- ”Læseplan for bløde kompetencer” - ”Demokratisk handlekompetence” - ”Æstetiske læreprocesser på Bifrost – At sige ja” - ”Det gode arbejde fra yngste til ældste trin på Bifrost” - ”Undervisningsmiljøvurderingen” - ”Hvordan oplever børnene vores Bifrost-værdier?” ”Alsidig udvikling – lærernes fokus” ”Hvorfor morgensang?” ”Pauser” Se eventuelt også: fanen ’Information’ fanen ’Om Bifrost’, ”Artikler” og ”Sagt om Bifrost” Fanen ’Undervisningen’, se ”Emneinformation” Eksempel på tværfaglige opgaver fra de tre trin, se fanen ’Selvevaluering’ Se Facebook og Instagram for Børneskolen Bifrost								
Kapitel 4.c Evalueringsmetoder til den alsidige udvikling	Analysestrategien af alsidig udvikling bunder i høj bevidsthed om, hvad Bifrost tillægger betydning, hvilket sprog vi vælger, hvilken tilgang vi udtrykker, hvordan vi værdsætter, evaluerer og proflekterer for at skabe et fremadrettet forløb. Validiteten bunder i veluddannede lærere, der også er bevidste om skolens værdigrundlag og læringssyn. Og at analyser og prioritering af fokus/indsats altid sker i større eller mindre grupper af lærere, der kender barnet rigtig godt og fra/i mange situationer. Gruppen er opmærksomme på barnets personlige/sociale/ kulturelle/faglige/ tværfaglige styrker og udfordringer, som danner bundklang i analysen. Det handler om at finde mønstre. Og sprækker – muligheder, der åbner for udvikling. Det afgørende er lærernes indlevelsesevne og systematikken i deres arbejder selv og sammen. Børnenes alsidige udvikling er derfor afhængig af kompetente voksne med følende fornuft. Meget af det vigtigste og bedste i livet, kan ikke umiddelbart måles – så det gør vi ikke. Men vi er opmærksomme på stemning, glæde, omsorg osv. Se evt. bifrost.dk ”Organisering af evaluering og specialundervisning” ”Alsidig udvikling – lærernes fokus”	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skole-lede-ren	Skolens evaluering af evalueringsmetoder til den alsidige udvikling foretages løbende i forhold til skolens samlede praksis.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	”Det gode arbejde – fra yngste til ældste”								
Vurdering – kap. 4 Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med elevernes alsidige udvikling	Formålet med kvalitetsevaluering af skolens arbejde med børnenes alsidige udvikling er at skabe de bedst mulige udviklingsbetingelser – for både børn, voksne og Bifrost, jf. vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. Vurderingen er, at den løbende og afsluttende evaluering af børnenes alsidige udvikling står mål med, hvad der kan forventes i folkeskolen, jf. vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner.. Dette er også målet med kvalitetsevalueringen. Arbejdet med alsidig udvikling varierer fra trin til trin, fra klasse til klasse, fra barn til barn. Differentiering er en konsekvent arbejdsform for alle lærere og børn i alle fag. Alsidig udvikling og faglighed komplementerer hinanden. Ligesom såvel den faglige og tværfaglige alsidige udvikling supplerer hinanden. Og barnets øvrige færden og samvær i pauser, i timer, i SFO, til morgensang, på udearealet, på den fælles studietur på Livø, osv. bidrager til barnets alsidige udvikling fra forskellige vinkler. Valg af **evalueringsmetode** træffes afhængig af fokus. Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med børnenes alsidige udvikling er alle professionelle Bifrost-voksnes ansvar. Overordnet set er det lederens ansvar, at Bifrost systematisk arbejder med børnenes alsidige udvikling. Vi anvender forskellige kvalitative evalueringsmetoder: - Samtaler og møder med faglærere, trin, special klublærere, lærerrådsmøder - Evt. deltagelse i møder hvori eksterne samarbejdspartnere som fx PPR er involveret - Sparring og møder omkring børn med særlige udfordringer - Ugentlige trinmøder, hvor trinnets faste lærere har et forum til at tale om børnenes trivsel og udvikling - Info om og opfølgning af hvert barns fokusområder fra 0.-9. klasse - Info og adgang til resultater af kvantitative (summative) test. Se evt. kap. 7 - Samtaler med forældre, se kap. 2.c - Samtaler med barnet, se kap. 2.b	Hvert år	Ja	April 2027	Skole-leder-en	Kvalitets-evaluering af skolens arbejde med børnenes alsidige udvikling vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.	April 2026	April 2027	Se bif-rost.dk hvor punktet uddybes

	I det pædagogiske årsarbejde er der altid fokus på, hvordan lærere bliver endnu dygtigere til at skabe stærke relationer, dels mellem os selv og børnene, dels hvilke undervisningsrammer som særligt styrker barnet/børne-relationerne, klasseledelse. Stikordene er LÆRERpersonlighed og -rolle, kommunikation, erkendelse/ anerkendelse, lærerværdier/ handlinger/kultur (elevværdier/ handlinger/kultur). **Resultatet** af arbejdet med det enkelte barns alsidige udvikling er person- og familieafhængigt. **Se yderligere bifrost.dk** - fanen 'Om Bifrost', se "Sagt om Bifrost", - fanen 'Undervisningen', se "Læseplan for bløde kompetencer" - se Facebook og Instagram for Børneskolen Bifrost							

Frihed og folkestyre

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 5

Kapitel 5.a – 5.f Frihed og folkestyre

Kapitel 5.a – 5.f Frihed og folkestyre

Kapitel 5.a – 5.f Frihed og folkestyre	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evaluering	Evaluering af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 5.a **Frihed og folkestyre i undervisningen.** **De humanistiske fag**	Der er på Bifrost tale om et dannelses- og udviklingsperspektiv, hvor det overordnede formål handler om at udvikle demokratisk handlekompetence. Det betyder, at hele vores virke er bygget op omkring, at alle børn udvikler sig alsidigt i og bidrager til de fællesskaber, de indgår i med bundklang i frihed og folkestyre. Se i øvrigt kapitel 1 og kapitel 4 **Frihed og folkestyre har omdrejningspunkter i menneskesyn, samfundssyn og læringssyn på Bifrost:** **Menneskesyn** Al viden er skabt af mennesker, oplagret i erfaringen og formidlet i historien og kulturen. Skolen har et etisk og moralsk ansvar og skal bygge sit virke på åndelige og kulturelle værdier, som sætter børnene i stand til at orientere sig i verden og magte tilværelsen i fællesskaber med frihed og folkestyre. Mennesket tilegner sig verden, fordi det er åbent og rettet mod den. Gennem kontakt med naturen og kulturarven, dvs. handlinger, tanker, følelser og udtryksmåder forenet med fantasi og fornuft, konkret virkelighed, kunst og videnskab opnår mennesket forståelse af verden, former sig selv og får mulighed for at være med til at ændre verden til et endnu bedre sted at være. Viden og dannelse, der følges ad, udvikler forestillingsevne og refleksion. **Samfundssyn** Verden i global forstand kan forandres og forbedres. Skolens undervisning udspringer af metaområderne NATUR og KULTUR. Metafagene skal formidle en historisk sammenhængende forståelse, som anskueliggør den helhed, mennesket er en del af. Kulturfag og naturvidenskabelig dannelse udgør undervisningens grundlag. Kulturfag	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens arbejde med frihed og folkestyre i de humanistiske fag, evalueres løbende	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

(humanisme og praktisk/musiske fag) og naturvidenskabelig dannelse skal samle den forståelse og erkendelse, som det moderne menneske har brug for, når det skal manøvrere i en global verden i samfund med frihed og folkestyre.

Læringssyn
En kompetenceudviklende skole skal satse på alle lag i kompetencerne, dvs. færdigheder, kundskaber, viden, holdninger og værdier som lige vigtige dimensioner, når mennesket skal forvalte naturen, samfundet og sig selv bedst muligt.
Der skal lægges vægt på kundskab som refleksion, der er forbundet med både faglighed og sociale relationer. Der skal skabes et socialt- og kulturelt miljø, hvor mennesker forholder sig og tænker videre selv.
Udviklingen af bløde kompetencer ligger oven over, uden om, ved siden af, midt i og bag arbejdet med fagrækken.

Skolens arbejde bygger på:
Oplevelse: Kulturhistorisk platform - Konfrontation - Provokation - Mening - Fællesskab – Helhed
Dialog: Samtale - Debat - Medansvar – Medbestemmelse
Det gode arbejde: Selvforvaltning – Beslutning - Udførelse – Vurdering
Indsigt i nødvendigheden – Den nødvendige indsigt

Frihed via medansvar
Vi er en del af et stort fællesskab. Når vi erkender, at vi med vores tænkning og handling
er med til at skabe fremtiden, kan vi tage stilling til, hvordan vi træffer de bedst mulige og
bæredygtige beslutninger.

Det nye sker, når den,
der altid er tiltænkt
tilskuerens rolle,
begynder at blande sig
Carl Scharnberg

Når mennesker skal lære naturens og kulturens love at kende, kan det ske dels ved dannelse dels ved tilpasning. Menneskesynet på Bifrost bygger på dannelse.

Det vigtige er ikke
det vi er
men det vi godt
kunne være

kan være
ikke kan være endnu
men kan og skal blive engang
være engang…
Inger Christensen, 'Det'

Igennem dannelse finder vi ud af, at både vi selv og verden kan blive og være anderledes.
Vores læringsprocesser er også dannelsesprocesser, hvor børnene kommer om bag tingene og får øje på, hvordan de kan hænge sammen. Det gør mennesket til et ansvarligt væsen – for den, der har indset, er ikke længere uvidende. Når vi – børn som voksne - oplever, at andre mennesker tænker og handler, har vi et ansvar for at forholde os til det og reagere. Det gælder såvel på et personligt plan som i det nære miljø og i de samfundsmæssige forhold. Det, vi vælger – og ikke mindst ikke vælger - at tænke og gøre, er med til at skabe den person og omverden vi er og skal være engang…

Børnene må herigennem forstå, at en bedre verden at leve i også er afhængig af os selv. På Bifrost understøtter og nærer De kvalitative læreprocesser denne dannelse:
De fire omdrejningspunkter i den kvalitative læreproces er:
Oplevelse
Dialog
Det gode arbejde
Indsigt i nødvendigheden –
den nødvendige indsigt

I den kvalitative læreproces kobles motiv, mål, viden, tanker, forestillinger, følelser og interesser med udførelse i praksis. For at kunne handle ansvarligt må børnene tilegne sig
nødvendig viden, nødvendige færdigheder og nødvendige værdier, så de kan udvikle deres egne holdninger.
Børnene skal erkende sig selv som frie, selvstændige individer, som har mod til at handle
ud fra indsigt i verdens mangfoldighed, i natur og kulturforhold. De skal erfare, at verden forandrer sig, at de kan forandre verden og være med til at gøre en forskel.
Derfor må børnene erhverve sig den nødvendige indsigt (bl.a. kulturteknikker indenfor humanistiske, naturvidenskabelige og praktisk-musiske fag) for at erkende nødvendigheden: vi har selv et ansvar og et valg for at træffe prioriterede og bæredygtige beslutninger.

Når vi vælger at arbejde, som vi gør trin for trin igennem hele skoleforløbet, er det fordi vi vil noget med børnene, når de går ud af ældste trin: Vi ønsker, at børnene via den kvalitative læreproces og hele skolens stemning udvikler sig til bevidste, livsduelige mennesker, der kan handle ansvarligt i samfund med frihed og folkestyre. Børnenes selvværd og kompetence til at være et aktivt ansvarligt menneske skabes af personlige erfaringer og indsigt – guidet af kompetente voksne. En undrende og spørgende tilgang, hvor fagene fra alle hovedområder anvendes som midler til at danne forståelse, sammenhæng og mening om den virkelighed vi hver især er en del af og bidrager til, jf. vores værdigrundlag.
Frihed og folkestyre indtænkes i valg af indhold og metode i såvel det faglige/tværfaglige samt personlige og sociale arbejde.

Nedenfor gives eksempler på, hvordan børnene forberedes på frihed og folkestyre i humanistiske fag:

Fx uddrag af undervisningsplan for dansk 6. klasse
Målet med danskarbejdet er, at både tekster og billeder kan være med til at belyse forholdet mellem det enkelte menneske og samfundet, mellem egn og kultur samt menneskets nødvendige behov for frihed, identitet og længsel. Dette kan/skal gøre os mere bevidste om, at der er mange måder at være menneske på – og mange måder at forholde sig til både fortid, nutid og fremtid! Samtidig skal vi konstant være opmærksomme på og være bevidste om, at det vi gør, har en betydning.

Fx uddrag af undervisningsplan i tysk 8. klasse:
Tema: Reisen
Opstart: august
Indhold: at opleve verden

Mål: Fokus vil ligge på udtale og sætningsopbygning.

En del af det, at kunne begå sig på tysk, er at kunne bruge forskellige hverdagsudtryk som fx at købe billet, når man rejser gennem Tyskland. Målet er. At der tilegnes kendskab til og færdighed i at fortælle om, spørge og udtrykke sig om rejseoplevelser og udtryk i forbindelse med at være på farten.

Samtidig oparbejdes der kendskab til forskellige tyske rejsemål, og det at kunne beskrive egne rejser i enkelte, faste vendinger mundtligt og skriftligt.

	Der vil være fokus på læsning, indholdsforståelse, udtale og skriftlig/mundtlig besvarelse af opgaver. Sideløbende arbejdes der med grammatiske opgaver. **Faglige områder:** **Kommunikativ færdighed** - spørge om og udveksle informationer om kendte emner, fx gennem gruppediskussion - referere og kommentere i et enkelt sprog inden for kendte emner - udtrykke sig skriftligt i et forståeligt sprog **Sprog og sprogbrug** - udtale ord og sætninger, så de er forståelige - anvende et centralt ordforråd inden for nære og genkendelige emner - anvende viden om sprogets opbygning, især ordstilling, ordklasser, verbernes form, når fokus er på den sproglige form - anvende retstavning så præcist, at meningen bliver tilstrækkelig tydelig **Sprogtilegnelse** - turde udtrykke sig på tysk, eksperimentere med sproget. Dette fremmes fx ved gennemgående tysk kommunikation i undervisningen og fremlæggelser - vælge og anvende lyttestrategier i forhold til en situation, fx lytte efter hovedindhold eller væsentlige detaljer - anvende ordbøger og grammatiske oversigter hensigtsmæssigt - anvende et praktisk-musisk udtryk i forbindelse med en fremlæggelse **Struktur:** - Heftet består af såvel tekster, som opgaver - Opgaverne er både gruppe- og individuelle opgaver - Heftet præsenteres i fælles oplæg - Læsning foregår ud fra de fra dansk kendte læsestrategier og vil både foregå i grupper, fælles på klassen og individuelt - Præsentationen af opgaverne foregår såvel i mundtlig fremlæggelse som i skriftlig form - Evaluering foregår mundtligt undervejs i forløbet - Sideløbende arbejdes der med relevante grammatiske områder								

	Se flere eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Humanistisk hoved-område, på bifrost.dk under fanen 'Selvevaluering' **Se yderligere bifrost.dk** "Bløde kompetencer på Bifrost" "Værdier - Børneskolen Bifrost" "Hvordan oplever børnene vores Bifrost-værdier" "Demokratisk handlekompetence på Bifrost" "Det gode arbejde på Bifrost fra yngste til ældste trin" "AHA… Resonansbund for evaluering på Bifrost" "Alsidig udvikling – lærernes fokus" "Afsluttende projekt-prøve på Børneskolen Bifrost" Se flere eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Humanistisk hoved-område, se fanen 'Selvevaluering' Se Facebook for Børneskolen Bifrost								
Kapitel 5.b Frihed og folkestyre i undervisningen. De naturfaglige fag	Se kapitel 5.a. Nedenfor gives eksempler på, hvordan børnene forberedes på frihed og folkestyre i de naturvidenskabelige fag: **Fx uddrag fra matematik i 9. klasse:** **Begrundelse for valg af tematisk vinkel:** Historien sletter alle spor. Siger historikerne, men matematikerne kan heldigvis godt bruge de slettede spor til noget! De massive forandringer som områderne og befolkningen har gennemgået vil vi både anvende og arbejde med. Vi vil fokusere på arealer, beplantning, udnyttelse og udvikling indenfor en lang række arbejdsområder, der har en oplagt sammenhæng med både skolens faglige læseplan og de kernediscipliner børnene skal kunne mestre. I forbindelse med børnenes individuelle projektarbejder vil de sandsynligvis i deres undersøgelsesfase møde en række informative oplysninger. Det er af stor vigtighed, at børnene kan aflæse og tolke disse oplysninger korrekt. Derfor vil samtale og præsentation af diverse taloplysninger indgå som en stor del af fortolkningsarbejdet. På denne måde vil børnene opnå færdigheder og angrebsmuligheder af eksemplarisk art. De vil erhverve sig teknikker og redskaber til også i fremtiden at kunne læse, bearbejde og analysere talmæssigt materiale. Kompetencer, der er både efterspurgte og påkrævede i alle retninger.	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skole-lede-ren	Sko-lens ar-bejde med frihed og fol-ke-styre i de na-turfag-lige fag, evalu-eres lø-bende	April 2026	April 2029	Se bif-rost.dk hvor pun ktet ud-dy-bes

	Faglige mål: Der er naturlige mål i form af kerneområderne - de hårde kompetencer. Der vil være elementer af både algebra, geometri, konstruktionstegning, funktioner og statistik. (Red. Disse præciseres og uddybes). **Fx uddrag fra matematik 5. klasse:** **Begrundelse for valg af tematisk vinkel:** Heden er et stykke kultur i Danmark som kun bevares hvis der ydes en indsats i forhold til dens bevaring. Her i Midt- og Vestjylland er vi omgivet af heder, og derfor finder jeg det naturligt, at vi undersøger landkortet i dybden. **Mål:** Undervisningen skal lede frem mod, at børnene har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at -arbejde med målestoksforhold -arbejde med landkort -undersøge og konstruere enkle figurer i planen -benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af fysiske objekter fra dagligdagen -undersøge metoder til beregning af areal i konkrete situationer -arbejde med enkle problemstillinger fra dagligdagen, det nære samfundsliv og naturen -læse enkle faglige tekster samt anvende og forstå informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk -arbejde individuelt og sammen med andre om praktiske og teoretiske problemstillinger, problemløsning samt øvelser **Faglige områder:** Målestoksforhold, størrelsesforhold, brøker, division. Omregning fra cm til m og km. Areal af firkanter, trekanter samt formlerne her til, m^2, km^2, ha., tønde land. Afstande i m og km. Afstande på kortet og i virkeligheden. Kort, kortets signaturer og angivelser. **Se yderligere bifrost.dk:** Se flere eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Naturvidenskabelig hovedområde under fanen 'Selvevaluering'								
Kapitel 5.c Frihed og folkestyre i undervisningen. De praktisk/musiske fag	Se kapitel 5.a. Nedenfor gives eksempler på, hvordan børnene forberedes på frihed og folkestyre i praktisk/musisk fag:	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens arbejde med	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk

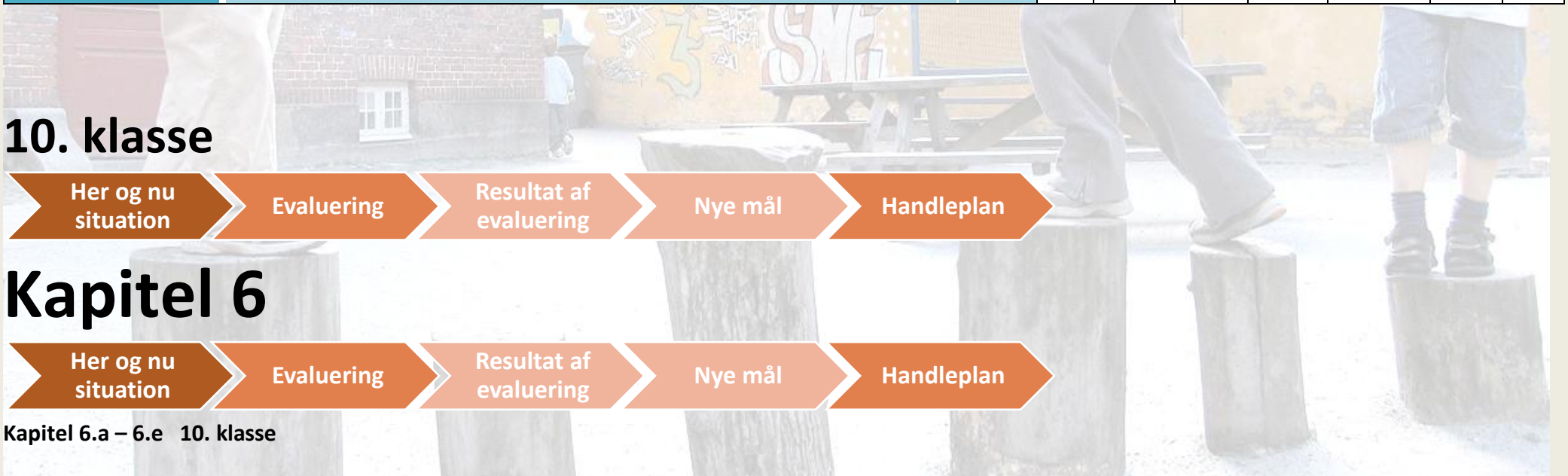
	Fx uddrag fra håndværk & design og billedkunst **Temadagene med Code of care Chair**. Fra emneinfo: Aktiviteterne i emnet handler om, at vi gør nogle stole unikke, ligesom mennesker er unikke. Hver stol symboliserer mennesker, der er 'kørt ud på et sidespor' i vores samfund. Code of Care er en nonprofit organisation, som har til formål at få flere virksomheder til at tage socialt ansvar… Formålet med at involvere os i og bidrage til "Code of Care Chair" handler om respekt for hinanden, og om at vi alle er en del af fællesskaber. I klassen. På trinnet. På Bifrost. I idrætsklubben, teatertruppen, koret osv. På arbejdspladsen. I Herning. I Danmark. Osv. Menneskelig bæredygtighed kommer ikke af sig selv. …de unge mennesker fra 8. og 9. klasse projektledere for grupper af børn fra mellemtrin og ældste 1, som skal fremstille unikke stole med et særligt budskab, jf social ansvarlighed. Det kan være en stol med vinger, fremstillet som en eng, filmrulle, en regnbue eller sko. Det er fantasien, der sætter rammen. Samtidig med at skabe en unik stol, skal grupperne også formulere, hvilket budskab de udtrykker med stolen. Budskabet bindes til stolen som en QR-kode. Fernisering på Bifrost… Stolene bliver placeret ned gennem gågaden i Holstebro mandag d. 16. og tirsdag d. 17. september. Her vil auktionen også foregå. Udvalgte stole vil blive sat til salg på Lauritz.com. Den 16. og 17. september 2013 afholder CSR-fonden netop en stor konference. CSRawarden, der foregår i Musikteatret i Holstebro, er den årlige prisuddeling til virksomheder, der har gjort en ekstraordinær indsats for samfundsansvarlighed. I år vil hovedtaleren være FNs forhenværende generalsekretær og nobelprismodtager, Kofi Annan. Det er i denne forbindelse, at stolene skal udstilles gennem hele gågaden. Ældste 2 rejser med tog til arrangementet mandag d. 16. september. Praktisk info om dette sendes særskilt til 8. og 9. klasse. Ældste 2 vil således være tilstede i Holstebro og deltage i Speakers Corner, som også er et tiltag i forbindelse med prisuddelingen. Speakers corner er en scene ved det gamle rådhus, hvor der er opsat en mikrofon. Talerækken består bl.a. Lisbeth Zorning og Gitte Hornshøj.					frihed og folkestyre i de praktisk/musiske fag, evalueres løbende			hvor punktet uddybes

	Vores 9. klasse er også på talerækken, "Når unge reflekterer". De får alle ordet på et tidspunkt mellem kl. 16 og kl. 17….” Se uddybende beskrivelse af Code of Care Chair under overskriften ”Håndværk og design-billedkunst-samfundsfag 0-9 kl.” på bifrost.dk under fanen ’Selvevaluering’. **Se yderligere bifrost.dk** Se flere eksempler på formål, mål, opgaver og evaluering fra fag i Praktisk/musisk hovedområde, se fanen ’Selvevaluering’								
Kapitel 5.d **Frihed og folkestyre i skolens øvrige aktiviteter**	Frihed og folkestyre i skolens øvrige aktiviteter ses som de tiltag, hvor vi bryder skemaet op, og børnene indgår i nye sammenhænge og relationer. Dette kan ske i både det faglige og tværfaglige læringsområde samt internt på skolen eller i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere fx virksomheder eller andre institutioner. Et eksempel på dette er Code of Care Chair, se kap. 5.c Andre eksempler kunne fx være temadage på alle klassetrin med idræt, teater, billedkunst, musik, naturvidenskab, deltagelse i foredrag med Nadia Plesner og Yahya Hassan, kommunalvalg, Åben skole. Se uddybende beskrivelse af skolens aktiviteter på **bifrost.dk** under fanen ’Undervisning’ og ’Selvevaluering’ Se Facebook for Børneskolen Bifrost Se desuden kapitel 4.b **Se yderligere på bifrost.dk** : - ”Livø – formål” - ”Hvorfor morgensang?” - ”Pauser” - ”Hvad laver de på ældste trin?” - ”Undervisningsmiljøvurdering”	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens arbejde med frihed og folkestyre i skolens øvrige aktiviteter, evalueres løbende	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 5.e **Frihed og folkestyre i skolens kontakt med den enkelte elev og på klasseniveau**	Dette kapitel handler om skolens kontakt – vi skelner imidlertid mellem kontakt og relation. Vi ser det som en naturlig ting, at beskrivelsen skal omhandle ”Frihed og folkestyre i relation med den enkelte elev og på klasse-, trin- og skoleniveau”. Vi forbereder det enkelte barn til frihed og folkestyre gennem alle faser i et arbejdsforløb samt i forskellige typer af samtaler:	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens arbejde med frihed og	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Fx - Debat efter fremlæggelse - Dialog efter inspirationsfase, hvor børnene på yngste og mellem trin kan komme med forslag - Dialog på ældste trin i forbindelse med at skabe en fælles problemformulering - Medbestemmelse i undervisning mht. indhold og prioritering af opgaver gennem dialog med både det enkelte barn og klassen som helhed - Vejledning og aftaler i forbindelse med opgaver - Selvevaluering som børnene selv skriver efter et afsluttet arbejdsforløb - Forslag til morgensang - Involvering af ældste trin i forbindelse med temadage, hvor de får medansvar for projektledelse for en mindre gruppe børn set i forhold til aftalt indhold - Skole-hjemsamtaler - Idéråd med repræsentanter fra børn og voksne **Se i øvrigt:** Kapitel 5.a om frihed og folkestyre i undervisningen Kapitel 2, Elevernes udbytte af undervisning Kapitel 4, Elevens alsidige udvikling					folkestyre i relation (kontakt) med det enkelte barn og på klasseniveau, evalueres løbende.			
Kapitel 5.f Metoder til evaluering af frihed og folkestyre	Se nedenstående vurdering	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens evaluering af evalueringsmetoder af frihed og folkestyre foretages løbende i forhold til skolens	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

						samlede praksis			
Vurdering Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med frihed og folkestyre	**Formålet** med evaluering af skolens arbejde med frihed og folkestyre er at skabe og styrke de bedst mulige læringsmiljøer og udviklingsbetingelser. **Evalueringsmetoden** Via vores struktur understøttes dialog, medbestemmelse og medansvar. Det bliver således en integreret del af alle undervisningsforløb. Evaluering af skolens arbejde med frihed og folkestyre sker bl.a. gennem kvantitativ evaluering ved at ledelsens gennemser undervisningsplaner samt –materialer, notering/filmning (dokumenteret) af dialog, vejledning, fremlæggelser, evaluering mm. Disse evalueres også kvalitativt gennem præsentation samt dialog på både børne- og voksenniveau. Skolens halv-åbne fysiske undervisningsmiljø og helåbne psykiske arbejdsmiljø blandt børn og voksne giver rig mulighed for at observere og opleve hvordan frihed og folkestyre kommer til udtryk i dagligdagen. Tilgangen til læreprocesserne er 'her gør vi ikke fejl, her gør vi erfaringer'. Erfaringskobling og erkendelse er vejen frem til ny indsigt personligt, socialt, fagligt/tværfagligt og kulturelt. **Resultat** Skolens/lærerkollegiets arbejde med frihed og folkestyre kommer bl.a. til **kommer til udtryk** gennem sproget, håndtering af konkrete situationer, i samtaler, i øget viden og indsigt om sig selv og sin omverden, i argumenter for og forslag til handleplaner, iværksættelse af nye tiltag fx brobygning ind i skolen gennem et førskoleforløb, Bikuben, samt brobygning ud af skolen, på ældste trin, med øget fokus på studieparathed og at være aktiv samfundsborger. **Målsætning** Målet er at skabe og styrke de bedst mulige læringsmiljøer og udviklingsbetingelser for at den enkelte gennem selvindsigt kan bidrage til og i fællesskabet. **Handleplan** En levendegørelse af vores profil og struktur er afhængig af, at vi hele tiden nytolker og evaluerer, hvad vi gør. At vi gør, hvad vi siger, vi gør. Det er et voksen-ansvar. Denne forståelse og handling skaber rammerne for, at børnene netop kan øve sig i at agere i frihed og folkestyre. Og opleve de voksnes sprog og handling som rollemodeller.	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Kvalitets-evaluering af skolens arbejde med frihed og folkestyre vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	En særlig udfordring er således at få alle til at deltage konstruktivt i fx fælles dialoger og debatter. Aktivt bidrage til fællesskaber. På samtlige trin skal der fx i det tværfaglige arbejde være øget fokus på tydelighed og anvendelse af henholdsvis den humanistiske, naturfaglige samt praktisk/musiske metode og viden for at det enkelte barn kan skabe en mere nuanceret forståelse af virkeligheden og dermed får bedre grundlag for at bidrage til fællesskaber. For at øge det enkelte barns selvindsigt og mulighed at bidrage i fællesskabet har vi desuden fokus på ordvalg, lytte efter intension, indgå aftaler og evnen til at indgå gruppearbejde om et fælles problemfelt.					ændres noget			

10. klasse

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 6

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 6.a – 6.e 10. klasse

Kapitel 6.a – 6.e. 10. klasse	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet

Kapitel 6.a 10. klasse	Der er ingen 10. klasse på skolen	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-
Kapitel 6.b Fag ud over de obligato-riske	Se kap. 6.a	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-
Kapitel 6.c Selvvalgt opgave	Se kap. 6.a	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-
Kapitel 6.d Uddannelsesplan	Se kap. 6.a	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-
Kapitel 6.e Brobygning og praktik	Se kap. 6.a	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-
Vurdering – kap. 6 Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med 10. klasse	Se kap. 6.a	Mindst hvert 3. år	Nej	-	-	-	April 2026	April 2029	-

Specialundervisning

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 7

Kapitel 7.a – 7.e Specialundervisning

Kapitel 7.a – 7.e. Specialundervisning	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evaluering af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Børneskolen Bifrost Indledning:	På Bifrost skal børns udvikling og læring så vidt muligt finde sted i den **almene undervisning**. Den almene undervisning på Bifrost skal tilrettelægges, så der er plads til forskellighed, det forudsætter undervisningsdifferentiering, hvor der tages hensyn til det enkelte barns behov og forudsætninger. Den almene differentierede undervisning kan foregå på mange måder, herunder klasse-, hold- eller individuel undervisning med differentierede materialer. **Støtte-undervisning** er til børn, som har brug for støtte, i mindre end 9 timer ugentligt, for at indgå den almene differentierede undervisning. Der kan støttes op om aktiviteter i klasseundervisningen, på hold eller med særlig individuel undervisning med differentierede materialer. Dette gøres gennem tolærerordninger (lærer eller pædagoger), som både kan hjælpe det/de enkelte barn/børn og klassen som helhed. Støtte-undervisningen kan iværksættes for elever med faglige vanskeligheder andre former for vanskeligheder, herunder fx forskellige former for kognitive vanskeligheder. Formålet er at hjælpe barnet til at udnytte sit potentiale og blive så dygtigt, det kan. **Specialundervisning** er for børn med særlige undervisningsbehov, i mere end 9 timer ugentligt, og som derfor ikke kan opfyldes inden for rammerne af den almene undervisning. Vurderes det, at et barn har særlige behov i en grad, som kræver brug af specialundervisning inddrages PPR som sparringspartner mht. handleplaner samt ansøgning								

	af SPS-midler (Special Pædagogisk Støtte) hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Børne- og Undervisningsministeriet. Specialundervisningen (SPS) kan iværksættes for elever med faglige vanskeligheder samt for elever med psykiske, fysiske eller sensoriske funktionsvanskeligheder mv. Hvis specialundervisning er påkrævet, og det er muligt, foregår specialundervisningen i tilknytning til klassen. Der kan iværksættes specialundervisning i klassen, på hold eller med særlig individuel undervisning med differentierede materialer. Dette gøres gennem tolærerordning (lærer eller pædagoger) i tæt samarbejde med faglærere, forældre og barnet, for at understøtte barnets ønsker og behov og for at hjælpe det enkelte barn ift. klassen som helhed. Formålet er at hjælpe barnet til at udnytte sit potentiale og blive så dygtigt, det kan. Al undervisning indebærer både nogle generelle forhold og nogle specifikke personafhængige forhold. Se yderligere https://www.uvm.dk								
Kapitel 7.a Kvalifikationer/ kompetencer	-Specialundervisning forstår vi på Bifrost som særlig tilrettelagt undervisning på hold eller med individuel supplerende undervisning med differentierede materialer til børn med særlige udfordringer. Der skelnes mellem almen differentieret undervisning, støtte- og specialundervisning (SPS), se indledning til Kap.7. Børns faglige, sociale og personlige kompetencer støttes gennem en **specialundervisningskultur og -struktur**, som vægter: **A) at styrke lærerkollegiets kvalifikationer/kompetencer** gennem øget viden om bl.a. læsning, læringsstile, differentiering, viden og handleanvisninger om børn med særlige udfordringer i form af forskellige vanskeligheder eller diagnoser samt interne oplæg, gæstelærere og workshops i forbindelse med fællesmøder, fagudvalgsmøder og pædagogisk udviklingsarbejde. Vi har opkvalificeret hele lærerkollegiets viden om bl.a. Børn med overbliksvanskeligheder/ADHD, ordblindhed og ordblindetræning samt brug af IT/LST i undervisningen gennem foredrag, kursus m. workshop og samarbejde med firmaet: Ordblindetræning.dk Samtlige lærere har gennem uddannelse og praksiserfaring en bred og varieret viden om børns udvikling samt brug af undervisningsaktiviteter, som gennem løbende evaluering søges tilpasset de enkelte børn. Lærerne gør brug af observation, vurdering og justering for at støtte barnets læring ved differentierede undervisningsaktiviteter. Afhængig af udviklingsfokus kan det ske både i	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens evaluering af hvordan de nødvendige kvalifikationer/kompetencer i forhold til specialundervisning sikres, foretages løbende igennem	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	klasseundervisningen, på hold eller ved individuel supplerende undervisning og gennem inddragelse af andre lærere på trinnet. Der differentieres på arbejdsform, metoder og materialer samt på læringsmål og – indhold, bl.a. gennem anvendelse af udviklingsplaner. **B) at vejledeteamet har en bred viden** om børns mulige vanskeligheder og diagnoser samt hvad der kan støtte deres trivsel og udvikling. **C) at vejledernes/ressourcekoordinatorernes viden og færdigheder** holdes ajour gennem selvstudie, netværk og kurser. **D) at vejlederne gennem dialog med faglærerne søger at sikre deres viden og færdigheder** om alle børns udvikling samt tiltag i undervisningsdifferentiering. **E) at læsevejleder og pædagogisk vejleder samt lærere, som tester eller laver observation mm., har viden om observations-, evaluerings- og testværktøje**r. Disse holdes ajour gennem selvstudie, netværk og kurser og diverse portaler. **F)** at der i tværfaglige moduler kan **tildeles en ekstra lærer/ressourceperson** for at sikre ekstra støtte i undervisningen og specialvejledning. **G)** at **SPS-undervisningen**, som er jævnt fordelt over ugens dage og forskellige lektioner, **varetages af uddannede faglærere og pædagoger** – afhængig af tildelt fag og udviklingsfokus – **med viden om handleplaner og udviklingsfokus.** **H) at lærerne, som varetager SPS-undervisningen søger at indkredse relevante kvalifikationer og kompetencer** for at støtte barnets udvikling, individuelt og på klassen. **I) specifikke personafhængige forhold**, der skal indtænkes i et samarbejde og en udviklingsplan, afdækkes i de **indledende møder med familien**, så vi kan støtte barnet bedst muligt. Grundlaget for at kunne vurdere, om skolen har de nødvendige kompetencer til specialundervisning af bestemte børn, sker i **samarbejde mellem forældre, børnehave/tidligere skole, eksterne samarbejdspartnere fx PPR, psykolog, talelærer eller læge samt Bifrost.**					skole-året. Og i forbindelse med afslutning samt start af skoleår			
Kapitel 7.b Identifikation af elever	Identifikation af børn med særlige behov/udfordringer foregår ved skolestart samt løbende gennem skoleforløbet og gennem hele året og på flg. måde: **A) FØR start i førskolen, Bikuben pr. 1. april indhentes information fra forældrene og informationer fra børnehaverne** til Bifrost, hvor pædagogisk vejleder, inden	Ved ændring. Mindst	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af hvordan børn	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punk

	opstart i Bikuben har kontaktet alle børnehaver, mulige handleplaner tilsendes. Dette for at indhente viden/grundlag for at kunne vurdere, hvordan/om skolen kan tilbyde specialundervisning/ støtte af bestemte børn. Børn med særligt fokus følges tæt i førskolen, og der samarbejdes tæt med forældrene og evt. eksterne samarbejdspartnere, fx PPR, psykolog, talelærer eller rådgivere. Børnehaver kan løbende kontaktes, hvis der er yderligere spørgsmål. **B) ved indskrivning/ansøgning om optagelse forventer vi, at forældrene oplyser, om der har været særlige forhold omkring barnets udvikling**, som vi kan være opmærksomme på, så vi kan modtage og støtte barnet bedst muligt. Skolen kontakter forældrene/tidligere skole for mulige handleplaner eller udtalelser. Børn med særligt fokus følges tæt med udviklingsplaner og møder, i samarbejde med forældrene og evt. eksterne samarbejdspartnere. **C)** at **vejlederne, lærerne og pædagogerne** på baggrund af deres uddannelse, viden og praksiserfaring **løbende afdækker og vurderer de enkelte børns faglige/ tværfaglige, personlige og sociale udvikling** gennem evaluering, formativ og summativ. Dette gøres for at synliggøre forskellige former for udfordringer samt afvigelser eller stilstand fx talevanskeligheder, eller tegn på overbliksvanskeligheder, meget motorisk uro, ADHD mm. Dette gøres i hverdagen samt på planlagte møder. Dette gøres i samarbejde med forældre og evt. eksterne samarbejdspartnere. **D)** at **vejlederne, lærerne og pædagogerne** på baggrund af deres uddannelse, viden og praksiserfaring **løbende laver handleplan for undervisningsdifferentiering, hold- og supplerende undervisning samt handleplaner, altså mål for specialundervisningsforløb**, som kan understøtte de enkelte børns udvikling, afhængig af udfordring. Dette gøres i hverdagen samt på møder. Dette gøres i tæt samarbejde med forældre og evt. eksterne samarbejdspartnere. **E)** at **vejlederne, lærerne og pædagogerne** **i samarbejde med forældre og evt. eksterne samarbejdspartnere løbende evaluerer og justerer handleplaner og mål** for det enkelte barns specialundervisningsforløb. Dette gøres på møder. Der laves tæt opfølgning af udviklingen, jf. ny identifikation.	hvert 3. år				som har brug for specialundervisning identificeres, foretages løbende igennem skoleåret.			tet uddybes

	F) at **ledelsen og vejlederne altid informerer/informeres og involverer/involveres i identifikationsforløbet** vedr. nye eller nuværende børn. **G)** at **eksterne samarbejdspartnere** bl.a. PPR i form af psykolog eller talelærer samt rådgivere, læger mm **kan indgå i arbejdet vedr. identifikation af særlige behov/udfordringer og ressourcer** hos 'fokusbørn' bl.a. gennem information, observation, test samt samarbejds- eller netværksmøder med forældre og skolen personale. **H)** at **forældrene indgår i samarbejdet** vedr. identifikation af særlige behov/udfordringer og ressourcer hos eget barn bl.a. gennem information samt samarbejds- eller netværksmøder. Al dokumentation gemmes sikkert i arkiv, på Teams og i Klasseloggen. **Se yderligere bifrost.dk**								
Kapitel 7.c Organisering af specialundervisning	Specialundervisningskultur og -strukturen organiseres på flg. måde: **A) Overordnet fungerer et Ressourcecenter og et Vejlederteam, der har såvel ledelsesmæssig, faglig og pædagogisk indsigt og handlekraft.** Formålet er at have viden om alle områder/børn, som kræver særlige undervisning/forhold samt kunne giver sparring til klasselærere og faglærere. **B) Ressourcecenteret** (Skoleledelsen, pædagogisk vejleder og læsevejleder) **modtager eller opsøger viden om børn med særlige udfordringer**, i form af personlige, sociale eller faglige vanskeligheder. **Ressourcecenteret informerer lærerkollegiet/de berørte parter om deadlines og forhold** vedr. mulig ansøgning om tilskud til specialpædagogisk undervisning, SPS, som staten kan bevilge til elever med dokumenteret funktionsnedsættelse. Formålet er at søge at sikre, at disse børn kan gå i skole på lige fod med andre uden funktionsnedsættelse. Der holdes i foråret **opfølgningsmøder og laves indstillinger** om godkendelse hos PPR af SPS-støtte, hvis der skal søges tilskud til specialundervisning, specialpædagogisk eller personlig assistance i kommende skoleår. **C) skoleledelsen udstikker rammerne for specialundervisningsstrukturen**, herunder rammer for planlægning af fx to-lærerordning i fagfaglige og tværfaglige	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af hvordan specialundervisningen organiseres, foretages løbende igennem skoleåret. Og i forbindelse med afslutning samt	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	moduler, ekstra støttetimer eller pædagogisk medhjælp. Hvis der opstår behov for ændring i rammerne, involveres skolelederen i at finde løsninger. **D) skoleledelsen udfylder i samarbejde med ressourcecenteret og lærerteams rammerne for specialundervisning** på baggrund af behov hos nye/nuværende børn, lærernes tilbagemeldinger, undervisningsorganisering, formelle krav/lovgivning, økonomiske rammer, ambitioner og prioriteringer. Den samlede plan for organisering fx omfang af to-lærermoduler samt skemamæssig placering fremsendes til og kommenteres af lærerkollegiet før endelig beslutning. **E) ressourcecenter/vejlederteam er sammen med klasselærerne tovholder** for samtlige specialundervisningsaktiviteter og er således involveret i overordnet planlægning og registrering. Ressourcecenter/vejlederteam er således også involveret i overordnet opfølgning på udførelsen af handleplaner. **F) lærerne søger i både faglige og tværfaglige moduler at udøve inkluderende undervisning** vha. undervisningsdifferentiering og aktiviteter i det enkelte barns nærmeste udviklingszone (ZNU). For at sikre udvikling kan der i udvalgte moduler tildeles en ekstra ressourceperson til holdundervisning og supplerende undervisning. **G) Ressourcecenter/vejlederteam og PPR samarbejder med lærer og forældre om udarbejdelse af konkrete mål og handleanvisninger** for børn med særlige udfordringer i hhv. normalundervisning, hold og/eller supplerende undervisning. **H) Ressourcecenter/vejleder og lærerteam udarbejder i fællesskab *Plan for undervisningsaktiviteter* for børn med bevilliget SPS** med mål, handleanvisninger, aktiviteter og metoder: - Mål og handleanvisninger indskrives af ressourcecenter/vejleder - Aktiviteter og metoder indskrives periodevis af lærertrin omkring barnet. Planens aktiviteter og metoder justeres løbende af ressourcecenter/vejlederteam, PPR, lærere og forældre Der kan også udarbejdes *Udviklingsplan* med specifikke, afgrænsede fokus punkter. Al dokumentation gemmes på Teams og/eller Klasseloggen på lærer-intra. **I) Specialundervisningsforløb kan variere afhængig af periode og indhold**. Skoleåret er grundlæggende delt op i 3. perioder, hvor der laves plan for aktiviteter og undervisning. Indhold samt organisering evalueres løbende for at sikre optimal støtte/udbytte af specialundervisningen.				begyn-delse af skoleår			

	J) Løbende samt for hvert forløb/periode laves en evaluering/vurdering ift. målopfyldelse, med faglærer og forældrene. Evaluering/vurdering inddrages i planlægning af handleplan for kommende forløb i normalundervisningen, på hold eller i supplerende undervisning. **K) hertil kommer specielle forløb med eksterne samarbejdspartnere**, som både kan omfatte barn og forældre/familie, fx tale-hørelærer, fysioterapeut, ergoterapeut, socialrådgiver, psykologer mm. **Se yderligere bifrost.dk**								
Kapitel 7.d Handleplaner	Beskrivelse af hvordan skolen modtager/anvender handleplaner for nye og nuværende elever, der skal modtage/modtager specialundervisning: Se kapitel 7.b pkt. A, B, D, E Se kapitel 7.c pkt. A, B, D, E, G, H, J **Se yderligere bifrost.dk**	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af handleplaner for børn som modtager specialundervisning, foretages løbende igennem skoleåret.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 7.e Elevens behov	Beskrivelse af hvordan skolen sikrer, at den givne specialundervisning tilgodeser elevens behov: Se kapitel 7.b Se kapitel 7.c **Se yderligere bifrost.dk**	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af hvordan den givne specialundervisning tilgodeser barnets behov, foretages løbende igennem	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

						skole-året.			
Vurdering – kap. 7 Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med specialundervisning	**Beskriv** Udvidelse af ressourcecenter og vejlederteam samt fastlæggelse af fast mødestruktur, internt og eksternt, styrker indsigt i alle forhold, som kræver særlig indsats. Herunder øget samarbejde med alle involverede, iværksættelse af handleplaner, evaluering og opfølgning af resultater. Udvidelse af Vejlederteamet styrker indsigt i forsknings-teori/metoder og empiri. Se desuden Kapitel 7.c. pkt. A, B, D, E, G, H **- Evalueringsmetode** Ressourcecenteret/Vejlederteamet foretager en samlet kvalitetssikring og -evaluering af skolens arbejde med specialundervisning gennem kvalitativ og kvantitativ evaluering svarende til beskrivelse af skolens specialundervisningskultur- og struktur, som beskrevet her i kapitel 7. Ressourcecenteret, vejlederteamet og lærere foretager i samarbejde med forældre og evt. eksterne samarbejdspartnere en løbende samt samlet vurdering af specialundervisningsindsats og udbytte ift. mål for de enkelte børn. **- Resultat** Skolens arbejde med specialundervisning, i kap. 7 beskrevet som specialundervisningskultur- og struktur skal ses som resultatet af en løbende tilpasset procedure for at sikre optimale forhold for identifikation af elever samt iværksættelse og evaluering af en kvalitativ og målrettet specialundervisning. Dette kommer bl.a. til udtryk gennem bevidsthed om betydning af viden om og mødet med børn med særlige behov, håndtering af konkrete situationer, i indhentning af viden, i samtaler med de implicerede parter, i synliggørelse af planlægning, afvikling og evaluering af specialundervisningsaktiviteter, øget viden og mestring af strategier og redskaber, i argumenter for og forslag til handleplaner, iværksættelse af nye tiltag for at identificere eller minimere problemer og sikre udvikling i både det didaktiske, pædagogiske, psykologiske samt faglige felt. Overblik over planlægning og evaluering af skoleårets specialundervisning, mål- og aktiviteter omkring de enkelte børn fremgår i-oversigter på Teams og i klasseloggen. **- Målsætning**	Hvert år	Ja	April 2027	Skole-leder-en	Kvalitets-evaluering af skolens arbejde med specialundervisning vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Målet er løbende at øge alle ansattes bevidsthed, viden og færdigheder om teori og praksis inden for specialområdet. Målet er at kunne organisere en undervisning, som tilgodeser børn med særlige støttebehov i almenskolen, samt at påvirke deres læringskurve i positiv retning – inden for både personlige, sociale, kulturelle og faglige kompetencer. Formålet hermed er at skabe rum for, at hvert barn oplever sig selv som bidragsyder, og andre oplever barnet som en, der bidrager til fællesskabet. **- Handleplan** Kvalitetsevaluering vil foregå som opfølgning af de ansattes kvalifikationer/kompetencer, både ledelsesmæssigt, fagligt og pædagogik, i forhold til givne behov for organisering af og afvikling af specialundervisning. Kvalitetsevaluering vil også foregå som opfølgning af udbyttet af iværksatte aktiviteter ift. mål for de enkelte børn med særlige støttebehov. Handleplanen er, at der løbende evalueres på kvalifikationer/kompetencer ift. behov, og at der planlægges videntilegnelse gennem gæstelærer og kurser, interne og eksterne foredrag om diagnoser og mulige redskaber i specialundervisning. Dette gøres løbende bl.a. gennem det årlige pædagogiske udviklingsarbejde, dagsorden på fællesmøder, trinmøder, forældremøder, mødet mellem lærer og børn i klasserummet samt gennem medarbejdersamtaler.							

Dansk som andetsprog

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 8

Kapitel 8.a – 8.e Dansk som andetsprog

Kapitel 8.a – 8.e Dansk som andet-sprog	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalue-res?	Punktet evalue-res pt. (Ja / Nej)	Dead-line for evalue-ring af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / ini-tial)	Status på evaluerin-gen	Evaluerin-gen af punktet er gen-nemført, og resul-tatet er lagt på skolens hjemme-side (dato)	Punktet evalue-res næ-ste gang (dato)	An det
Børneskolen Bifrost Indledning	På Bifrost har vi pt ikke elever, som ved optagelse på skolen ikke har sproglige for-udsætninger i dansk til at kunne deltage i klassens undervisning med rimeligt læ-ringsudbytte. Vi har derfor i begrænset omfang fag målrettet tosprogede elever. Vi varetager ikke ***Dansk som andetsprog – basis,*** som gives i modtageklasse, på særlige hold eller som individuel undervisning. Vi kan varetage dele af ***Dansk som andetsprog – supplerende,*** som kan gives i den almene differentierede undervisning, på særlige hold eller som individuel under-visning Vi varetager ikke valgfaget ***Almindelige indvandrersprog,*** som kan tilbydes/vælges i udskolingen (7.-9.kl) Vi varetager ikke **Modersmålsundervisning**, som tilbydes tosprogede børn fra EU, Færøerne og Grønland* * "*Danmark forpligtet til at give modersmålsundervisning til tosprogede børn fra EU/EEA-landene, såvel som til elever fra Færøerne og Grønland."* Se mere herom på: https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/to-sprogede/fag-maalrettet-tosprogede-elever Børns udvikling og læring skal så vidt muligt finde sted i den almene undervisning. Den almene undervisning på Bifrost skal tilrettelægges, så der er plads til forskel-lighed – herunder dansk som andetsprog eller flersprogede børn – det forudsæt-ter undervisningsdifferentiering, hvor der tages hensyn til det enkelte barns behov og forudsætninger.								

	Al undervisning af børn med dansk som andetsprog eller flersprogede børn indebærer både nogle generelle forhold og nogle specifikke personafhængige forhold.								
Kapitel 8.a Nødvendige kompetencer	Grundlaget for at kunne vurdere, om skolen har de nødvendige kompetencer for at kunne tilbyde sprogundervisning af bestemte børn, ske **i samarbejde mellem forældre, børnehave/tidligere skole og Bifrost.** I mødet med børn med dansk som andetsprog eller flersprogede børn søges det at sikre deres faglige, sociale og personlige kompetencer gennem en **undervisningskultur og -struktur**, som vægter: **A) at styrke lærerkollegiets kvalifikationer/kompetencer** gennem øget viden om bl.a. skriftsprogsundervisning og -tilegnelse for børn med dansk som andetsprog/flersprogede børn gennem praksiserfaring, kurser og oplæg. Samtlige lærere og i særdeles dansklærerne har gennem uddannelse og praksiserfaring en bred og varieret viden om børns skriftsproglige udvikling samt brug af undervisningsaktiviteter, som gennem løbende evaluering søges tilpasset de enkelte børn. Lærerne gør brug af observation, vurdering og justering for at støtte barnets sproglige læring ved differentierede undervisningsaktiviteter. Afhængig af udviklingsfokus kan det ske både individuelt, gruppevis på klassen og gennem inddragelse af andre lærere på trinnet. Der differentieres på arbejdsform, metoder og materialer samt på læringsmål og – indhold. **B)** at **læsevejlederen og lærerne, som skal arbejde med barnet**, har viden og erfaring med dansk sprogtilegnelse, ift. indlæring hos flersprogede børn. Dette holdes ajour gennem selvstudie, netværk og kurser. **C)** at **læsevejlederen gennem dialog med dansk- og faglærerne** søger at sikre deres viden og færdigheder om sprogtilegnelse og læseudviklingen hos børn med dansk som andetsprog/flersprogede børn **D)** at **der i udvalgte moduler kan tildeles en ekstra lærer/ressourceperson**, men viden og færdigheder om sprogtilegnelse, for at sikre ekstra støtte ift. sprogtilegnelsen. **E) specifikke sproglige og personafhængige forhold**, der skal indtænkes ved opstart og/eller i et samarbejde med barnet, afdækkes i de **indledende møder med familien**, så vi kan modtage og støtte barnet bedst muligt.	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens evaluering af hvordan skolen sikrer, at den har de nødvendige kompetencer i forhold til undervisningen i dansk som andetsprog foretages ved indskrivning af børn med dansk som andetsprog.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

Kapitel 8.b Identifikation af elever	Grundlaget for at kunne vurdere, om skolen skal/kan tilbyde undervisning, i dansk som andetsprog, af bestemte børn, sker i samarbejde mellem forældre, børnehave/tidligere skole og Bifrost. Identifikation af børn med behov for undervisning i dansk som andetsprog foregår ved opstart på skolen samt løbende gennem skoleforløbet på følgende måde: **A)FØR start i førskolen, Bikuben pr. 1. april indhentes information fra forældrene og informationer fra børnehaven** til Bifrost, hvor pædagogisk vejleder har kontakt til alle børnehaver. Dette for at indhente viden/grundlag om sproglig udvikling for kunne vurdere hvordan/om skolen kan tilbyde sprogundervisning til barnet. **B) Ved indskrivning/ansøgning om optagelse forventer vi, at forældrene oplyser, om der er særlige sproglige forhold** omkring barnet, som vi kan være opmærksomme på. **C) at læsevejleder og lærerne på baggrund af deres uddannelse, viden og praksiserfaring løbende afdækker og vurderer** det enkelte barns sproglige udvikling gennem løbende evaluering, formativ og summativ. **D) at læsevejlederen og lærerne løbende laver, evaluerer og justerer handleplaner for sproglig udvikling** Forældrene informeres altid og udvikling og tiltag. Se yderligere **bifrost.dk**	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens evaluering af hvordan børn med dansk som andetsprog identificeres, foretages ved indskrivning og herefter løbende i forhold til det enkelte barns behov.	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 8.c Organisering af undervisningen i dansk som andetsprog	Undervisningskultur- og struktur for børn med behov for undervisning i dansk som andetsprog foregår på flg. måde: Der søges at tilgodese den sproglige udvikling i en almen differentieret undervisning, hvor der i visse moduler kan tilbydes ekstra ressourcer/undervisning som støtte til sproglig indlæring. Se Kapitel 8.a***. Nødvendige kompetencer*** Som nævnt kan der ud over differentieret almen undervisning, undervises individuelt eller oprettes sproggrupper, som sikrer stimulering af tosprogede/flersprogede børn. I disse grupper kan danske børn med sproglige vanskeligheder også inddrages. De kan fx inddrages i aktiviteter og daglige gøremål, hvor der er fokus på at sætte ord på vores og barnets handlinger og følelser samt på de mange	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skolelederen	Skolens evaluering af hvordan skolen organisere sin undervisning i dansk som andetsprog, foretages ved	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	begreber, som indgår i dagligdagen. Dertil kommer fokus på/indsats omkring lege, spil o.l., som de jævnaldrende er optaget af. Der henvises desuden til beskrivelse af Kapitel 7.c ***Organisering af specialundervisning***, dog med et sprogligt fokus. I de fleste punkter vil der skulle læses *læsevejleder*, hvor der står anført *vejlederteam.* Se Kapitel 7.c. pkt. A, B (se bort fra omtale af SPS), C, D, E, F, G, I, J. For familier med tosprogede/flersprogede børn med vil vi søge at gøre en ekstra indsats for at danne relation til og være i dialog med forældrene og beskrive skolens og barnets opgaver og kultur, så forældrene får en tryghed og forståelse for Bifrost og dansk kultur. **Se yderligere bifrost.dk**					indskrivning og løbende igennem skoleåret. Og i forbindelse med afslutning samt start af skoleår			
Kapitel 8.d Elevens behov	Beskrivelse af hvordan skolen sikrer, at den givne undervisning af børn med dansk som andetsprog tilgodeser elevens behov: Se kapitel 8.b Identifikation af elever Se kapitel 8.c Organisering af undervisning	Ved ændring. Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af, hvordan den givne sprogstimulering tilgodeser barnets behov, foretages løbende igennem skoleåret	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes
Kapitel 8.e Elevens udbytte	Beskrivelse af hvordan skolen sikrer elevens udbytte af den givne undervisning af børn med dansk som andet sprog Se kapitel 8.d Elevens behov	Ved ændring. Minds	Ja	April 2029	Skoleleder-en	Skolens evaluering af barnets	April 2026	April 2029	Se bifrost.dk

Hvorfor er dette spørgsmål ikke med under specialundervisning?		t hvert 3. år				udbytte af den givne sprogstimulering, foretages løbende igennem skoleåret.			hvor punktet uddybes
Vurdering – kap. 8 Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med dansk som andetsprog	Kvalitetsvurderingen af skolens arbejde med dansk som andetsprog, arbejdet med flersprogede børn, herunder også børn med sproglige udfordringer: **- Evalueringsmetode** Ledelsen/Ressourcecenteret/Vejlederteamet (læsevejleder) foretager en samlet kvalitetssikring og –evaluering af skolens arbejde supplerende undervisning af børn med dansk som andetsprog samt flersprogede børn gennem kvalitativ og kvantitativ evaluering svarende til beskrivelse af skolens arbejde med dansk som andetsprog, som beskrevet her i kapital 8. Ressourcecenteret, vejlederteam (læsevejleder) og lærerne foretager i samarbejde med forældre en løbende samt samlet vurdering af sprogundervisningsindsats og udbytte ift. mål for de enkelte børn. **- Resultat** Skolens arbejde med undervisning i dansk som andet sprog, som beskrevet i kap. 8, skal ses som resultatet af en løbende tilpasset procedure for at sikre optimale forhold for identifikation af elever og iværksættelse og evaluering af en kvalitativ og målrettet sproglig undervisning for flersprogede børn. Dette kommer bl.a. til udtryk gennem bevidsthed om betydningen af viden om og mødet med børn med svage sproglige kompetencer/sproglige udfordringer/, indhentning af viden, i samtaler med de implicerede parter, planlægning af undervisningsdifferentiering, afvikling og evaluering af støtte og særlige sprogtilbud og sikre faglig udvikling. Overblik over planlægning og evaluering af skoleårets arbejde med undervisning i dansk som andetsprog, mål og aktiviteter omkring de enkelte børn fremgår i oversigter på Teams og i klasseloggen. **- Målsætning**	Hvert år.	Ja	April 2027	Skolelederen	Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med dansk som andetsprog vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Målet er løbende at øge alle ansattes bevidsthed, viden og færdigheder om teori og praksis inden for arbejdet med undervisning af flersprogede børn. Målet er at kunne organisere en undervisning, som tilgodeser børn med særlige støttebehov og undervisning i sproglige forhold i almenskolen, samt at påvirke deres læringskurve i positiv retning – inden for både personlige, sociale, kulturelle og faglige/sproglige kompetencer. Formålet hermed er at skabe rum for, at hvert barn oplever sig selv som bidragsyder, og andre oplever barnet som en, der bidrager til fællesskabet. **- Handleplan** Kvalitetsevaluering vil foregå som opfølgning af de ansattes kvalifikationer/kompetencer, både ledelsesmæssigt, fagligt og pædagogisk, i forhold til givne behov for organisering af og afvikling af undervisning i dansk for tosprogede/flersprogede børn. Kvalitetsevaluering vil også foregå som en opfølgning af udbyttet af iværksatte aktiviteter ift. mål for sproglig udvikling for de enkelte børn med særlige behov. Handleplanen er, at der løbende evalueres på kvalifikationer/kompetencer ift. behov, og at der planlægges videntilegnelse gennem interne og eksterne oplæg og kurser som målrettes behov. Dette gøres bl.a. gennem det årlige pædagogiske udviklingsarbejde, dagsorden på fællesmøder, trinmøder, forældremøder, mødet mellem lærer og børn i klasserummet samt gennem medarbejdersamtaler.							

Elevens videre forløb i uddannelsessystemet

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 9

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 9.a – 9.c Elevens videre forløb i uddannelsessystemet

Kapitel 9.a – 9.c Elevens videre forløb i uddannelsesforløb	Indhold Skolens praksis her og nu OBS: UPV bliver afskaffet skoleåret 2024-25	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 9.a Skolens uddannelses-vejledning	Uddannelsesvejledning varetages af UU fra Herning Kommune samt inddrages i undervisningen, når det er relevant af såvel klasselærer som faglærere, herunder også vores interne UU-medarbejder. Se http://www.uu-herning.dk/ Vi har taget initiativ til at støtte yderligere op omkring de unges kommende uddannelse ved at oprettet en intern UU-funktion. Vi ønsker	Mindst hvert 3. år	Ja	April 2029	skolelederen	Lovgivningsmæssigt og praktisk sker der vældig meget på	April 2026	April 2029	Opmærksomhed på udviklingen af UU-tilbud og

	dermed at sikre bedst mulig information og kommunikation mellem UU og de unge, forældre, Bifrost og kommende uddannelser. **Uddannelsesparathed, UPV** På ug.dk kan ses, hvad det vil sige at være uddannelsesparat. Vurderingen skal af barnets lærere, ledelse og kommunens UU-vejleder foretages midt i 8. klasse – og revurderes løbende i såvel 8. som 9. klasse. Bifrost følger gældende lovgivning mht. informationstider og -kanaler. Der sker mange ændringer og justeringer i disse år. Forældre og børn informeres skriftligt undervejs. På Bifrost hjælper såvel intern som ekstern UU-vejleder og skoleleder klasselærerne på ældste trin i, hvordan vejledningen skal foregå. **Forældremøde i aug.-sept.** Proceduren formelt og på Bifrost er et punkt på dagsordenen på første forældremøde efter sommerferien på ældste trin. Her udleveres også et internt udarbejdet dokument, forældre og barn sammen skal tale om og tage stilling til. Dokumentet er 'konfirmeret' af kommunens UU-vejleder. Formålet er at både barn og forældre informeres og tager stilling til elevens ungdomsuddannelsesønsker på oplyst grundlag – og i god tid. Se nedenfor: **Internt dokument om UPV** Dokumentet redegør for - Ungdomsuddannelser - Faglige forudsætninger - Personlige forudsætninger - Sociale forudsætninger - Praksisfaglige forudsætninger Vinklerne uddybes nedenfor: **Ungdomsuddannelser**, der findes: -3-årig gymnasial uddannelse - 2-årig HF - Erhvervsuddannelse EUD/EUX **Faglige forudsætninger** til de forskellige ungdomsuddannelser: Aktuelle krav, se ug.dk				dette område i disse år. I løbet af de sidste 5-6 år er der hvert eneste år mindst en gang foretaget større tilpasninger i forhold til de officielle udmeldinger. Vores indsats sker i tæt og konstruktivt samarbejde med kommunens UU-vejleder.			indsigt i mulighe-der.

-3-årig gymnasial uddannelse/minimum en god præstation i alle fag
- 2-årig HF/ minimum en jævn god præstation i samtlige fag
- Erhvervsuddannelse minimum en jævn god præstation i samtlige fag i 8. klasse OG en tilstrækkelig god præstation i 9. klasse i både dansk og matematik

De personlige forudsætninger:
- Motivation
- Selvstændighed
- Ansvarlighed
- Mødestabilitet
- Parathed til det forestående valg af ungdomsuddannelse

De sociale forudsætninger:
- Samarbejdsevne
- Respekt
- Tolerance

De praksisfaglige forudsætninger:
- Praktiske færdigheder og kreativitet
- Arbejdskendskab
- Arbejdspladsfærdigheder og virketrang
- Værkstedsfærdigheder
- Færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed
- Færdigheder i at kunne anvende teorier i praksis

Aflevering af dokumentet - samtalepapir
Forældre og barn anvender dokumentet som afsæt i at tale om, hvad barnet kunne have lyst til efter Bifrost. Det lægger også op til en samtale om, hvad det kræver, og hvilke forudsætninger barnet har for at forfølge sit ønske, herunder også om der skal arbejdes ekstra på nogle parametre. Dokumentet udfyldes og afleveres til klasselæreren senest 1. oktober. Det giver klasselæreren mulighed for at inddrage familiens egne betragtninger/ønsker i forberedelsen til skole/hjem-samtalen i oktober-november. Rammen for skole/hjemsamtalerne er en udarbejdet GROW-model, som både børn og lærere udfylder. Denne model har integreret vinklerne fra UPV. Dvs. at faglige, personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger er en naturlig del af samtalen fra 6. klasse.

Kommunens UU-vejledning
Vores UU-vejleder kommer regelmæssig i 7.-8.-9. klasse. Der er udarbejdet et årshjul, som sendes til forældrene/børnene. Og lærerne.
Vejledningen indebærer bl.a. samtaler med lærerne, klassen, grupper, individuelle samtaler, øvelser på skolen/hjemme.
Der inviteres til fælles kommunal ungdomsuddannelsesmesse/uddannelsesdag. Og en erhvervskarrieremesse.
Erhvervsskolerne afholder Skoleskills.
Der arrangeres brobygning og special praktik.
Dertil kommer at vi på Bifrost altid har et emne, hvor alle i 9. klasse skal i praktik og skrive/formidle en praktikrapport for 8. klasse. Se nedenfor.

UPV – information til forældre/børn
I begyndelsen af december foretages en helhedsvurdering af, om barnet er uddannelsesparathed til hhv. EUD/EUX, HF og de 3-årige gymnasiale uddannelser. Vurderingen med begrundelse foretages af barnets lærere, ledelse og UU-vejleder.
Vurderingen sendes på intra omkring jul til hver familie i 8. klasse.

Hvis ikke-UPV til alle ungdomsuddannelser
Efter vurderingen skal barnet i skolen fortælle, om han/hun ønsker en 3-årig gymnasial uddannelse, en hf-eksamen eller en erhvervsuddannelse efter 9. eller evt.10. klasse.
Det er ikke meningen, at barnet allerede nu skal vælge mellem konkrete gymnasiale uddannelser eller erhvervsuddannelser. Det er kun typen af ungdomsuddannelse, familien skal overveje.
Rent praktisk afleverer barnet et vedhæftet UPV-tillæg til klasselæreren, udfyldt og underskrevet – senest midt januar.

Næste skridt
Hvis barnets ønske også er 'grønt' i UPV'n afsluttes processen her.
Hvis barnets ønske er 'rødt', betyder det, at der er nogle forhold, hvor der skal gøres en ekstra indsats, så barnet kan blive parat. Helt konkret holdes et møde, hvor barn, forældre, UU-vejleder, klasselærer og skoleleder deltager. På mødet laves en plan om, hvad
- skolen kan gøre
- forældre kan gøre
- UU-vejlederen kan gøre
- barnet skal kan og skal gøre.

Og hvornår der er opfølgningsmøde.

For ikke-UPV-børn igangsættes processen således i januar. Og den fortsætter til de enten går ud af 9. klasse eller kan erklæres parate til deres ønskede ungdomsuddannelse. Dvs. at ikke-UPV-børn i 8. klasse undervejs vurderes, om indsats har rykket sig eller om der skal foretages justeringer. Der kan enten gives besked til forældre/barn på fysisk møde eller via intra.

FOR ALLE
Brobygning og praktik
På ældste 2, dvs. 8. og 9. klasse, har vi hvert år et emne, der har fokus på uddannelsesvej og erhvervsliv.

De unge mennesker i 9. klasse skal udarbejde en **praktiksynopsis**, der bl.a. skal formidles for 8. klasse

Forud for praktikken undersøges virksomheden. I løbet af praktikken undersøges og interviews 'kolleger' med henblik på at få nedenstående spørgsmål belyst:
- Hvilken branche/fag?
- Hvilken uddannelse har denne faggruppe?
- Hvilke opgaver forventer du at blive involveret i?
- Hvilken virksomhed – historie, tilblivelse?
- Hvordan er organisationen struktureret? Hvordan er hierarki i virksomheden
- Hvor mange ansatte?
- Hvilke faggrupper er virksomheden arbejdsplads for?
- Hvor og hvordan er der tværfaglighed i virksomheden?
- Hvem samarbejder med hvem?
- Hvordan skiller virksomheden sig ud fra andre lignende virksomheder? – logo/reklame – hvad er signalværdien og hvordan kommer den til udtryk
- Beskriv med eksempler stemning og arbejdsmiljøet

- Interview af tre forskellige faggrupper:
- Hvad er din profession?
- Hvilken uddannelse har du?
- Hvordan er din jobbeskrivelse/arbejdsopgaver/arbejdstider?
- Hvilke muligheder er der for at efteruddanne dig?

Praktik-vurdering
- Hvad bestod din praktik af?

	- Hvilke opgaver og processer blev du involveret i? Hvordan vurderer du din praktik i forhold til: -Opgaver – ansvar, introduktion og opfølgning - Involvering - Indsigt i virksomheden - Hvordan kunne din uddannelsesvej være for at kunne bestride jobbet - Hvilke og fag? - Hvordan kommer Tværfaglighed til udtryk? Spørgsmål til debat, der indkredses og formuleres et spørgsmål i forlængelse af den nye erfaring og indsigt. **Fremlæggelse** Formidlingen af erfaringer og indsigt samt spørgsmål fra/i forlængelse af praktikken sker for både 8. og 9. klasse. Det søges at få eksterne personer med til fremlæggelsen, det kan være personer fra erhvervsliv, fagforening, jobcenter, UU-vejleder, studieansvarlige på ungdomsuddannelserne, politikere, bestyrelsen osv. til at overvære dette og deltage i debatter. Dette forløb ses også som en del af den alsidige udvikling både som person og som medborger. **Oplæg ved tidligere kammerater** Vi forsøger at invitere tidligere Bifrost-kammerater til at komme og fortælle om overgangen fra Bifrost til de forskellige ungdomsuddannelser. Samt fortælle om, hvordan det er at gå på den pågældende ungdomsuddannelse. Oplæggene kan være for 7.8.9. klasse.								
Kapitel 9.b Evaluering af uddannelsesvejledning	Se kap. 9.a	Mindst hvert 3. år		April 2029	Skoleleder-en	--	April 2026	April 2029	
Kapitel 9.c Overgang til ungdomsuddannelser	Når skolegangen på Bifrost afsluttes overgår de unge mennesker til en bred vifte af andre uddannelsesinstitutioner. Gennem årene har de startet på fx: 10. klasse på folkeskoler, friskoler eller efterskoler, udvekslingsstudenter/Highschool til fx USA, Mexico og Irland, opstart på STX, HTX, HHX, erhvervsskoler.	Mindst hvert 3. år		April 2029	Skoleleder-en	--	April 2026	April 2029	

	Når vi ser på tendensen, er beslutningen om 'livet efter Bifrost 9. klasse' cirka, at ¼ fortsætter direkte på ungdomsuddannelse (primært STX), 1/3 er i 10. klasse på efterskole, 1/3 på 10. klasse her i byen. Det varierer fra år til år, hvor mange der rejser til udlandet i 10. klasse – det kan være fra 0 personer til 3 personer. Vi oplever en stigende tendens til, at eleverne tager på efterskole efter 8. klasse. Typisk tager 3-4 børn 9. klasse på en efterskole. Statistik: De enkelte skoler efter klassetrin, herkomst, køn mht. tilgang, bestand og fuldførelse. www.statistikbanken.dk/inst01 Overgang til videre uddannelse efter grundskolen, efter afgangsårgang og –klasse, uddannelsesstatus og –niveau mv. www.statistikbanken.dk/afgang11 Forsat uddannelse efter grundskolen http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2013/NR411_1.pdf Ungdomsuddannelse og grundskolebaggrund http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2013/NR280.pdf								
Vurdering – kap. 9 Kvalitetsevaluering af skolens arbejde med elevens videre forløb i uddannelses-systemet	Kvalitetsvurdering af skolens arbejde med elevens videre forløb i uddannelsessystemet – der er særligt fokus på vejen hen til elevens videre forløb. **Evalueringsmetode** Intern og ekstern UU-vejleder, klasselærere for 8. og 9. klasse samt skoleleder evaluerer løbende vores UU-tilbud, proces og resultat – og med dette afsæt justeres vores tilbud. Klasselærerne evaluerer vores mål/indsats/ resultat i forbindelse med ikke-UPV-handleplaner, når der afholdes såvel ordinære som ekstra skole-hjem-samtaler. Dette sker også på ikke-UPV-møder med kommunens UU-vejleder, klasselærere, forældre, barn og skoleleder.	Hvert år	Ja	April 2027	Skole-leder-en	Kvalitets-evalue-ring af skolens arbejde med børn-enes vi-dere for-løb i ud-dannel-sessyste-met vur-deres lø-bende sammen	April 2026	April 2027	Se bif-rost.dk hvor punktet uddybes

	Ledelsen foretager sammen med interne involverede parter og TR vurdering af om tildelte ressourcer står mål med såvel forventede som reelt anvendte. Dvs. en kvalitativ evaluering fra flere vinkler. **Resultat** Vores UU-vejledning bliver en del af hele skolesamarbejdet og ikke kun en afgrænset del. At årets klasselærere i 7.-8.-9. klasse inddrages og klædes på til UU-vejledning betyder, at flere lærere har indblik i, hvad det indebærer og dermed kan anvende det i relevante situationer i den øvrige undervisning – også på andre klassetrin. Involvering af forældre i dialogen med deres barn fx via det interne forberedelsesdokument, der udleveres efter sommerferien og afleveres inden 1.10. og indgår i skole-hjem-samtaler medvirker til, at der hele vejen rundt om barnet er aktive voksne, der kan hjælpe barnet med at 'finde ud af, hvad jeg gerne vil'. **Målsætning** Målet er fra år til år at klæde de aktuelle klasselærere på til at kunne varetage en vis UU-vejledning samt fastholde et helhedsbillede af UU-vejledning via vores interne faste UU-vejleder og fast involvering af skolelederen. Målet er at samarbejdet mellem kommunens UU-vejleder og Bifrost har så højt informationsniveau som muligt og foregår i en konstruktiv atmosfære. Formålet hermed er at skabe rum for, at hver barn oplever sig selv som hovedperson i nutid/fremtid. Og at alle har drømme, og at en konsekvent indsats 'rundt om og af barnet' kan udvide muligheder. UU-vejledningen skal netop ses i sammenhæng med den generelle skolegang, der handler om at påvirke børnenes læringskurve i positiv retning – inden for både personlige, sociale, kulturelle og faglige kompetencer. **Handleplan** Handleplanen udarbejdes i forlængelse af såvel ny lovgivning som evaluering af involverede parter samt nye idéer til, hvordan UU-vejledningen				med kommunens UU-vejleder, jf. nye bekendtgørelser, erfaringer og idéer til at styrke elevernes parathed til ungdomsuddannelser			

	kan foregå. Det er en proces, der foregår hen over skoleåret – typisk i forlængelse af konkrete situationer og erfaringer. Handleplanen laves primært i samarbejde mellem kommunens UU-vejleder og skolelederen. Skolelederen guider klasselærerne i forhold til ændringer og UPV-møder/indsats. Der er altid en særlig opmærksomhed overfor familier, hvor barnet ikke erklæres parat til den ønskede ungdomsuddannelse. De individuelle handleplaner, der udarbejdes, skal ses i et helhedsbillede. Via Relationsnetværket er vores 2. klasse i praktik på et Hotel i Herning to gange om året. Herigennem lærer de om de mange forskellige funktioner, der findes på et Hotel, hvor vi normalt kommer for at sove og spise. Det er et eksempel på, at erhvervsvejledning er en del af hele skoleforløbet.								

Skolelederens kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af undervisningen

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 10

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 10.a – 10.d Skolelederens kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af undervisningen

Kapitel 10.a – 10.d Skolelederens kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af undervisningen	Indhold Skolens praksis her og nu	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 10.a Skolelederens plan for kvalitetssikring af undervisningen	Kvalitetssikring af undervisning handler om at have det bedst mulige voksen-hold til at realisere værdigrundlaget og læringssynet. Det indebærer fx lærer-uddannede lærere, der underviser i deres linjefag, jf. vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner. De skal være nysgerrige efter at videreuddanne sig fagligt og pædagogisk. At de er gode	Løbende – minimum hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Konstant fokus og indsatsområde dvs.	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	formidlere. Evnen til at have en anerkendende og inspirerende tilgang vægtes. Herunder evnen til at skabe sunde relationer og udføre god klasseledelse. Og lærere, der har lyst og vilje til at udfordre vores værdigrundlag og læringssyn, sig selv og hinanden. En del af kvalitetssikringen er alles forståelse af værdigrundlaget for Bifrost samt læringssynet. Og tolkning af det og evaluering af forholdet mellem teori og praksis, mellem intension og resultat. Hovedansvaret for, at medarbejdernes involvering er skolelederen. Skolelederen har ubetinget tillid til medarbejderne og deres intension om at bidrage til at skabe den bedst mulige skole. Tillid er således grundkernen i kvalitetssikring af undervisning og samvær på Bifrost. Konkret lægger værdibaserede dagsordener til trin- og fællesmøder også op til at sikre øget bevidsthed om vores særlige profil og bidrag til debatter om, hvilken ramme og retning der gælder for undervisningen og skabelse af en helhedslinje fra yngste, via mellemtrin til ældste og udskolingen, kaldet Ældste 2 – herunder også SFO. Og samarbejde med pedel og økonomi/administration. Vi arbejder alle i samme retning. Mindst to gange om året har vi et fællesmøde for samtlige medarbejdere. Her er det muligt både at drøfte værdier – og ikke mindst værdier omsat til praksis, så børnene oplever, at der er nogle rammer, vi voksne er enige om. Det er ikke personafhængigt, hvordan en voksen reagerer på forespørgsel/opførsel. Til alle undervisningsforløb formulerer lærerne undervisningsplaner. Se bl.a. kap. 3a. Disse skal bl.a. lægges på intra, så også forældrene kan orientere sig om undervisningens kvalitet. Disse offentliggørelser giver også mulighed for kollegial sparring og inspiration. Skolelederen kan således også til enhver tid orientere sig om lærernes prioriteringer. Der foretages stikprøver. Det er en del af skolens kultur at eksempler på evaluering af såvel opgaver, dele af forløb, helt tema eller emne kan deles med resten af lærerkollegiet. I denne videndeling og debat fremgår også hvilken kvalitet, der er ønsket og oplevet – og hvilke prioriteringer, der fremad skal ske både for				SKOLE-LEDELSE			

	enkelte børn, klassevis, trinvis og set i forhold til helhedslinjen. Teori og praksis. Organiseringen af lærerne i trin-team sikrer også, at der er flere voksne til at se både nogen og noget. Og qua deres medansvar for kvalitet i samvær og undervisning/læring på trinnet bringes iagttagelser og tænkning ind i det ugentlige samarbejdsmøde. På hvert trin er udpeget en trinkoordinator, der er bindeled mellem ledelse og trinnet – og modsat kan kontaktes mht. trinvinkler. Team-samarbejdet og fælles forberedelse, hvor kollegerne også involveres, er også en del af den formelle kvalitetssikring. Der er udover Egentid til forberedelse og efterbehandling afsat to ugentlige timer til disse trinmøder samt 25 timer i ugen før skolestart, så formel arbejdstid også understøtter ønsket om samarbejde. Arbejdets formål og mål er altså meget synlig. Både i forberedelse, gennemførelse og evaluering. Prioritering af 30 timer til fælles pædagogisk udviklingsarbejde i lærergruppen – udover kurser og uddannelser – er også medvirkende til kvalitetssikring af undervisningen. De fysiske rammer understøtter denne åbenhed. De fysiske rammer består fx af lokaler, hvor der ikke er døre i den brede døråbning. Og af vinduer ud til fællesarealer. Dette gør det muligt at mærke stemningen, overvære gennemgange og debatter samt selvstændigt arbejde fra 0. klasse til 9. klasse. Alle børn og voksne er således meget synlige i deres skolearbejde. Inddragelse af medarbejdere sker også ved, at der er nedsat adskillige udvalg, hvis formål er at løse en konkret opgave. Det kan være motionsdag, skakdag, billedkunstens dag, temadage for 0.-9. klasse fx spil til fag og digitale løsninger og dannelse. Det er også optakts-tema-dage til den årlige Livø-tur på tre dage for 0.-9. klasse. De voksnes juleskulespil for børnene. Der er to større udvalg, som hhv. arbejder med dette og det kommende års pædagogiske udviklingsarbejde og hhv. overordnet research på skoleårets første emne, som altid er et fællesemne på tværs af alle klasser og skole/SFO.							

	Disse særlige Bifrost-tema-dage er med til at styrke medarbejdernes fælles forståelse for såvel skolens profil som hvordan samarbejdes, hvordan skabes relationer, hvordan sker vejledning med andre børn og konstellationer en til hverdag – hvilket igen er en slags mesterlære og anden tilgang til viden- og færdighedsdeling og dermed kvalitetssikring. Det er også med til at give børnene erfaring i at arbejde på tværs af alder/klasser og dermed styrke deres kendskab til hinanden - og ad den vej skabe tolerance og respekt mellem børnene indbyrdes. Når man kender hinandens navn, skaber det en helt anden tryghed. Børnenes erfaring i at være sammen understøttes også af, at vi dagligt mødes til morgensang. Et læringsmiljø, hvor børnene kender og er trygge ved hinanden, er med til at skabe rammerne for, at alle har lyst, mod og vilje til at fordybe sig, tænke og prøve nyt – hvilket er forudsætninger for at skabe kvalitet. At sige 'godmorgen' og 'hej' når man mødes om morgenen er fundamentet for en kultur, hvor mennesker har lyst til at være og lære – gøre sig umage og søge vejledning. Omdrejningspunkter for at skabe kvalitet i undervisningen ligger også omkring selve timerne.								
Kapitel 10.b Skolelederens plan for kvalitetsudvikling af undervisningen	Bevidsthed-bevidsthed-bevidsthed. Styrke bevidstheden om ovenstående i kap. 10.a. Og fortsætte skolens tradition med kompetenceudvikling, se kap. 10.c. Fastholdelse og kvalitetsudvikling af undervisningen foregår i dialog og samarbejde mellem medarbejderstab og ledelse. Og med inspiration fra teori/forskning, kunst og eksterne samarbejdspartnere. Forældre, der ønsker at blive en del af Bifrost, skal i overvejende grad være enige i vores værdigrundlag og læringssyn. De skal ville dialog – så barnet ikke befinder sig i et krydsfelt mellem skole og hjem. Introduktion af vores pædagogiske profil søger vi at styrke gennem såvel film på Facebook, intro-møder, Åben Skole-arrangementer, rundvisninger, mailkorrespondance. Pixi-udgave af 'Bifrost', Facebook-fotos, præsentere forældreforventninger mm. Forældrene kan fx via åbne, nysgerrige spørgsmål til deres barn være med til at understøtte undervisningen, og dermed indirekte være aktive	Løbende – minimum hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Konstant fokus og indsatsområde dvs. SKOLE-LEDELSE	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	medspillere i at styrke kvaliteten i undervisningen generelt og specifikt i forhold til eget barn.								
Kapitel 10.c Kompetenceudviklingsplan	På Bifrost er kompetenceudvikling processer, der foregår hele tiden – hos den enkelte barn/voksen som på trin og i huset samlet. Det er en del af læringsmiljøet. Ledelse har dermed en afgørende rolle for kompetenceudviklingens fokus og retning. Kompetenceudvikling indebærer en forandringsproces, som igen betyder ændring i kulturen. Medarbejderne på Bifrost er videns- og kulturskabere, hvilket har betydning for vores forandringsprocesser. Samtidig er det selvledende medarbejdere, der også er professionelle i forhold til relationer og samarbejde. Kompetenceudvikling på Bifrost handler derfor om mere end konkrete mål og planer for fag og færdigheder – hos børnene/i undervisningen. Det handler hos både børn og lærere om at skabe indsigt i, hvorfor en forandring er nødvendig, hvordan status er, hvad kan vi gøre, hvad vil vi gøre, hvem kan hjælpe/hvad skal der til for at der sker en forandring/udvikling, hvilken betydning får det for helhedslinjen og den fortsatte kompetenceudvikling. Kompetenceudvikling handler derfor både om den enkelte medarbejder og om dynamikken i fællesskabet på kryds og tværs. Fugl Phønix er symbol på et evigt forandringsprojekt. På Bifrost gælder udvikling og forandring både på et personligt, relationelt, organisatorisk samt fagligt og pædagogisk plan. Det er en udfordring at være menneske! Jo, mere vi tør kigge på os selv, jo, bedre kan vi være til at indgå i et fællesskab. At tage stilling handler om at træffe et valg. Det er som at åbne en dør. Hvilken dør vælger man? Hvilken dør vælger man fra? Hvilke døre virker som en magnet? Tiltrækker? Frastøder? Døren går op, og hvem kommer ind? Døren går op, og hvem går ud? Går man væk fra noget? Eller går man hen imod noget? Denne bevidsthed er en del af forandringsprocessen på både individ og fælles niveau og dermed for dybden og omfanget af kompetenceudvikling. At arbejde sig hen imod noget, man drømmer om, giver energi og styrker ens lyst til at påvirke både sig selv og sin omverden. Ved netop ikke at bruge sin opmærksomhed på det, man tager afstand fra og ikke bryder sig om, frigøres energi og glæde. Det gælder, når man skal lære noget –	Løbende – minimum hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Konstant fokus og indsatsområde dvs. SKOLE-LEDELSE	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

uanset om det fx er i klasseundervisning eller i lærernes efteruddannelse.

Den respektfulde tankegang
I en verden, hvor vi alle er indbyrdes forbundne, handler det om at byde forskellene velkomne, at prøve at forstå hinanden og kunne finde ud af at være sammen såvel i arbejdstid som fritid.
Forståelse bygger på evnen til at leve sig ind i andre, empatien. Det bygger på evnen til at være og bidrage konstruktivt. Hovedbudskabet er anerkendelse og accept af hinanden.

Den etiske tankegang
At kende kerneværdierne i sit liv. At være villig til at sige sin mening, selv når det er forbundet med personlige omkostninger, at erkende sit ansvar som barn og medarbejder på Bifrost og som medborger i samfundet og handle i overensstemmelse med dette ansvar, er kernen i demokratiet.
Der er forskel på at gøre tingene rigtigt, og at gøre de rigtige ting. Den etiske tankegang er afgørende for udvikling af kvalifikationer og kompetencer på Bifrost, jf. værdigrundlaget.

Neurologisk ballet
Daniel Goleman har skrevet 'Følelsernes intelligens' og 'Social intelligens'. Hans pointe er, at vi er langt mere forbundet med andre mennesker, end vi gør os klart. Vi deltager hele tiden i en 'neurologisk ballet', der forbinder os fra hjerne til hjerne med alle omkring os. Det er med andre ord vores daglige møder med familie, venner, kammerater, børn, lærere og alle andre, der på godt og ondt former hjernen og påvirker cellerne over alt i kroppen.
Gode relationer kan således fungere som vitaminindsprøjtninger og dårlige som gift. De gode relationer er afgørende for samarbejde og dermed kompetenceudvikling for den enkelte og i fællesskabet/ hele Bifrost.

Hvad er meningen?
Hvad tillægger 'jeg' mening? Forskerne har fundet ud af, at stoffet dopamin frigøres i kroppen, når vi oplever noget rart og dejligt. Det kan være, når vi spiser noget, vi synes, er lækkert, det kan også være fx via alkohol og narkotika. Den helt nye forskning viser, at leve et meningsfuldt liv også frigiver dopamin. Det handler om at indse, hvad der giver mening og vælge at gå efter sin drøm og mavefornemmelse. Man kan måle dopamin i kroppen. Man kan også mærke det. Glæden. Modet. Viljen. At være livsduelig handler om samspillet mellem livsglæde, livsmod og livsvilje. At

være livsduelig handler om at have drømme og arbejde sig hen imod dem. At skabe mening.

Forandringsproces
Det handler om indtryk og udtryk. Det handler om, at vi som fugl Phønix skal forvandles, fornyes og igennem den evige genfødsel i hver af forandringsprocessers faser. Det gælder i hjernen, i vores tilgang og forståelse, i vores handling. Forandring er et grundvilkår, som vi mennesker og organisationer dermed aldrig bliver færdige med at håndtere. Og vi kan blive bedre og bedre til det. For at kompetenceudvikling i det hele taget kan finde sted, skal der være en indsigt og accept af disse forhold.

Nøglebegreber
Nøglebegreber i udviklingsprocesser på Bifrost er kultur, forandring og ledelse. Forståelsen af disse begreber er væsentlig i relation til kompetenceudvikling, som netop er en forandringsproces for både det enkelte barn, den enkelte lærer, grupper og Bifrost som helhed.

Kultur
Kulturen er menneskeskabt. Alt hvad der er skabt af mennesker kan også forandres af mennesker.
Mennesket udvikler hele tiden tanker, følelser og forståelse i et samspil med den verden, det lever i, mentale modeller. Kulturen er et komplekst mønster af værdier og normer.

Forandring
En forandring indebærer en bevægelse, at noget ændres fra en tilstand til en anden. Forandringen er relateret til alt/alle involverede: børn, lærerne og andre medarbejdere, opgaver, teknologi og struktur. En forandring kan være planlagt eller ske tilfældigt. Emergerende viden sker der meget af, - vi kan ikke forudse alt, når mennesker/idéer/erfaringer osv. mødes. Omfanget og dybden varierer også. Forandringen kan tage sit afsæt både internt og eksternt Bifrost. En forandring kan bygge på reaktiv, præaktiv og proaktiv tænkning og har indflydelse fra og på kulturen.
En forandring indebærer skabende arbejde og en mental- og kulturændring, da enhver forandring udfordrer de eksisterende tolkninger af værdier, forståelse af sammenhæng og samvær.

Ledelsen. Der skelnes mellem ledelse og lederskab. Her sammenkædes forståelse af ledelse med tænkningen bag forandringen:

	- **Ledelse** kan udføres inaktivt eller reaktivt ved først at reagere, når udfordringen er opstået - **Lederskab** kan udføres præaktivt ved at udførte handlinger, der har sigte på at skabe en situation, hvor konflikter og trusler undgås eller proaktivt, hvor vi selv beslutter, hvordan vi ønsker fremtiden skal se ud og arbejder målbevidst hen imod den ønskede situation. I værdibaseret selvledelse og medledelse indgår både ledelse og lederskab. Det gælder for både børn og voksne på Bifrost. **Menneskesyn** Bifrost hviler på et humanistisk, kulturhistorisk og kritisk dannelsesorienteret menneskesyn. Menneskesynet har en dannelses- og ressourceorienteret baggrund. **Samfundssynet** Det udspringer af metaområderne Natur og Kultur. En kompetenceudviklende skole skal satse på alle lag i kompetencerne, dvs. færdigheder, viden, værdier og holdninger som lige vigtige dimensioner, når mennesket skal forvalte naturen, samfundet og sig selv bedst muligt. Der skal lægges vægt på kundskab som refleksion, der er forbundet med både faglighed og sociale relationer. Der skal altså skabes et socialt- og kulturelt miljø, hvor børn og medarbejderne forholder sig og tænker videre selv. Forandring kan ifølge Bifrosts læringssyn fremprovokeres i en oplevelsesfase, hvor det usagte bliver sagt, hvor det usynlige bliver synligt. I oplevelsesfasen bliver man opmærksom på forhold, man ikke tidligere har tillagt betydning eller ser virkeligheden med nye øjne. Her vækkes undren og lyst til at vide mere. I den efterfølgende dialog om indtryk og forslag til videre arbejde åbenbares i fællesskabet mangfoldige muligheder. Ved at inddrage børns/ medarbejdernes idéer og forslag i en forandringsproces øges mulighederne for at gøre det skabende arbejde – og dermed kompetenceudviklingen - endnu mere optimal og fastholde involvering og ejerskabet af problemfeltet, som kompetenceudviklingen forankres. Via Det gode Arbejde (se evt. uddybning på hjemmesiden) involveres alle i							

samtlige faser, undervejs kan der justeres på planerne efterhånden som fordybelsen og indsigten finder sted.

Det er menneskets grundvilkår at søge efter mening, og arbejdet på Bifrost giver et bud på vejen til personlig udvikling og trivsel, nemlig via interaktion, forandring og læring.
Udviklingen af bløde kompetencer hos børn som voksne ligger således oven over, uden om, ved siden af, midt i og bag alt arbejde. De bløde kompetencer er relations-, forandrings-, lærings- og meningskompetencen og bliver dermed de hårde kompetencer i organisationen. Det er herfra alt liv udspringer.
I et socialkonstruktivistisk perspektiv skabes virkeligheden og fortolkes således gennem interaktioner. Interessen for at 'være' og herunder ønsket om forandringer afledt af håbet om et bedre (arbejds-)liv skabes i dialogmønstre mellem mennesker frem for udelukkende 'inde i' et enkelt individ. Forandringer vil derfor både handle om, hvad der sker nu, og hvad der i fortiden er sket, og om de meninger der dengang blev tilskrevet.

I Den kvalitative læreproces indebærer erkendelsesfasen ny indsigt, hervved søges en bevidstgørelse af de mentale modeller, så den fortidserfarede tavse viden kan løftes og anvendes konstruktivt i for hold til både her-og-nu og fremtidige tolkninger. Væsentlige forhold på Bifrost er hermed information og kommunikation. Evnen til indre tale og samtale med andre.
Uvished inspirerer til selv-iscenesatte forklaringer og opdigtede historier – fordi vi altid søger at skabe mening. Usikkerhed er destruktivt for kompetenceudvikling.

Der er i kraft af vores klart formulerede og kommunikerede værdi- og læringsgrundlag en stor sandsynlighed for, at medarbejderne kan identificere sig med Bifrosts 'selvopfattelse'. Rekrutteringen af medarbejdere sker netop med afsæt i denne teoretiske ramme, hvilket indebærer en vis mulighed for overensstemmelse mellem Bifrosts og medarbejdernes 'mentale modeller'. Dialog og handling ligger således i spændingsfeltet mellem Bifrostteori og oplevet Bifrostvirkelighed.

Kulturens betydning
Vi arbejder værdibaseret, det indebærer, at kultur er afgørende for trivsel, virke og kompetenceudvikling.

Kulturniveauer
Bifrost-teorien kan ifølge Schein identificeres i tre kulturniveauer, der er sammenhængende og illustrerer en indre dynamik: Grundlæggende antagelser, værdier og artefakter (hvad der kan ses).

De grundlæggende antagelser er oftest uformuleret, findes på et ubevidst plan og tages for givet – mavefornemmelsen. Det indebærer, at de har en hovedrolle i forbindelse med implementering af forandringer, at det er på skuldrene af de grundlæggende antagelser, at al forandring kan og vil ske. Han fremhæver, at psykologisk tryghed er nødvendig i en forandringsproces. Det indebærer, at hvert individ skal kunne forestille sig den nødvendige forandring uden at føle et tab af integritet eller identitet.
De mentale modeller er i vores personlighed grundlæggende strukturer, der styrer hovedparten af vores mentale og fysiske adfærd.
Da Bifrost bygger på et defineret menneskesyn, samfundssyn og læringsbegreb er det afgørende væsentligt, at lærernes og øvrige medarbejderes egne grundlæggende antagelser understøtter skolens profil. Heraf følger, at der er stor overensstemmelse med mange af de personlige grundlæggende antagelser eller mentale modeller med arbejdet på Bifrost. Det er nødvendige, hvis forandringer skal forankres.

Vores roller og kulturantagelse er forskellige afhængig af konteksten og relationerne, derfor handler det også om både at skelne mellem et personligt, socialt – gruppe og organisation – eller fagligt plan – og sætte planerne ind i en sammenhæng.

Scheins kulturniveauer repræsenterer en still-leben og et øjebliksbillede af virkeligheden. Kategoriseringen af de tre kulturniveauer er sket ud fra en logisk, rationel (videnskabelig) og systematisk tilgang.
Hvis et helt menneske anskues som værende både sanseligt og fornuft, vil man vha. fantasien kunne overskride det, som kun fornuften fatter. I den vestlige verden har de fleste voksne en hjerne, der primært fungerer logisk og rationelt. Logikken kommer imidlertid i forbindelse med verden gennem sanserne. Når man anvender fantasiens forestillingsevne kan man overskride det, der er her og nu. Når vi sanser virkeligheden, kan vi også fatte den. Vi kan forstå, at tingene ikke kun er, som de ser ud til at være, men at der er noget bagved. Hvis vi kender tingene og det, der ligger bag, kan vi også arbejde aktivt på at lave dem om, sådan at de bliver bedre for os. Det indebærer, at vi fx med kunstens sprog kan fange vores ubevidste depoter og fx grundlæggende antagelser. Kunstens sprog appellerer til

	følelser og sanser. Scheins to nederste kulturniveauer kan dermed rummes, nås og angribes via påvirkning. Det gør det svært i praksis at skelne mellem værdier og grundlæggende antagelser. Kvaliteten i kulturen kommer dermed til at afhænge at den måde, der arbejdes på, den måde vi er sammen på, og af det indhold, vi beskæftiger os med. Form og indhold skal passe sammen, de er med til at bestemme bevidsthedens kvalitet – og dermed såvel medarbejderens som fælles Bifrost-oplevelse af sammenhæng og helhed. Kvaliteten i kompetenceudvikling hænger altså sammen med involvering og bevidsthed. **Kaosteori.** Evnen til at få en idé, se verden/et problem på en ny måde er skabende virksomhed, som er afgørende for kompetenceudvikling, hvor ny viden og færdigheder skal anvendes på en ny måde i nye sammenhænge, jf. forskel mellem kvalifikationer og kompetencer. Det kræver ifølge hjerneforskeren Matti Bergström kaos. Kaos i hjernen er en forudsætning for, at en kreativ tanke kan få lov at opstå. Bergström opdeler hjernen i to hovedområder: orden og kaos. De ordensbundne ressourcer er informationer, lagring af informationer, udplukning af informationer, planlægning og organisation. De kaosbundne ressourcer er den rå kraft uden kundskaber, nysgerrighed, entusiasme, følelser og eksistens. Kaos ligger i hjernestammen, mens orden befinder sig i hjernebarken. Når signaler fra disse to hjernedele mødes, opstår en regulær kamp mellem kaos og orden. Her dannes bevidstheden og her opstår i en mulighedssky idéer og kreativitet. Den kreative skaben styrker evnen til at mestre livet og dets mangfoldige udfordringer. Læring er et redskab til at skabe udvikling. Kaos er kernen i al udvikling af enhver form for kultur – både når det gælder det kunstneriske udtryk, den personlige udvikling til et kulturelt væsen og den overordnede samfundsudvikling. Matti Bergströms kaostænkning fokuserer på forandring af kulturen, individet og samfundet. Det antages, at tænkningen også er gældende i en gruppe og på organisationsniveau – altså for Bifrost. **Lederskab** En effektiv forandring vil kunne opnås, hvis også udøvelse af lederskab finder sted. Det indebærer særlige opmærksomhedsfelter rettet mod såvel							

	de enkelte personer, grupper og fællesskabet som helhed samt struktur og indhold. Det er for ledelsen nødvendig indsigt, at hvis man fx springer menings-/paratheds- / oplevelsesfasen over, vil adskillige mennesker - børn som medarbejdere - ikke opleve nødvendighed af forandringen og vil derfor sandsynligvis bruge deres energi på at modvirke at forandringen sker eller gøre som de plejer. Det er nødvendigt med forståelse for børnenes og medarbejdernes vilkår og mentale modeller. Forandringsprocessen kan relateres til Den kvalitative læreproces på Bifrost. Den indledes som nævnt med iscenesætte af indtryk i oplevelsesfasen. Det er forskelligt, hvem der igangsætter. Bifrostmedarbejdere er mennesker med indsigt og en vision, der gang på gang konstruerer oplæg, så modtagerne – børn som voksne - får noget at undre sig over og forholde sig til. Det er mennesker, der allerede har en nødvendig indsigt, der sætter processen i gang eller følger op på den. Oplevelsesfasen giver anledning til fælles indkredsning af, hvad der har gjort indtryk, og hvad det kunne være interessant at vide mere om og blive bedre til. En fælles historie og ramme for det videre forløb hen mod kompetenceudvikling. 'Etablering af en oplevelse af nødvendighed' og 'udvikling af en vision og strategi' sker i dialog mellem børn/lærere - medarbejderne og ledelse og på kryds og tværs af fag og trin. Det er et arbejde, der kan tage laaaaaaaaaang tid eller ske rigtig hurtigt – eller alt midt imellem. Det er ledelsens klare opgave konstant at gribe muligheden for at 'formidle forandringsvisionen', dvs. hver gang det er naturligt at gribe muligheden for at sætte ord på indsatsområdet og evt. perspektivere. Det sker hele tiden og er ikke en fase for sig selv. Det gælder både i klasserummet, hvor læreren er leder og i voksens-sfæren. **Flytning og konsolidering** af resultater og skabelse af mere forandring samt **forankring** af nye fremgangsmåder i kulturen vil i Bifrostlivet ske hele tiden, i hverdagen, på møder, i Nyhedsbreve osv. Kulturen har stor indflydelse på en forandring. Den kvalitative læreproces indledes med oplevelses- og involveringsfasen, herefter handling/ flytning og erkendelse-vurdering-perspektivering. På Bifrost fører det til ny indsigt i nødvendigheden. Altså en ny vinkel på kompetenceudviklingen.							

	Motivation Mobilisering af motivation er afgørende for, at ændringen opleves som nødvendig og dermed realistisk. Der ligger dog forskellige menneskesyn bag tolkning af **'etablering af en oplevelse af nødvendighed'**. På Bifrost handler det IKKE om forhold ved begrebet 'den brændende platform', at mennesker ikke ændrer adfærd, hvis 'jorden ikke brænder under dem', at der skal en krise til for at motivere til forandring. At lederens opgave er at få den nuværende situation til at fremstå som mere farlig og uønskværdig end at begive sig ud i nyt og ukendt land. Det er ledelse med frygt. På Bifrost ledes med afsæt i tillid! Vores forståelse er således, at børn som medarbejderne bliver involveret i sagen og finder en mening for, hvorfor her er et indsatsområde. De får en oplevelse, der giver dem lyst til at vide mere og interesserede i at ændre på nogle forhold, så den nuværende situation forbedres. Den første forståelse handler om at bevæge sig 'væk fra', den anden 'hen imod'. Den proaktive tænkning, der ligger i Bifrosts tilgang til at folde den enkeltes faglige, personlige og sociale potentiale ud, lægger op til, at etablering af oplevelse af nødvendighed sker i en 'hen imod'-ånd. Det har ifølge Schein afgørende betydning for oplevelsen af og implementeringen af forandringer, at der tages afsæt i de grundlæggende antagelser. En forandringsproces på Bifrost balancerer på kanten af organisationens mulighed for at skabe ny mening og børnenes/medarbejdernes behov for tryghed omkring de grundlæggende antagelser. Kendskabet til og forståelsen for børnenes/ medarbejdernes mentale modeller og subkulturer er derfor et vægtigt ledelsesværktøj i bestræbelserne på at opnå nødvendig indsigt, herunder undgå såvel individuel som relationel modstand mod forandringen, skepsis og måske endda angst for manglende færdigheder og viden. Lederskabet har stor betydning, og det skal ske med baggrund i kulturforståelse i Scheinsk forstand – og at lederskab ydes af alle medarbejdere, jf. selvledelse. Kompetenceudvikling tager dermed afsæt i forståelsen af læring. En justering af kompetencen sker, hvor læring sker hhv. indenfor rammerne af medarbejdernes fortolkningsramme og er en slags tilpasning.							

En helt anderledes dyb ændring sker, hvor både de kognitive og emotionelle fortolkningsskemaer sættes i svingninger. Indsigt i at dette sker/vil ske er også en del af medarbejdernes indsigt i nødvendigheden. Dette gælder i høj grad også lederens egne grundlæggende antagelser og fortolkningsrammer.

Skolelederen er også i udvikling. Det kan indebære, at medarbejderne vil blive frustrerede, hvis ledelsen begår fejl. Omvendt kan man tolke, at bag en frustration ligger håbet om en bedre måde at gøre tingene på. Med den rette tryghed, åbenhed og dialog vil frustration, dvs. kaos - med Bergströms ord, kunne være en ven, et afsæt til en bedre fælles løsning. Det handler om indsigt i kulturen og læringsprocessen.
Hvis kulturen i Bifrost ikke matcher retningen og rammerne for forandringsprocessen vil der opstå et
mitch-match på identitetskrise-niveau, jf. betydningen af grundlæggende antagelser.

En succesfuld forandring kræver stærke ledelseskræfter, og at man oplever og indgår i et fællesskab. Relationernes magt. Bifrostbørn- og medarbejdere forventer at blive involvering. Dialog, åbenhed, selvforvaltning og medbestemmelse ligger i skolens værdier og læringsbegreb i øvrigt. Med andre ord er Bifrost et sted fyldt med ledelse!

På både specialist- og interesseniveau, alle/grupper, internt/ eksternt involveres børn og medarbejderne således på deres niveau i processen både mht. idé, beslutning, planlægning, udførelse, værdsættelse – Det gode arbejde. Forandringsprocessen er altså afhængig af børnenes/ medarbejdernes involvering. Såvel kompetenceudvikling som udvikling af Bifrost er afhængig af børnenes/ medarbejdernes involvering. – Og forældrenes…

Den overordnede Bifrost-**vision** ligger beskrevet – men **strategien** til en aktuel forandringsproces justeres i dialog mellem børn/ medarbejdere og ledelse undervejs i processen.

Den 'frie meningsudveksling inden for en gruppe, hvor man sammen får ny indsigt og søger at blive klogere på en måde, som man ikke kunne opnå individuelt er også fundamentet for nye idéer og tiltag, hvorved forandringsprocessen holdes i live og nyudvikles. Styrkelse af læringsatmosfæren og –miljøer er derfor et fokuspunkt.

	Adfærd og handling er ifølge Edgar Schein udtryk for vores grundlæggende antagelser. For at vi i processen kan nå ind i dette felt, er det vigtigt, at vi i processen får sat ord på alle faser i Det gode arbejde. Det er ikke nok med en interessant formuleret vision. **Forankringen** sker først i den oplevede og erkendte syntese mellem Bifrost-værdierne og værdierne bag de nye arbejdsprocesser. Dette match giver tryghed og yderlige indsigt i nødvendigheden. Der bør derfor ske en konsolidering i hver fase. Troværdigheden mellem det, vi siger, vi gør – og det vi faktisk gør, er adgang til grundlæggende antagelser. Når børn/medarbejderne oplever, at deres læringsstil og –ønsker bliver respekteret, at Den kvalitative læreproces gælder alle på skolen, at vi sammen udvikler erfaring og viden og dermed fremgangsmåder, incl. nuanceret sprog/ udtryk, vil der ske yderligere en forankring. Kulturen vil få flere nuancer frem. Kompetenceudvikling handler dybest set om at finde mening i de nye tanker, færdigheder, viden, adfærd, attituder osv. – og kunne anvende den. Det er herigennem, at ny adfærd kan forankres i sociale normer og delte værdier. Hvert nyt tiltag skaber kaos i vores ordensforståelse, mentale skemaer, dvs. der skal som fugl Phønix nedbrydes kognitive strukturer og bygges nye op. Ledelsen skal i hver fase være tydelig og stå i spidsen for forandringstrinnene og processen som helhed. Være rollemodel og være klar til både at lytte og guide børn/ medarbejderne igennem en forandringsproces og sikre høj trivsel og præstation. Have ligeværdige dialoger, hvorved både bekymringer og ønsker ses i øjnene. Være en usynlig/synlig frontfigur, der er med til at skabe mening og sætte idéer og tiltag ind i en sammenhæng, så præstations- og forventningspres reduceres/ fjernes. **Styrkelse af medarbejdernes kompetence** Kompetenceudvikling står og falder med medarbejdernes indstilling og indsats, både individuelt, gruppevis og samlet. Bifrost har en helt flad struktur, har fagligt dygtige medarbejdere, der også arbejder med afsæt i personlig interesse og nysgerrighed, altså er undersøgende og projektorienteret. Den korte afstand mellem medarbejderne indbyrdes og ledelsen, nærheden og nærværet, de mange møder og læringskulturen på Bifrost befordrer en forandringsproces, der tager afsæt i den enkeltes potentiale og værdier samt fællesskabets muligheder. Strukturen og kulturen medarbejder således processen.							

Der er i arbejdstidsaftalen vægtet såvel individuelle som fælles 'ekstra'lærings- og udviklingstimer. Kompetenceudvikling er også prioriteret i budgettet.

Dette skal ses i sammenhæng med holdningsdebatterne på fællesmøderne. Uddannelse og dannelse følges ad i vores læringssyn. Den åbne døre politik er en væsentlig faktor i at fange temperaturen, farven, lyden og duften 'i bageriet', så lederen kan reagere inden evt. frustration bliver en konflikt.
Styrkelse af medarbejdernes kompetencer handler også om at styrke medarbejdernes tro på, at der bliver arbejdet på at fjerne forhindringer i systemer og strukturer, der modarbejder vision og indsats. Det kan således føre til ændringer, når man reagerer og gør opmærksom på forhindringer. Det er en væsentlig metalæring.

Styrkelse af medarbejdernes kompetence handler både om faglige, personlige og sociale forhold.
Medarbejderudviklingssamtalernes indhold og –gennemførelse er fx også en ledelsesmæssig udfordring i relation til nødvendig viden, færdigheder, værdier og holdninger for at kunne styrke kompetenceudviklingen.

MUP – individuel udvikling i proces
Helt konkret er indført MUP-samtaler, dvs. Medarbejder/Menneskelig-Udviklings-Proces-samtale. MUP for at understrege, at udvikling ikke handler om én årlig samtale, men er noget, der er i proces.
Samtalepapiret er udviklet med afsæt i bogen af Morten Albæk: "Ét liv – én tid – ét menneske" og lederens ønske om, at samtalen er værdibaseret og med vægt på meningsskabelse fremadrettet

Formål
Hvilken forskel er du med til at gøre?

Tilhørsforhold
Hvordan skaber du en god relation?

Personlig udvikling
"Man skal hver dag have en fornemmelse af, at man bliver en lille smule klogere

på sig selv, sin faglighed og sine omgivelser." (filosof Morten Albæk)

- Hvordan ser du på din personlige udvikling?

Meningsfuldhed

Hvilke forslag har du til, hvordan det kan blive endnu bedre at være her?

Ud over MUP-samtalen er der temperatur-samtaler med hver enkelte medarbejder. Her sættes lys på, hvordan fokusområderne foldes ud – og trivsel i det hele taget.

Dialogisk APV – fælles udvikling i proces
Vi er en skole, hvor samvær og læring/udvikling tager afsæt i dialogen. AMR og ledelsen har derfor udviklet en Dialogisk APV for at kvalitetssikre indsats for forandring/udvikling. Hvad giver mening at sætte lys på – og ingen kan udvikle alene. Det er et fælles ansvar – med forskellige vinkler.

Med afsæt i individuel refleksion og forberedelse arbejdes i givne små tremandsgrupper på tværs af generationer/køn/fag/trin. Gruppens opgave er at præsentere og diskutere de individuelle bud på gode ting, vi skal fastholde – og sammen prioritere, hvilke udfordringer vi skal gribe. Til hver udfordring skal udarbejdes forslag til handleplan, hvad kan 'vi' gøre:

- Individuelt
- Trin
- Lærerkollegium
- Ledelse
- Andre fx bestyrelse, eksterne samarbejdspartnere

Næste fase er at samle og prioritere gruppernes forslag til udfordringer i få temaer og skabe en fælles handleplan. Dette arbejde gør skolens ledelse sammen med AMR.
AMR og ledelse gennemgår således gruppernes afleveringer og samler udfordringer til tre temaer/vurderer og beslutter handleplaner med inspiration fra grupperne.
Vores arbejde blev efterfølgende præsenteret for lærergruppen - og bestyrelsen.

	Året efter er der opfølgning, jf. udvikling er i proces. Med afsæt i individuel forberedelse af "Tre gode og en kradser" arbejdes igen i givne tremandsgrupper på tværs af generationer/køn/fag/trin med at indkredse gruppens bud på "Tre gode og en kradser". AMR og ledelse gennemgår gruppernes afleveringer og beslutter reviderede handleplaner med inspiration fra grupperne Vores arbejde blev efterfølgende præsenteret for lærergruppen – og bestyrelsen I forbindelse med Trinkoordinatormøder, hvor dagsorden til lærermøde udarbejdes, indtænkes også vores fælles fokusområder, så arbejdet "lever" hen over året både fælles og på trin. **Konsolidering af resultater og udvikling af mere forandring** Det tyder altså på, at forandringen resulterer i yderligere forandring. Det gælder fx færdighedsniveau både mellem børn og voksne, læringserkendelse, teknisk udstyr mm. Erfaringer og -indsigt giver mod til at prøve nye ting både individuelt og i fællesskabet. Disse highlights er også med til, at indsigt i nødvendigheden lever og får større dybde. Konsolideringen understøttes bla. ved formidlings- og refleksionsdelen på trin-, fag-, lærer- og fællesmøder. På Bifrost vil en forandringsproces i sagens natur aldrig stoppe, fordi det handler om noget større end fx ITfærdigheder og grej. Det handler om læring/ helhedslinje og tolkning af Bifrost værdier. **Forankring af nye fremgangsmåder i kulturen** Man kan sige, at anerkendelsen af fx IT som et middel til at nå vores mål, og at det har konsekvenser for såvel den enkelte som for arbejdet på Bifrost, er forankret. Det er også forankret i kulturen, at det er i orden at sige 'jeg vil gerne lære at klippe en film ind i min powerpoint'. Intet skridt er ubetydeligt eller illegalt. Uanset niveau handler det om fortsat udvikling. Vi gør ikke fejl, vi gør erfaringer! Bevidsthed om forankring er platformen for perspektivering og afsæt for en ny forandringsproces. Forandringsprocessen vil dermed grafisk set have en spiralform. **Hvordan styrkes de aktuelle forandringsprocesser**							

	Bottom-up tilgangen, hvor der er et ønske om at inddrage alle medarbejdere, er tids- og ressourcekrævende. Processen kan blive meget langstrakt og kan også være svær at håndtere, da lederen ikke helt ved, hvad der sker rundt omkring. For ledelsen kan det således betyde tab af overblik i traditionel forstand. Lederen skal med glæde og ro i sindet acceptere og anerkende, at medarbejderne 'vil og kan selv', hvilket også er idéen med værdibaseret selvledelse og proaktiv lederskab. Lederens evne til at se processen både fra harehøjde og helikopterhøjde samt egen betydning for processen er et on-going fokuspunkt. Herunder indkredsning af ønskværdigt udstyr, gæstelærere og budgetforslag. Lederen og især ildsjælene har afgørende indflydelse på processens retning og ramme via input og guidning. Her kan skøre og sjove fællesoplevelser med deraf følgende fælles sprogliggørelse af erfaringer og fælles refleksion styrkes. Ligesom fejring af milepæle også kan nytænkes. Potentialet af medarbejderinvolvering er enormt og skal bevidst og nænsomt foldes ud, så energien frigives. Så glæden, modet og viljen til forandring og forankring blomstrer. Kulturens og processens betydning kan i denne analyse og tolkning af en forandringsproces ikke overvurderes. Opmærksomheden på at 'noget findes' befordrer læring og lyst til at lære det. Kontrolmekanismer vil i et sådant miljø blive opfattet som mistillid og dermed være undergravende for åbenhed i tilgang og selve undersøgelsesprocessen. At tilbyde muligheder for at 'lære mere' & oversigter over hvad man kan' vil i en dialog derimod fange den enkeltes grundlæggende antagelser om, at 'vi fx er ressourceorienteret'. En fagbureaukratisk og industriel måling af resultater vil konflikte med mobilisering af interesse og skabende arbejde – hvilket ikke er det samme som laissez faire. Tegnene på læring og kompetenceudvikling kommer tydeligt til udtryk i hverdagens aktiviteter, på møder med oplæg og debatter, sprogliggørelse og bidrag i samtaler og opgaver. Derfor er det vigtigt som leder at give tid og rum til udvikling og acceptere ufuldstændige læreprocesser. Interessere sig for processerne, med følende fornuft søge at indfange, hvornår man kan hjælpe konkret, hvornår 'at lytte' er bedst. Og have fokus på opfølgning-opfølgning-opfølgning på diverse dagsordener, så erfaringer/indsigt bliver delt, bevidsthed øges og processer fortsættes på et dybere niveau.							

Og når vi voksne selv har indsigt i vores kompetenceundervisning, giver det mulighed for at forstå og udfordre børnenes læringskurver, jf. de foregående kapitler, hvor fokus er på børnene.

Konklusion
I en sund forandringsproces på Bifrost fastholdes medarbejderne i hele forandringsprocessen som medspillere, og der gives plads og tid til hver enkeltes modnings- og motivationsproces.

Der skabes rum for, at samtlige medarbejdere kan vænne sig til tanken om at skulle lære nyt og forholde sig til Bifrostværdierne med den nye erkendelse. Den fælles indsigt i nødvendigheden af forandringen (re-)formuleres fælles.

Ledelsen/det styrende udvalg/ ildsjæle sætter via dagsordenen behovet og rammen for, at det sker.
Indledningsvis og undervejs konfronteres og provokeres medarbejdernes mentale modeller via forskellige oplæg, kaosløft.

Dialog om forandringsprocessen har i samtlige faser en hovedrolle, både på formelle og uformelle møder, både i hele flokken, i mindre grupper og 2&2. Læring anses for at være en personlig, faglig og social kompetenceudvikling, hvilket er en nødvendig indsigt.

Kompetenceudviklingen er altså noget, der sker både hos den enkelte medarbejder, på trin og samlet i medarbejdergruppen. Fælles indsigt i, hvad en/flere/alle medarbejdere 'har gang i' giver et inspirerende og undersøgende læringsmiljø, hvor andre kan få idéer og styrke deres kompetenceudvikling. Fælles indsigt er også nødvendigt for, at vi kan styrke vores helhedslinje fra yngste til ældste trin.

Forandringen er en del af den overordnede dannelsestænkning, heri ligger læringsprocessen som et livsvilkår – og arbejds- og kulturvilkår på Bifrost.

Læringen er således et redskab til at skabe udvikling, som opstår i kaos og 'hvad gør vi'. Kaos og læring bliver således en del af kulturen, hvor den overordnede indsats handler om udvikling af livsduelige mennesker – børn/voksne - via skabende arbejde. Det indebærer indsigt i arbejdets forskellige faser, som vi kalder Det gode arbejde.

	Strukturen, kulturen og miljøet på Bifrost understøtter dermed processen. Skolens egen forståelse af Den kvalitative læreproces kan dermed følges i en forandringsproces. En læreproces er også en forandringsproces af mentale modeller. Lederens rolle handler om at anerkende hvert barn/hver medarbejder og være med til at skabe en fælles meningsfuldhed, med afsæt i kulturen og skolens værdier. Ændringsstrategien er en kombination af en humanistisk og eksplorativ tilgang afhængig af opgavens art og barnets/medarbejderens parathed. Det er derfor vigtigt, at lederen har kendskab til hvert barn/medarbejders personlighed, 'is i maven' og flair for timing. **Perspektivering for kompetenceudvikling** Hvis lederen fokuserer for ensidigt på færdigheder, dén måde, dén orden, hvordan skal barnet/medarbejderne så kunne se muligheder i deres eget, i gruppens eller samfundets liv. Fremtiden både individuelt, organisatorisk og samfundsmæssigt er afhængig af det skabende arbejde, hvor fantasien bygger bro mellem kaos og orden og hvor mennesket har en glæde, et mod og viljen til at forsøge at fange drømme, visioner og mål. En forandringsproces skal dermed ses i et meget større humant og bæredygtigt lys. **Fem tanker for fremtiden** 'Mennesker adskiller sig fra andre arter ved både at have en historie og en forhistorie, hundrede og atter hundreder af forskellige kulturer og subkulturer, og muligheden for at træffe et velinformeret, bevidst valg. ' Sådan udtrykker Howard Gardner sig i bogen 'Fem tanker for fremtiden'. På baggrund af sin forskning og sin erfaring med intelligenser har han valgt fem nødvendige 'tankegange', hvis vi skal trives i denne uforudsigelige verden. Han siger, at i vore dages moderne og foranderlige verden er der brug for en helt ny måde at tænke på. Med større globalisering, ny teknologi og ændrede forhold for økonomi og miljø kan vi ikke længere gøre, som vi plejer, hvis vi stadig vil have kontrol over vores fremtid. Disciplin, syntese, kreativitet, respekt og etik er 5 nødvendige tankegange. Hvorledes udfordrer denne tænkning forandringsprocesser i organisationer? **Vilkår og mentale modeller** En organisationskultur hvor alle er tilfredse og alt er hyggeligt vs en brokkekultur hvor 'dem mod os' er gældende vs involvering og evnen til at se							

	alt i en sammenhæng – så det giver mening. At være en del af et forpligtende arbejdsfællesskab, at indgå i anerkendende relationer, at kunne samtale og vælge – hvilken betydning har det i visionære forandringsprocesser? Hvordan komplementerer intuitiv bevidst ledelse en analytisk baseret? - Så fugl Phønix gang på gang kan genopstå på nye smukkere vilkår og skabe nye smukkere mentale fortolkningsmodeller. Skolelederens og lærernes som klasselederes tilgang for kompetenceudvikling af medarbejdere er ovenfor beskrevet. Konkrete mål beskrives nedenfor. Målet er løbende at øge lærerkollegiets bevidsthed, viden og færdigheder, der er relevante, jf. vores profil, ønske om faglighed m.m. Dette foregår som beskrevet i kap. 10.a i mangen mødevirksomhed fx trinsamarbejdsmøder, lærermøder og fællesmøder. Samt i fagudvalg. – Hvor der både er opmærksomhed på vinkling af indhold og mødestruktur og -kultur. Team-sammensætningen skal sikre dynamik. Det er afgørende, at medarbejderne har både forståelse for og accept af, hvordan både de selv og deres kolleger samarbejder. For at sikre kvalitet skal der i teamet være forskellige typer og en balance mellem dem, hvorved svage sider stives af og stærke sider udnyttes bedst muligt (Belbins teamroller): **Idémand Analysator Specialist** **Opstarter Organisator Afslutter** **Koordinator Kontaktskaber Formidler** I arbejdstidsaftalen er der desuden aftalt 30 timer til fælles pædagogisk udviklingsarbejde for den samlede lærergruppe. Formålet er at styrke både den enkeltes og en fælles forståelse og udvikling. Der er mindst et særligt tema, vi fordyber os i hvert år. Det kan fx være ressourcearkæologi, faglig læsning, børn med særlige behov, æstetiske læreprocesser, faser i vores læringssyn. Dertil kommer 25 timer til fælles arbejde i "forberedelsesugen" ved indgangen til skoleåret.							

	Ugentligt er der afsat to timer til fælles forberedelse og efterbehandling på trinnet, excl. egentid. Det faste ugentlige trinsamarbejde er også en struktur for kompetenceudvikling, hvor både sparring og mesterlære kommer til udtryk. Apropos mesterlærer, nyansatte lærere og en erfaren lærer er et par, der sammen skal skabe en god og konstruktiv 'vej ind i Bifrost-miljøet og kulturen'. Det er muligt med kollegial sparring, hvis en lærer har brug for støtte, uanset om det er til tackling af forholdet til et barn, indledning af en time eller fx en forældresamtale. Det er en anden vinkel på kompetenceudvikling. Dertil kommer MUP, medarbejderudviklingssamtaler i proces, der finder sted mindst en gang om året. Dialogisk APV er et lys i den fælles udviklingsproces. Den balancerer mellem værdier og praksis. Fra år til år aftales relevante kurser, det kan være dagskurser, en eftermiddag eller en uge – eller uddannelser af længere varighed. Det gælder for hele lærergruppen, incl. ressourceperson, læsevejleder og læselærer. Aftalen og prioritering sker i samtale mellem lærere og ledelse. I sidste ende er det en ledelsesbeslutning. Det er en klar aftale, at lærere, der har været på kursus, holder et oplæg på et lærerrådsmøde om kursets indhold og relevante problemstillinger for Bifrost samt lægger op til debat herom. Dette kan føres videre på trin, nye fællesmøder eller i fagudvalg. Se yderligere kap. 2.d om samarbejdet mellem lærerne og vidensdeling. Kompetenceudvikling handler også om forældres indsigt i, hvad Bifrost står for. Det er vigtigt i forhold samarbejdet mellem skole-hjem og for at undgå, at børnene befinder sig i et krydsfelt af kulturer og forventninger. Et særligt kommunikationsudvalg er involveret i sammen med skolelederen at vurdere, evaluere og handle på, at forældre holder fast i, hvordan de havde det, da de indskrev børnene på Bifrost, og hvordan børnenes og trinnets læringskurve/helhedslinje udvikler sig.							

	Kulturaftener, som fx besøg af hjerneforsker Keld Fredens, oplæg af 8. og 9. klasse, der fortæller om, 'hvad laver vi på ældste 2' (se hjemmesiden, udskoling), hvordan er det gået efter Bifrost – oplæg af tidligere Bifrost-børn, der nu er i alderen 20 – 35 år. Sådanne aftener giver også indsigt og forståelse for værdigrundlag og læringssyn, både generelt og i forhold til eget barn. Bestyrelsen har også en væsentlig rolle i forbindelse med kompetenceudvikling, da de sætter de fysiske og økonomiske rammer for Bifrost. Det er afgørende vigtigt, at der også på deres dagsordenen er både punkter om økonomi og fysiske rammer samt pædagogiske punkter. Intensionen er, at bestyrelsen har en pædagogisk forståelse for, hvordan fx budgettet skal udformes og hvilke større investeringer, vi skal foretage. Kompetenceudvikling er også nødvendigt for ledelsen. Det gælder praktiske forhold som ny lovgivning og økonomistyresystemer. Det gælder i forhold til ny forskning, hvorfor læsning af teori/forskning, deltagelse i samfunds- og kulturliv og netværksmøder internt og eksternt er højt prioriteret. Netværksmøder med ledere fra andre skoler, altså skolelederfaglige møder. Det kan også være ledelse generelt, fx tænketanken Ny Nordisk Ledelse. Dertil kommer formel leder-uddannelse. Pointen er, at kompetenceudvikling gælder for alle – og vi voksne er hovedansvarlige for at skabe et konstruktivt læringsmiljø og –kultur. Og at vores kompetenceudvikling spejles i og smitter af i undervisningen. **Se desuden bifrost.dk** "Alsidig udvikling – lærernes fokus" "Ledelse og læring – kap. i norsk bog" "XYZ – De ubekendte i virksomheden, Ledelse"								
Kapitel 10.d Orientering om nye krav	Skolelederen holder sig orienteret om nye krav via fx: www.privatskoleforeningen.dk www.fsl.dk www.um.dk nyhedsbrev@uvmmail.dk nyhedsbrev@dcum.dk	Løbende – minimum hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Konstant fokus og indsatsområde dvs.	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	(Dansk center for undervisning) Folkeskolens netavis Diverse net-aviser Abonnement på KVaN Kurser, seminarer og sparring hos DP og FSL Netværksmøder - 'Skoleledere på tværs' (fra folkeskoler, efterskole og frie grundskoler) -'G5' (ledere fra offentlige og private virksomheder) - Netværk af friskoleledere i Herning Kommune - Ny Nordisk Ledelse - Kommunale møder, fx PPR Følge med i den aktuelle pædagogiske debat og forskning Mht. implementering Afhængig af kravet involveres Ressourcekoordinator, UU-vejleder, læsevejleder, Matematikvejleder, TR, AMR, Arbejdsmiljøudvalg, lærerkollegiet, administration, servicepersonale, bestyrelsen og eksterne samarbejdspartnere. Se kap. 10 e.					skole-LEDELSE			
Vurdering – kap. 10 Kvalitetsevaluering af skolelederens arbejde med kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af undervisningen	Formålet er, at vi til enhver tid har den bedst mulige undervisning mht. udvikling af faglige/ tværfaglige, personlige og sociale kompetencer – hos både børn og voksne. Det indebærer hele tiden at have det bedst mulige voksen-hold. Lederens fornemme opgave er at sikre kulturen, og at organiseringen fungerer og understøtter kulturen. Herunder det bedst mulige psykiske og fysiske læringsmiljø. Ledelsen har et ansvar for, at alle er involveret og medskabere af kulturen. Herunder også at der er en sund balance i den enkelte medarbejders faglige, personlige og sociale trivsel. Det sker bl.a. gennem uformelle og formelle samtaler. Kittet i kvalitetssikringen er: Humor Glæde	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Kvalitetsevaluering af skolelederens arbejde med kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af undervisning	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

	Fantasi Nysgerrighed Det understøttes bl.a. i prioritering af social samvær – det gælder aftaler fx pauser uden møder samt god balance i hvor meget der tales om børn og undervisning i pauserne, fælles forberedelse, højt informationsniveau fx via intra, fælles oplevelser blandt de voksne, personaleforeningens arrangementer, tilgangen i ikke at tale om hinanden men være på egen banehalvdel, opmærksomhed overfor intensionen i det sagte og bevidsthed om hvordan 'jeg' vælger at gå ind i en problemstilling, respekt for forskellighed og lysten/modet til at gå i dialog om det, selv- og medrefleksion, valget at være en del af dette fællesskab, egen/personlig meningsskabelse og udvikling, udvise faglig respekt for sig selv og gensidigt til hinanden (følelse af at være omgivet af virkelig dygtige menneske), oplevelse af at der er plads til alles tanker og idéer. Synliggørelse af hvad der sker, og hvem der gør hvad. Det sker fx ved skriftlige orienteringer om 'livet på Bifrost' samt mundtlige redegørelser på bestyrelsesmødet. Dette giver Bestyrelsen en stor indsigt i skolens virke. Bestyrelsen deltager desuden med repræsentanter i alle udvalg, fx ansættelse, de fysiske rammer osv. Et højt informationsniveau/stor involvering mellem bestyrelsen og ledelsen kvalitetssikrer undervisningen. På generalforsamlingen fremgår det også at formandens beretning, hvordan 'livet på Bifrost' opleves. Se også Facebook for Børneskolen Bifrost. Generalforsamlingen suspenderes i ½ time, hvor skolelederen præsentere det kommende års indsatsområder. Se kap. 11b. Opfølgning af indsatsområder, fx systematisk indsættelses af punkter på dagsorden samt remindere/inspiration i den ugentlige skriftlige mandagsorientering. Det kan fx være om evaluering og vidensdeling. Netop fælles/åben evaluering og vidensdeling er med til at skabe fællesskab og ejerskab for både tilgang og indhold – og dermed kvalitetssikre undervisningen. Trinkoordinatorerne har også et medansvar for at samle op på og fra trin. Åbenhed, tillid og tryghed ind i dialog i medarbejderstaben indbyrdes og sammen med lederen fremmes via - Vilje til sammen at ville skabe den bedst mulige undervisning/skole						vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget.			

	- Oplevet problem og forståelse af, at hvis noget skal ændres, har man selv en andel i det - Træning i at bruge 'de rigtige ord', en opmærksomhed overfor hvordan vi i de hele taget udtrykker os - Interpersonel indsigt om hvordan vi er sammen, og om hvad vi er sammen - Åbenhed og gentagelser mht. at opfordre til at kontakte os, hvis der 'er noget' Opkvalificering af faglig og pædagogisk viden og færdigheder (deltagelse i kurser) sker i en dialog mellem medarbejdere og ledelse for at sikre de bedst mulige uddannede medarbejdere og tilgodese videns-behovet i skolens virke. Trinnenes trivsel og funktionsniveau skal hele tiden være i fokus. Herunder at der skabes visioner for årets trinarbejde og at der følges op herpå. Kort magtdistance og flad ledelsesstruktur understøtter lærernes medansvar og medbestemmelse for at kvalitetssikre undervisningen. Det gælder også organiseringen i trin. I den sammenhæng er der fokus på den bedst mulige fagfordeling og hensigtsmæssig placering af lærere på trin, som sker både i åbenhed på møder og i forbindelse med medarbejdersamtaler.							

Samlet vurdering og handleplan

Her og nu situation → Evaluering → Resultat af evaluering → Nye mål → Handleplan

Kapitel 11

Kapitel 11 Samlet vurdering og handleplan

Kapitel 11 Samlet vurdering og handleplan	Indhold Skolens praksis her og nu Med frihed til at udfolde vores læringssyn anvender vi Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål (fagets formål, kompetenceområder og -mål)er som undervisningsplaner.	Hvor ofte skal punktet evalueres?	Punktet evalueres pt. (Ja / Nej)	Deadline for evaluering af punktet (dato)	Ansvarlig for evalueringen af punktet (navn / initial)	Status på evalueringen	Evalueringen af punktet er gennemført, og resultatet er lagt på skolens hjemmeside (dato)	Punktet evalueres næste gang (dato)	Andet
Kapitel 11.a Sammenfatning af vurdering af selvevalueringens resultater	Se afslutningen af samtlige kapitler. Se yderligere bifrost.dk Formandens beretning på generalforsamling Facebook og Instagram for Børneskolen Bifrost	Hvert år	Ja	April 2027	Skolelederen	Sammenfatning af vurderingen af selvevalueringens resultater vurderes i sammenhæng med forårets ordinære generalforsamling. Her tages stilling til, om der skal justeres eller ændres noget. Udmøntes i	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet uddybes

						kom-mende til-tag. Se 11.b			
Kapitel 11.b Kommende tiltag	Det kommende år vil vi have fokus på nedenstående. Skoleplan/tale holdt på Den ordinære Generalforsamling tirsdag den 21. april 2026 (Udsat fra tirsdag den 24. marts 2026 pgra. Folketingsvalg) **Ordinær generalforsamling – tirsdag den 21. april 2026** **Fokus det kommende år** Overordnet set handler Bifrost om at blive klogere på sig selv og sin omverden. Vores valg af emner skal på flere planer bidrage til det. Vi skelner mellem det globale plan, det nære samfundsmæssige og individuelle plan. Sjældent har jeg været så glad og taknemmelig for **valg af et emne**, som vi på hele skolen har fordybet os i som "Havets moder", en grønlandsk myte, der handler om, at vi skal passe på naturen og hinanden. Det skete inden hele verden fik fokus på, hvad der kunne ske i og med Grønland. Vores valg af emner giver børnene en platform til fordybelse og kritisk stillingtagen. De er ikke den kunstige nattergal i H.C.Andersens eventyr. Eller AI-robotter. De er levende mennesker, der skal udvikle sig til at være menneskelige og træffe nogle gode valg for sig selv og de fællesskaber, vi er en del af. Det skal man øve sig på – og det kan man i og med vores læringssyn. "Hogwarts" – Stefan Herman siger i forbindelse med sin seneste bog "Jeg tror, der er en stor længsel efter en skole, der er lidt mere ligesom Hogwarts". Han siger bl.a., "skolen står i dag midt i samfundets konflikter og tvivl." Bifrost giver netop et bud på en anden måde at drive skole på. Se fx vores begrundelse for fællesemnet 0.-9. klasse fra august i dette skoleår, "Hogwarts". Vi har en **pædagogisk profil** og et læringsmiljø med undren, fordybelse og gørelyst – at ville noget. Værdigrundlaget og læringssynet på Bifrost er et modspil til dén verden, hvor magt og dominans er sproget, der tales i ord, tone, attitude og handling. Hvor man hellere vil have ret end sammen finde de bedste løsninger, alle kan være i. Vi lever i en tid og i en verden med usikkerhed og utryghed. Så vi må spørge os selv: **Hvad er det vigtigste børnene skal lære?**	Hvert år	Ja	April 2027	Sko-lele-de-ren	Kom-mende tiltag/fo-kusområ-der fol-des ud, iværk-sættes og evalu-eres lø-bende af involve-rede par-ter.	April 2026	April 2027	Se bif-rost.dk hvor punktet uddy-bes

Samfundsdebatten kredser om fælles kulturelle og historiske forhold, der skal skabe sammenhængskraft i såvel rigsfællesskab, kongerige, nation – som på vores kontinent.
At skabe et stærkt 'vi'. At skabe forudsætninger for fællesskaber og et stærkt demokrati. Politisk kaldes det "åndelig oprustning" – jeg ved slet ikke, om de to ord kan gå sammen. I min optik er det en ny forståelse af **dannelse**.

Dannelse rækker ud over konkrete faglige færdigheder og viden. Det handler om at forholde sig kritisk og handle ansvarligt som et demokratisk menneske.
Frihed og Folkestyre er ikke en selvfølge. Demokrati er ikke en selvfølge.
Forudsætningen er fællesskaber, faglighed, fordybelse og formidling. Det vil vi.

Bifrost tager afsæt i **kulturhistorien og kunsten**. Ikke for at børnene skal være kunsteksperter, men fordi kunsten kan noget særligt. Der er ingen facitliste, man skal glemme sig selv, involvere sig, undre sig og blive motiveret til at vide mere.
Lære. Tænke selv. Tage stilling til "Hvad står jeg for?"

Den ydre verden har sjældent været mere u-hyggelig. Og u-forudsigelig.
Hvordan ser vores omverden ud i morgen?
Om en uge. Om et år. Når Bikube-børnene om 10 år er færdige på Bifrost.
På Bifrost kan vi skabe en verden, der giver mening.
Og hvor børnene kan øve sig i at lære og være menneske sammen med andre.
"Menneske bliver man sammen med nogle, der allerede er det".
"Du er din egen lykkesmed" – er ændret til **"vi er hinandens lykkesmed".**

Det er et stort ansvar at være **rollemodel for nysgerrighed**.
Og at acceptere noget er svært, at man skal øve og træne for at blive bedre – uanset om det er til fodbold, svømning, klaver, læsning, skrivning, matematik.
Det er ikke synd for et barn, at det skal gøre en ekstra indsats.
Udfordringer og problemer holder ikke op. Det er livet.
Og ja. Det er uretfærdigt, at nogle har let ved at lære noget. Det er også livet.
De skal også udfordres.

"Det bedste i den her verden, det er, at der er nogle mennesker, der har brug for dig. Og du kan give dem noget, som giver værdi i deres liv.
- Og der kommer man … aldrig hen, hvis man hele tiden skal mærke efter sig selv, og hvad man selv har lyst til. Aldrig!" siger Rune Lykkeberg

En del af at modnes er at indse, at vi selv kan og skal gøre noget – også små skridt

kan gøre en forskel. Det begynder med, hvordan vi tænker, og hvordan vi opfører os overfor hinanden.

Det afgørende er, at alle børn har **en positiv læringskurve**.
At de udvikler sig – både som menneske og mht. færdigheder og viden i de fællesskaber, vi er en del af. At de får brikker til at skabe et fagligt fundament at stå på og tage stilling til, hvad "jeg" står for.

Differentiering
Differentiering er i det hele taget et særligt fokus.
I mange timer er der **to lærere i en klasse**. Hvordan udnytter vi bedst muligt den situation? Stationsarbejde, co-teaching, målrettet proces med børn, der skal have en anden og ekstra indsats, LST-guidning, …

Vi vil også styrke fokus på helhedslinjen i LST, LæseSkriveTeknologi. Herunder også at vores LST-vejleder oplærer en Mellemtrins-vejleder, der kan hjælpe kolleger og børn i "nu'et" med LST.

Principielt udgangspunkt er, at lærerne underviser i deres linjefag. Sådan har det været i 20 år. Det er også uddannede lærere, der er lærere her.
Dvs. også nr. 2 voksen i en klasse er også uddannet lærer.
Nr. 2 voksen, der er med i dansk, er uddannet dansk-lærer.
Så det er vigtigt, at kompetencer og tid anvendes bedst muligt for de aktuelle børn.
Der er typisk to dansk-moduler hver uge med to lærere i alle klasser.

Vi styrker også vores viden og færdigheder mht. **matematik-vanskeligheder**.
Maja er regelmæssigt i dette halvår på kursus i at kunne afdække vanskeligheder, handling og opfølgning.
Hun afprøver og deler sin nye forståelse med fagudvalget i matematik,
og vi styrker samarbejdet mellem matematik-lærerne på Y og M.
Dertil kommer ekstra tid til at have børn i "matematik-klub" på alle trin.
Og styrke anvendt matematik i laboratorie-arbejdet, altså brobygning mellem fag og tværfaglighed (virkeligheden/vores emne).

Vores læsevejleder vil også have fokus på styrket vejledning af dansklærernes muligheder og i det hele taget inspirere lærerkollegiet – også fordi vi har indført fast læsebånd efter morgensang.
I den sammenhæng ønsker vi, at forældre gør det til en fast aktivitet at besøge central-biblioteket, få hjælp til at finde bøger, der passer til barnet – både mht.

interesse og lix.
Hvis barnet bruger LST, er det vigtigt, at det også gør det hjemme fx til at lytte-læse.

I forbindelse med differentiering giver fast Læsebånd også mulighed for **særlige indsatser** i koncentrerede forløb med et barn eller et lille hold. Det afprøver vi også – både mht. engelsk, matematik og dansk.

Mie og 2. klasse er med i en ph.d.-forskning mht. højtpræsterende og højtbegavede børn. Hvordan udfordres de både mundtligt og skriftligt.

Vi har også et ønske om at revurdere **organisering af vores værksteder**.
Når der er fire lærere til tre klasser i alle fire moduler, har vi hidtil haft en lærer, der havde særligt fokus på de børn, der har brug for ekstra hjælp. Er det bedre med fire værksteder, hvor holdene bliver mindre, og som giver bedre mulighed for at vejlede og evt. undervise børnene end have en flyder, der skal følge med børnene rundt. Vi vil udforske potentialet i værkstedsarbejdet

Mht. Projekt
Vi vil fordybe os i evalueringsmetoder.
Og organisering af fremlæggelser og debat.
Valgfag har vi efterhånden flere års erfaringer med. Det vil vi også udvikle fx hvad er valgfag, og hvad hører til i et at vores faste fag fx idræt.

Læringsmiljø
handler ikke kun om oplevelsesfasen 1. skoledag, hvor børnene motiveres og inspireres til at være nysgerrige og have lyst til at lære mere.
Vi har i februar-marts haft en lærer, der er flyttet fra Sjælland til Midtjylland, i virksomhedspraktik. Hun sagde det.
Da vi havde en folketingskandidat på besøg, hørte jeg det igen.
Cheferne fra skoleforeningen sagde det på deres besøg:
- Wow, hvor er her pænt og rart at være.
- Tænk, I kan have udstilling på Den grønne Trappe. At de andre børn lader det stå.
- Der er ingen låse på børnenes skabe.
- De voksnes overtøj hænger sammen med børnenes.
- Der er ikke koder på kopimaskinerne.
- Børnenes færdige resultater kan hænges op, så alle kan blive inspireret.
- Der er inspirations-udstillinger, der særligt er lavet til emnerne på trinnene.
- Læsevejlederen har ophængt inspiration om bøger.
- Børnene hilser. Nogle siger 'hvem er du'. De vil gerne vise og fortælle om deres arbejde.

	- Tænk der står børn 'midt i det hele' og øver fremlæggelse, mens store og små går forbi. - Selv de ældste børn stiller sig op til morgensang, når de har fødselsdag. - Der er sammenhæng i fagenes indhold og i forhold til værksteder og projekt, så børnene kan opleve og indse, hvad fagene kan bruges til. Der er rigtig mange ting, som er vores hverdag. Hvor det er interessant at se Bifrost med andres øjne. Mange af os har ikke prøvet andre skoler – og ved ikke, hvordan det ellers kan være. Vi skal også huske at værdsætte vores 'hverdag', jf. Friskoleloven. At værdsætte vores læringssyn og fællesskaber i ord og handling. Det er os, der er her, der skaber Bifrost. Det er fællesskabernes styrke. Vi vil også sætte fokus på **særlige aftaler 'bare lige for mit barn'**. Ikke alt er fornuftigt i fællesskabets ånd, hvad der realistisk kan lade sig gøre, når det fx ikke er den samme lærer, der har morgenmodulet. Helhedsbilledet er altid vigtigt at have for øje. Vi har altid et ønske om at forbedre kommunikationen. **"Grænsesætning og dialog"** – Vi har haft et oplæg af erhvervspsykolog David Graae. Hvordan skaber vi gode rammer, når samarbejde bliver udfordrende? Oplægget var primært rettet mod forældre**sam**arbejde. Bevidsthed om at fx "formen/tonen/ordvalg skal være i orden, før vi lytter til indholdet", eller "følelser er ikke et argument", "Vi taler om fakta" – kan vi bruge i al samarbejde. Vi fortsætter arbejdet i lærergruppen med det givende oplæg. Samtale og samarbejde er altid vigtigt at udvikle, både internt og med børn & forældre. Andre vinkler i forhold til nye tiltag handler fx om: -Billedkunstudvalg med børn - Idrætsudvalg med styrkelse af helhedslinje og udnyttelse af muligheder i lokalområdet -Senioraftaler - Birådets muligheder - Læringsmiljø – indretning af fx arbejdsstationer, måske i en ny tilbygning? - Bedsteforældredag – et helt nyt forsøg, vil det være en god idé?							

	Vi vil gerne være en skole for hele familien, hvor generationer mødes og bliver klogere på hinanden. Det gælder også Bifrost-generationer. **I 1987 var der en idé om Bifrost. – For snart 40 år siden.** Så kom medarbejdere. Og bygninger, det var træbarakker, der blev hejst ned fra himlen. Herefter mødte børn og forældre på Bifrost. 10 år senere, i 1997, gik den første klasse, der begyndte i 0. klasse, ud af Bifrost. De første år havde de kreds i garderoben – for dér var der plads i barakken, der ellers havde ét stort rum, hvor 1. og 2.-3. kl. var. 30 børn var fordelt på 3 klasser. Hvilket spor satte de efter 10 år? **"Den røde tråd"** – et symbol på sammenhæng og helhedslinje. Den hænger stadig i loftet og minder os om, hvad vi står for: Brobygning mellem mennesker. Brobygning mellem fag og virkeligheden, vores emner. Fra trin til trin. Mellem fordybelse og stillingtagen. At udvikle sig selv i fællesskaber. Skabe mening. Dengang som nu. Dét er os, der er her nu, som skaber Bifrost. TAK til alle jer medarbejdere, der dagligt gør en forskel for børnene. I er konstruktive. Holder af børnene og skaber den læring og kultur, vi kalder "Bifrost". Og tak til Lisa for et givende samarbejde. Du gør også en forskel! Der skal også lyde en tak til bestyrelsen, jeres konstruktive tilgang, som ligeledes er med til at skabe og udvikle Bifrost. Se yderligere bifrost.dk - se Facebook og Instagram, Børneskolen Bifrost - fanen 'Information', se "Referat fra generalforsamlingen" heri ses formandens beretning								
Kapitel 11.c Tidsplan	Det kommende år, jf. 11.b	Hvert år	Ja	April 2027	Skoleleder-en	Tidsplan for kommende tiltag rækker	April 2026	April 2027	Se bifrost.dk hvor punktet

					et år frem. Undervejs evalueres og justeres. Resultatet leder frem mod prioritering af det kommende års tiltag.			uddybes

